

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Výroční zpráva **2019**

Tato Výroční zpráva ČIŽP byla připravena podle Standardů GRI pro nefinanční reporting na úrovni 'GRI-referenced'.
Obsahový rejstřík indikátorů GRI naleznete v kapitole 11, str. 100.

Výroční zpráva **2019**

Základní spojení a kontakty:

Název zpracovatele:	Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství:	Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení:	222 860 111 (ústředna ředitelství)
Web:	www.cizp.cz
E-mail:	podatelna@cizp.cz
Zelená linka:	800 011 011
Úřední hodiny:	pondělí a středa 8.00–17.00, ostatní pracovní dny 8.00–14.00 na objednání
Název zřizovatele:	Ministerstvo životního prostředí

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Rok 2019 patřil z hlediska splnění všech parametrů a kritérií mezi velmi dobré roky v historii České inspekce životního prostředí (ČIŽP). Přesto jde o první rok za posledních 6 let, kdy se inspekce musela vypořádávat zejména s omezením zdrojů v oblasti odměňování. K 31. 12. 2019 bylo dle rozhodnutí vlády a ministerstva životního prostředí nutno snížit počet zaměstnanců o 30 osob, což zasáhlo nejen každou odbornou složku a každé regionální pracoviště, ale i pracovní klima v těchto pracovních týmech. Situace v oblasti odměňování zaměstnanců inspekce (např. dlouhodobě nejnižší průměrný příjem ze všech inspekčních orgánů v ČR) tak zůstává nadále jednou z podstatných hrozeb a limitů kvalitního výkonu inspekční činnosti.

Než přejdu k vlastnímu hodnocení, předkládám základní schéma působení inspekce v kontextu české státní správy. Role České inspekce životního prostředí v systému státní správy ČR plně odpovídá jejímu zákonnému vymezení. Hlavní misí činnosti inspekce je tak především dozor nad dodržováním zákonů v oblasti životního prostředí, a to ve všech jeho složkách (voda, ovzduší, odpady, příroda, les). ČIŽP je ze zákona tzv. prvoinstančním správním orgánem (úřadem), to znamená, že její správní rozhodnutí jsou pravomocná buď uplynutím odvolací lhůty pro subjekty, s nimiž je řízení vedeno nebo – v případě odvolání – až po rozhodnutí odvolacího orgánu, kterým jsou tzv. odbory výkonu státní správy (členěné územně), které jsou začleněny v organizační struktuře ministerstva životního prostředí.

Vlastní činnost inspekce vymezuje každoročně Plán činnosti České inspekce životního prostředí na daný rok. Ve strukturované přípravě tohoto plánu se odrážejí jednak přímé zákonné povinnosti (např. kontrola subjektů podléhajících tzv. integrovanému povolení IPPC), dále přímé úkoly uložené ministerstvem životního prostředí, úkoly vyplývající z naplňování relevantních mezinárodních úmluv a ze strategických vládních dokumentů atd.

Naplňování plánu kontrolní činnosti je sledováno a kontrolováno. Další významnou částí kontrolní činnosti (přes 40 % výkonu) jsou inspekční činnosti na základě tzv. podnětů veřejnosti, jejichž počet i v roce 2019 trvale rostl. Každý takový podnět musí být ze zákona prověřen (zpravidla neohlášenou kontrolou na místě), z posouzení zjištěného stavu pak je nebo není zahájeno správní řízení.

V dlouhodobém horizontu jsou pro ČIŽP rozhodující tato klíčová témata:

- V rámci zákonem vymezených oblastí působnosti ČIŽP orientovat veškeré činnosti především jako službu veřejnosti (komunikace, prevence, osvěta, přímé řešení podnětů) a jako důležitý faktor zajištění spravedlivě a nediskriminačně fungujícího ekonomického, sociálního a environmentálního systému.
- Veškeré vnější, ale i vnitřní činnosti odvíjet od etických pravidel a plně mravní a etické integrity, a to včetně veškerých prováděných výběrových řízení.
- Úkony, vyplývající z transformace instituce podle zákona o státní službě, jsou nepochybně zátěží inspekce nad rámec běžných činností a mají dopady nejen do kontrolní činnosti, ale i například ve schopnosti plynulého nahrazování zaměstnanců v rámci standardní fluktuace.
- „Rodinným stříbrem“ ČIŽP jsou přitom právě vysoce vzdělaní, odborně a profesionálně jednající inspektoři a další zaměstnanci. Udržení těchto odborných zaměstnanců, jejich vzdělávání a školení a jejich pracovní bezpečnost je dlouhodobou prioritou.
- Nadále působit jako otevřený úřad, a to ve smyslu „absolutní transparentnosti“, všech vykonávaných činností, samozřejmě s ohledem na daná zákonná omezení (např. nevěřejnost správního řízení jako striktní požadavek platného správního řádu). Inspekce je otevřená všem podnětům a celé odborné i neodborné veřejnosti / občanům.

V roce 2019 se podařilo naplnit sledované a výše specifikované cíle a parametry, a to v těchto oblastech:

- Splnění plánu kontrolní činnosti.
- Řešení všech obdržených podnětů.
- Naplnění dalších činností – zejména odborných vyjádření (EIA, IPPC) a stanovisek dle jednotlivých složkových zákonů.
- V rámci ministerstvem financí řešené redukci „neobsazených služebních míst“ se vlivem zrychlení tempa výběrových řízení podařilo snížit počet dočasně neobsazených systemizovaných míst.
- Implementace dalších zákonných povinností v oblasti „týlové“ činnosti inspekce (elektronická spisová služba, vnitřní informační systémy, GDPR, personální systém atd.) bez narušení řádné inspekční činnosti.
- Naplňování požadavků zákona o státní službě a zejména jeho průběžně generovaných podzákonných norem (vyhlášky, opatření a metodické pokyny MV ČR).
- Průběžné doplňování kvalifikovaných zaměstnanců, zejména stabilizace týmu představených státních úředníků.

V hodnoceném horizontu tří let 2016-2019 se – mimo již výše uvedené, podařilo:

- Zachování standardního výkonu inspekční činnosti (plnění všech úkolů a podnětů), průměrnou intenzitu výkonu lze charakterizovat i průměrným počtem převyšujícím 40 kontrol na jednoho výkonného inspektora po celé období napříč všemi složkami. Zde je třeba zdůraznit i kapacitní náročnost kontrol největších zdrojů znečištění, které jsou ze zákona prováděny periodicky 1 x za rok a současnou náročnost prověření každého i banálního podnětu (jejichž počet meziročně roste).
- Pokračující zvyšování technického vybavení inspekčních činností (nové vybavení sofistikovanou technikou zvyšující účinnost a efektivitu kontrol) a pracovních pomůcek inspektorů. Nákup dronu a výcvik pilota z řad zaměstnanců inspekce.
- Sjednocení metodiky kontrolních činností mezi jednotlivými oblastními inspektoráty, zejména cestou společného řešení některých typových problémů v rámci složek ŽP a jednoznačného metodického řízení ze strany ředitelství inspekce.
- Prohlubování koordinace a kvality spolupráce s institucemi v oblasti činností inspekce v národní (policie, celní správa, státní zástupci) i mezinárodní úrovni (IMPEL, Interpol, EUFJ atd.).
- Orientace inspekce na celé spektrum výstupů správních řízení, i v návaznosti na nový přestupkový zákon a platné „složkové“ zákony v ochraně ŽP.
- Zajištění informační otevřenosti úřadu (poskytování informací podle příslušných zákonů bez závažných závad, webové stránky, komunikace s veřejností).
- Zásadní změny v mediální aktivitě i vnímání inspekce na veřejnosti. Pravidelné tiskové informace o dokončených správních řízeních s účelem výchovného působení a širší informovanosti odborné i laické veřejnosti. Změna struktury „pozitivních“ a „negativních“ zpráv, projevující se v naprosté převaze informací o úspěšně provedené inspekční činnosti.
- V průřezu celé inspekční činnosti jsou uplatňována a zahrnována pravidla etiky, morálky a veřejné kontroly, což lze dokumentovat např. v relativně velmi přísně (nad rámec zákona) nastavené oblasti nákupů a veřejných zakázek ČIŽP.

Mezi existující omezení inspekce patří zejména:

- Nejednoznačnost vymáhaných právních předpisů, která vzniká obecně v procesu legislativního projednávání (různé změny, doplňky, zásahy v rámci parlamentního projednávání, výsledky lobbismu apod.). To spolu s růstem zákonných povinností subjektů (znamenajících růst objektivních kontrolních povinností inspekce) vytváří tlak na snižování kvality a časové náročnosti inspekce.
- Nižší společenský tlak na dodržování zákonů obecně, a to včetně environmentální legislativy.
- Rezervy v metodické komunikaci a sjednocování postupů s odvolacími orgány, včetně odlišného pohledu jednotlivých regionálních odvolacích orgánů, např. na správnou a spravedlivou výši a druh sankcí za stejné přestupky v oblasti ŽP.
- Trvalé podhodnocení odměňování zaměstnanců inspekce, zejména pak výkonných inspektorů. Dle průběžně publikovaných srovnání odměňování organizací ve státním sektoru je ČIŽP nadále v samém závěru této tabulky. Je nejhůře placenou inspekcí (ve srovnání s ČOI, veterináři, rostlinolékaři a dalšími obdobnými kontrolními orgány), druhou nejhůře placenou organizací v resortu ŽP, a vyšší průměrnou mzdou vykazují např. okresní archivy a obdobné instituce. Tato příčina jednoznačně vede k poměrně vysoké fluktuaci, takže přes velmi úspěšné obsazování pracovních míst po odcházejících zaměstnancích je celkový roční počet odchodů a příchodů téměř rovnovážný.
- V roce 2019 navíc došlo k již výše zmíněnému snížení počtu zaměstnanců inspekce o 30 osob, což nepůsobí pozitivně na motivaci a pracovní klima na inspekci.
- Charakteristika vlastní kontrolní činnosti, která je náročná zejména na psychické vlastnosti a celkovou odolnost inspektorů a současně vyžaduje vysokou speciální odbornost. Potřeba nedostatkových odborníků je zejména v oblasti právníků, které je v popsanych platových podmínkách inspekce téměř nemožné zaplatit.

Závěrem je třeba říci, že i přes výše uvedené problémy se rok 2019 řadí mezi celkově velmi úspěšné roky v osmadvacetileté historii České inspekce životního prostředí. Plánované cíle byly splněny a kontrolní činnost inspekce probíhala, přes řadu objektivních omezení v obdobné intenzitě jako v předchozích letech. Bylo uskutečněno 16 896 kontrol, což je o 324 více než předchozí rok. Průměrný počet kontrol na inspektora je dlouhodobě přes 41. Bylo přijato 3 493 podnětů od veřejnosti – i zde jde o meziroční nárůst o 449 podnětů, což potvrzuje vysoký kredit, který ČIŽP u občanů má. Bylo uloženo 2 532 pravomocných pokut v celkové výši 112 mil. Kč (o 12 mil. Kč více než v předchozím roce). Za uvedené výsledky inspekce patří můj upřímný dík všem zaměstnancům ČIŽP, od vysoce profesionálně jednajících inspektorů až po mé kolegy ve vedení inspekce.

Erik Geuss

Ředitel ČIŽP

PŘEHLEDNÉ INFORMACE O ČINNOSTI V LETECH 2015-2019

Přehledné informace o činnosti v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Počet inspektorů (konečný k 31. 12.) ¹	385	395	396	408	409
Počet kontrol	15 677	15 883	15 864	16 572	16 896

Všechna rozhodnutí (pokutová a ostatní rozhodnutí

vč. o poplatcích) v právní moci:	10 337	10 260	10 249	8 541	8 607
Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci	2 808	2 755	2 655	2 543	2 532
Počet ostatních pravomocných rozhodnutí (ostatní rozhodnutí vč. o poplatcích)	7 529	7 505	7 594	5 998	6 075

Celková částka pokut

v právní moci v Kč	135 719 214	130 717 343	113 051 685	100 274 621	112 329 717
---------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Ostatní pravomocná rozhodnutí:	502	494	417	424	412
Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	44	23	22	38	71
Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	107	123	143	157	119
Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci	351	348	252	229	222

Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích

a zálohách na poplatky:	7 027	7 011	7 177	** 5 796	** 5 678
Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	2 087	2 068	2 001	1 062	1 029
Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod	4 940	4 943	5 175	4 734	4 637
Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích za dovoz regulovaných látek	0	0	1	0	12

Výše rozhodnutím ČIŽP uložených poplatků v Kč (poplatky za odběr podzemních vod a vypouštění odpadních vod vybírají a vymáhají Celní úřady ČR)

	843 017 177	908 180 824	900 828 457	916 483 401	920 300 714
--	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

¹ Pozn.: V čísle inspektorů nejsou zahrnuty pozice referentů spol. státní správy a samosprávy a ředitelů oblastních inspektorátů.

** Pokles způsoben tím, že po novele vodního zákona č. 113/2018 Sb. ČIŽP již nevydává rozhodnutí o zálohách na poplatky.

Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	1 162	1 013	1 019	*** 610	657
Ostatní vydaná odborná vyjádření	8 622	6 986	5 356	5 333	5 538

Počet přijatých podnětů a petic	2 746	2 759	2 781	3 044	****3 493
Počet podaných podnětů orgánům státní správy z vlastní kontrolní činnosti	164	322	233	322	309
Počet podaných trestních oznámení	17	16	8	14	18
Počet havárií a mimořádných situací	256	265	431*	413	369

Počet žádostí o informace (z. č. 106/1999 Sb. a z. č. 123/1998 Sb.)	332	309	295	325	362
Počet stížností na činnost ČIŽP či inspektory - § 175 správního řádu	70	54	54	43	57
Počet relevantních oznámení protiprávního jednání	0	0	0	0	0

Celkový počet zaměstnanců k 31. 12.	538	539	536	550	557
Vzdělanostní struktura (% vysokoškolsky vzdělaných ze všech zaměstnanců)	76,41	77,9	77,8	77,8	81,5
Bezpečnost práce/úrazy (úrazová četnost na 100 zaměstnanců)	0,18	0,37	0,19	0	0
Míra neplánované absence zaměstnanců (nemoci, úrazy), (% z plánovaného časového fondu)	3,69	3,30	3,39	3,07	3,84
% dobrovolné fluktuace (očisťuje se o nucené odchody vč. důvodů, jakými jsou organizační změny, odchody do důchodu)	3,49	4,1	7,2	4,8	6
Celkové rozpočtové prostředky ČIŽP v Kč	349 762 551,56	387 715 855,30	418 991 688,36	430 837 260,55	509 237 482,82

* V předchozích letech nebyly ve složce ovzduší sbírány a v tabulkách vykazovány počty mimořádných událostí (havárií a poruch), počty nabyly významu až po změně zákona o ochraně ovzduší na konci roku 2016 a požadavku EK na vykazování úniků chladiv.

*** V roce 2018 byl zákon o EIA novelizován, což vedlo mimo jiné i k poklesu nutných vyjádření.

**** Ve složce ochrany vod byla inspekci od 1. 1. 2019 novelou č. 113/2018 Sb. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů ođnata kompetence kontrolovat fyzické nepodnikající osoby. Od 1. 1. 2019 nemohou inspektori oddělení ochrany vod ČIŽP kontrolovat fyzické osoby, a to ani v případech prošetřování podaných podnětů.

ÚVODNÍ SLOVO	1
PŘEHLEDNÉ INFORMACE O ČINNOSTI V LETECH 2015–2019	4
OBSAH	7
1 CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI ČIŽP	8
1.1 Úloha ČIŽP	8
1.2 Organizační struktura	10
1.3 Intenzita inspekční činnosti	11
2 PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ	12
3 JEDNÁNÍ SE ZAJÍMAJÍCÍMI SUBJEKTY	13
3.1 Spolupráce s veřejností – podněty a poskytování informací	13
3.2 Spolupráce se státními institucemi, odbornými a zájmovými organizacemi	16
3.3 Mezinárodní spolupráce	16
3.4 Komunikace s veřejností a médii	17
4 ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2019 PODLE SLOŽEK	19
4.1 Ochrana ovzduší, ochrana klimatického systému Země a ochrana ozonové vrstvy	20
4.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	26
4.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	34
4.4 Ochrana přírody a CITES	45
4.5 Ochrana lesa	55
4.6 Účast ČIŽP na řešení havárií	64
4.7 Integrované agendy	65
5 ETIKA A INTEGRITA, PROTİKORUPČNÍ AKTIVITY, ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ A OCHRANA DAT	74
5.1 Etika a integrita	74
5.2 Protikorupční program	75
5.3 Řešení stížností	75
5.4 Ochrana dat a soulad s legislativou	76
6 VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ A DODAVATELSKÝ ŘETĚZEC	77
7 ZAMĚSTNANECKÉ PROSTŘEDÍ A LIDSKÉ ZDROJE	78
7.1 Personální řízení	80
7.2 Vzdělávání	83
7.3 Bezpečnost práce	84
8 ENERGETICKÁ A MATERIÁLOVÁ NÁROČNOST PŮSOBNÍ ČIŽP	87
9 EKONOMIKA	88
9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotebovaných výdajů	90
9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů	90
9.3 Celkové zhodnocení příjmů	91
10 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31. 12. 2019	92
11 PŘEHLED PLNĚNÍ INDIKÁTORŮ STANDARDŮ GRI	100
KONTAKTY	104
SEZNAM ZKRATEK	107

Tato Výroční zpráva ČIŽP byla připravena podle Standardů GRI pro nefinanční reporting na úrovni 'GRI-referenced'.
Obsahový rejstřík indikátorů GRI naleznete v kapitole 11, str. 100.

1 CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI

1.1 Úloha ČIŽP

Organizace ČIŽP

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) byla zřízena v roce 1991 zákonem č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů. ČIŽP je organizační složkou státu, přímo podřízenou Ministerstvu životního prostředí ČR a dle zákona o ČIŽP je rozdělena na ústředí (nazývané od r. 1993 ředitelstvím) a oblastní inspektoráty (OI), kterých je od roku 1995 až doposud deset. Jsou jimi OI Praha, OI České Budějovice, OI Plzeň, OI Ústí nad Labem, OI Hradec Králové, OI Havlíčkův Brod, OI Brno, OI Olomouc, OI Ostrava, OI Liberec.

Ředitelství má v organizaci ČIŽP postavení řídicího, organizačního a metodického orgánu. Metodickou činnost na ředitelství ČIŽP vykonávají tzv. odborná oddělení, která jsou rozdělena na dva odbory. Jedním z nich je odbor technické ochrany a integrované prevence, do kterého patří oddělení ochrany ovzduší, oddělení ochrany vod, oddělení odpadového hospodářství a oddělení integrovaných agend. Druhým odborem je pak odbor ochrany přírody, lesa a CITES^[1], který se skládá z oddělení ochrany přírody, oddělení ochrany biodiverzity a CITES a oddělení ochrany lesa.

Inspekční činnost je poté vykonávána inspektory ČIŽP na jednotlivých inspektorátech. Obecně se 40–45 % časového fondu inspektora určeného k dozorové - kontrolní činnosti plánuje předem. Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly, včetně např. kontrol provádění autorizovaných měření emisí, podněty ze strany veřejnosti upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, operativně zadávané dílčí tematické úkoly MŽP apod.). Často velmi náročné je např. šetření havárií (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Právní rámec činnosti ČIŽP

Právní koncepce ochrany životního prostředí, jíž je ČIŽP součástí, vychází z principu samostatné úpravy pro jednotlivé složky životního prostředí dle tzv. složkových zákonů (viz úvod k jednotlivým složkám v Plánu činnosti pro rok 2020 www.cizp.cz/Plany-cinnosti). Navíc je nutné uvést obecné právní předpisy, které dopadají na činnost ČIŽP jako celku. ČIŽP, jako specializovaný správní orgán, který vykonává činnost preventivní, kontrolní a sankční v oblasti ochrany životního prostředí, je povinen jednat v souladu s těmito obecnými právními předpisy.

Mezi obecné právní předpisy náleží zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje obecný rámec správních řízení a je základním právním předpisem v oblasti správního práva. Dalším obecným právním předpisem pro činnost ČIŽP je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje průběh provádění kontroly. Dalším neméně významným pramenem práva je zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který plně nahradil zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a který upravuje hmotněprávní i procesní stránku projednávání přestupků. Právo na příznivé životní prostředí je ze strany veřejnosti uplatňováno i prostřednictvím tzv. informačních zákonů, kterými jsou zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k činnosti ČIŽP a jejímu postavení v ochraně životního prostředí je nutné k obecným právním předpisům uvést dále zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

^[1] Aktivita ČIŽP vyplývající z Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES - Convention on International Trade in Endangered Species).

Prevenční a sankční činnost ČIŽP

Činnost ČIŽP v oblasti ochrany životního prostředí spočívá v činnosti prevenční a činnosti kontrolní a sankční.

Prevenční činnost v širším pojetí spočívá v samotné existenci ČIŽP. Možnost provedení kontroly a následné sankcionování subjektu za porušení právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí je předpokládaným a chtěným tlakem na dodržování těchto předpisů. Dále je prevenční činnost ČIŽP realizována formou komunikace s veřejností, ať už jde o dotazy, poskytování informací či přijímání podnětů upozorňujících na poškozování nebo ohrožování životního prostředí.

Hraničním institutem mezi prevenční a sankční činností je ukládání nápravných opatření. Z pohledu správního práva nejsou nápravná opatření formou trestu, jsou však vždy spojena s protiprávním jednáním či stavem a s omezením práv subjektu a povinností subjektu něco konat nebo nekonat. Jejich uplatněním dochází k předcházení rozsáhlejšího poškození životního prostředí nebo napravení stavu, kdy k poškození životního prostředí již došlo, ale tento stav může být zhojen.

Druhou rovinou činnosti ČIŽP je činnost kontrolně-sankční. Tato činnost je realizována převážně na oblastních inspektorátech ČIŽP. Kontrolní činnost je prováděna inspektory ČIŽP na základě pravomocí stanovených v jednotlivých složkových zákonech a vychází z činnosti plánovací a z činnosti na základě podnětů veřejnosti, které jsou velmi významnou skupinou případů. Kontrola je vykonávána v souladu s kontrolním řádem. Pokud inspektor ČIŽP v průběhu kontroly zjistí, že kontrolovaný subjekt porušil právní předpisy, ČIŽP je příslušná k projednání tohoto protiprávního jednání a zahájí řízení o přestupku.

Pokud není ČIŽP k projednání protiprávního jednání příslušná, oznámí přestupek příslušnému správnímu orgánu nebo věc příslušnému správnímu orgánu předá. Těmito orgány mohou být dle pravomocí uvedených ve složkových zákonech zejména obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, Státní plavební správa, Ministerstvo životního prostředí ČR, Krajské hygienické stanice, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správy národních parků a jiné. Pokud je k projednání věci příslušných více správních orgánů, typicky ČIŽP a obec s rozšířenou působností nebo ČIŽP a jiný orgán ochrany přírody, je rozhodné, který z těchto orgánů první zahájil řízení o přestupku. Správní řízení je vedeno v souladu se zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a správním řádem.

Proti rozhodnutím ČIŽP, jakožto orgánu rozhodujícím v prvním stupni, je možné podat odvolání, které je ČIŽP postoupeno se spisem odvolacímu orgánu, kterým je Ministerstvo životního prostředí. To rozhoduje v druhém stupni ve specializovaných Odborech výkonu státní správy (OVSS), které jsou územně decentralizovány, jejich sídly jsou Praha, České Budějovice, Plzeň, Chomutov, Liberec, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Ostrava.

Po provedeném přezkumném řízení před odvolacím orgánem může být prvostupňové rozhodnutí vydané ČIŽP potvrzeno, nebo zrušeno a věc vrácena k novému projednání, nebo zrušeno a řízení zastaveno, nebo změněno, nikdy však v neprospěch obviněného.

V případě, že se někdo cítí být rozhodnutím správního orgánu (OVSS) zkrácen na svých právech, může se u správního soudu domáhat zrušení takového rozhodnutí nebo vyslovení jeho nicotnosti. Řízení o správní žalobě je vedeno správním soudem dle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

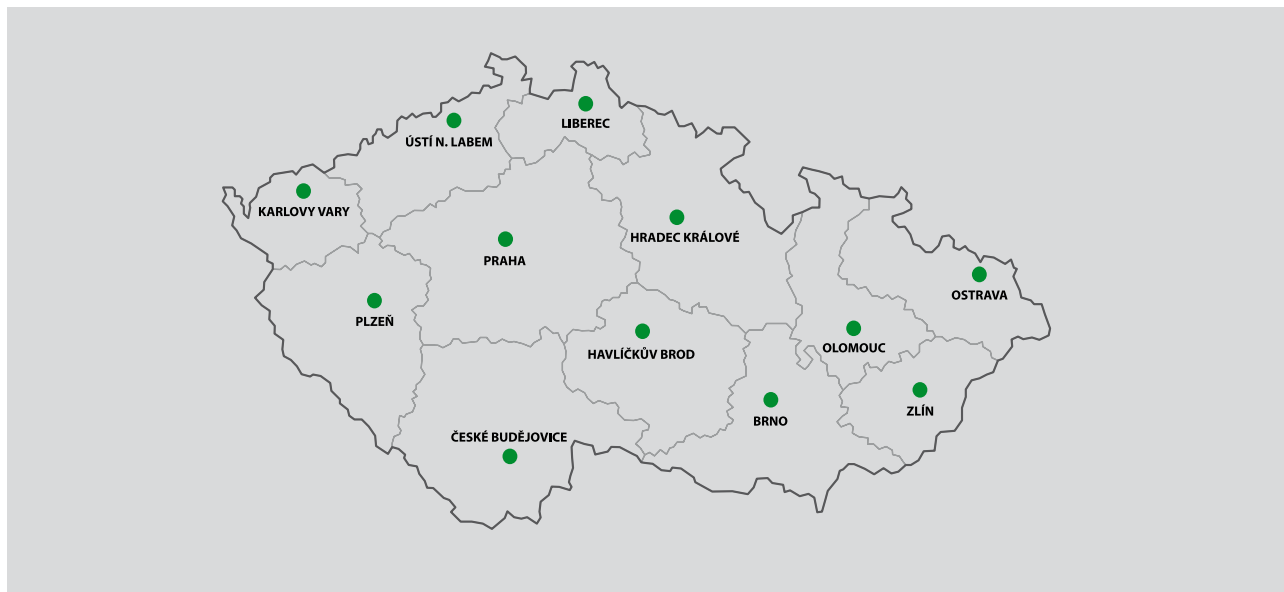
1.2 Organizační struktura

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. K 31. 12. 2019 zaměstnávala 557 osob, z toho 446 tvořili odborní zaměstnanci.

Oblastní inspektoráty

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Vedoucí služebního úřadu s výkonem služby v České inspekci životního prostředí je jmenován státním tajemníkem.

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

Kompetence ČIŽP		Složka životního prostředí				
		Ovzduší	Voda	Odpady	Příroda	Les
Dozor	Kontroly, revize, проверки, šetření apod.	•	•	•	•	•
Sankce	Pokuty právnickým osobám	•	•	•	•	•
	Pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•	•
	Omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•	•	•	•
Opatření	Opatření k nápravě zjištěných nedostatků a dále také závažných stavů dle vodního zákona	•	•	•	•	•
	Zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				•	
	Odebrání nedovoleně držných jedinců, odebrání výrobků	•			•	
Evidence						
havárií	A spolupráce při jejich řešení	•	•	•		
Stanoviska	Stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•	•
Podněty	Řešení podnětů	•	•	•	•	•

1.3 Intenzita inspekční činnosti

V roce 2019 provedla ČIŽP celkem 16 896 kontrol a vydala 8 607 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 1 029 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 637 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod). V porovnání s rokem 2018 došlo k mírnému vzrůstu celkového počtu kontrol (+324) a zvýšení počtu vydaných pravomocných rozhodnutí (+66). Celkový počet inspektorů ČIŽP v roce 2019 byl 409. Na jednoho inspektora tedy připadlo v průměru 41 kontrol. ČIŽP v roce 2019 vydala celkem 6 195 stanovisek a vyjádření, z toho bylo 657 stanovisek a vyjádření k procesu EIA.

Počty kontrol dle oblastních inspektorátů

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OI Praha	2 057	2 279	2 169	2 200	2 221	1 970
OI České Budějovice	966	1 113	1 191	1 146	1 293	1 331
OI Plzeň	1 437	1 355	1 425	1 667	1 635	1 675
OI Ústí nad Labem	1 378	1 416	1 371	1 393	1 564	1 517
OI Hradec Králové	1 427	1 491	1 602	1 682	1 782	2 099
OI Havlíčkův Brod	1 322	1 262	1 468	1 408	1 405	1 474
OI Brno	1 743	2 247	2 237	1 962	2 064	2 224
OI Olomouc	1 567	1 544	1 324	1 244	1 227	1 327
OI Ostrava	1 534	1 572	1 630	1 705	1 705	1 698
OI Liberec	679	800	827	788	900	867
Ředitelství	524	598	639	669	776	714

Meziroční srovnání výše uložených pokut v právní moci

	Počet uložených pokut	Počet pokut v právní moci	Celková výše pokut v právní moci (Kč)
2014	2 948	2 948	148 022 282
2015	2 941	2 808	153 719 214
2016	2 887	2 755	130 717 343
2017	2 712	2 655	113 051 685
2018	2 641	2 543	100 274 621
2019	2 630	2 532	112 329 717

2 PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ

Přehled činnosti

Oblastní inspektorát		Vyjádření		Pokuty			Ostatní rozhodnutí																																									
	Počet inspektorů									Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci			Poplatkové agendy																																			
	Počet kontrol	Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	Ostatní vyjádření	Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období			Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období			Celková částka pokut v právní moci (Kč)			Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části			Počet rozhodnutí v právní moci – odebrání / zabavení			Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období			Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů			Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů			Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod			Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod			Počet vyměřených poplatků za dovoz regulovaných látek			Počet mimořádných událostí (z hlediska zákonů o ovzduší) a havárií (dle vodního zákona)			Počet řešených podnětů a petic			Počet podaných podnětů orgánům státní správy z vlastní kontrolní činnosti			Počet podaných trestních oznámení		
PH	55	1 970	128	1 174	217	213	20 073 700	4	6	26	0	0	190	643	0	53	992	54	0																													
ČB	32	1 331	52	248	233	229	12 216 020	32	1	33	0	0	81	520	0	9	216	18	0																													
PL	35	1 675	48	538	252	242	17 936 372	0	2	17	0	0	62	467	0	8	249	13	4																													
UL	44	1 517	67	624	204	190	6 996 398	3	0	29	0	0	124	311	0	30	397	13	0																													
HK	37	2 099	90	311	379	362	10 664 190	2	4	11	0	0	97	683	0	50	328	50	5																													
HB	31	1 474	40	391	336	328	8 557 065	1	2	14	0	0	68	565	0	5	350	31	0																													
BR	45	2 224	115	1 044	335	305	11 653 757	17	4	39	0	0	196	644	0	27	455	22	1																													
OL	29	1 327	24	194	194	186	6 570 788	2	0	16	0	0	63	372	0	37	200	37	0																													
OV	40	1 698	64	638	276	282	13 594 537	0	3	5	0	0	106	190	0	139	350	21	4																													
LI	26	867	26	313	104	95	3 354 340	1	2	30	2	0	42	242	0	11	189	22	1																													
ŘDT	35	714	3	63	100	100	712 550	9	95	0	0	0	0	0	12	0	23	28	3																													
Celkem	409	16 896	657	5 538	2 630	2 532	112 329 717	71	119	220	2	0	1 029	4 637	12	369	3 749	309	18																													

3 JEDNÁNÍ SE ZAJINTERESOVANÝMI SUBJEKTY

3.1 Spolupráce s veřejností – podněty a poskytování informací

Zcela zásadní součástí činnosti ČIŽP je řešení podnětů upozorňujících na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, řešení žádostí o informace i stížností. Agenda podnětů, petic a stížností je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách oblastních inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i v Organizačním řádu ČIŽP.

3.1.1 Podněty

Česká inspekce životního prostředí vyřizuje podněty upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, a to v právním rámci:

- zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním,
- speciálních zákonů na ochranu jednotlivých složek životního prostředí.

Podnět k prošetření může sdělit ČIŽP občan ČR či jakákoliv fyzická osoba, fyzická osoba podnikající i právnická osoba. Viz též www.cizp.cz/Podavani-podnetu-stiznosti.

ČIŽP a občanská veřejnost

Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Občanská veřejnost upozorňuje mnohdy na porušení zákona, které by jinak zůstalo skryto. Podněty a petice jsou východiskem pro další postup ČIŽP (pro vnější kontrolní činnost ČIŽP). Pokud byly šetřením ČIŽP shledány důvody k zahájení řízení z moci úřední, pak je zahájeno správní řízení sankční povahy nebo řízení o opatření k nápravě. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů je zvyšování právního vědomí veřejnosti

v oblasti ochrany životního prostředí. Některé podněty jsou v případě nepříslušnosti ČIŽP postoupeny k prošetření jiným věcně příslušným orgánům veřejné správy.

Počty přijatých podnětů

ČIŽP přijala v roce 2019 celkem 3 493 podnětů. Počet podnětů přijatých jednotlivými oblastními inspektoráty ČIŽP v roce 2019 je zobrazen v následující tabulce. Největší počet podnětů v roce 2019 řešil, obdobně jako v letech předcházejících, Oblastní inspektorát ČIŽP Praha. Občas dochází k tomu, že ČIŽP obdrží podnět, k jehož prošetření nedisponuje zákonnými kompetencemi. Takové podněty jsou inspekcí postoupeny k prošetření věcně a místně příslušnému orgánu státní správy. V roce 2019 se jednalo o 439 podnětů.

Jeden podnět může upozorňovat na ohrožení nebo poškození více složek životního prostředí. Nezřídka se tak stává, že podnět je řešen více odděleními. Údaje o tom, jak se jednotlivá oddělení podílela na řešení podnětů přijatých v roce 2019, jsou uvedeny v další tabulce.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI v roce 2019

Oblastní inspektorát	přijato podnětů	z toho postoupeno pro nepříslušnost
Praha	943	48
České Budějovice	216	30
Plzeň	232	24
Ústí nad Labem	337	56
Hradec Králové	328	47
Havlíčkův Brod	279	20
Brno	381	58
Olomouc	167	21
Ostrava	325	43
Liberec	162	13
Ředitelství	123	79
Celkem	3 493	439

Vývoj počtu přijatých podnětů v letech 2010-2019 podle jednotlivých OI

Oblastní inspektorát	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Praha	653	534	503	521	572	611	580	597	704	943
České Budějovice	240	223	184	211	240	257	282	223	209	216
Plzeň	261	157	138	196	214	169	176	235	232	232
Ústí nad Labem	257	297	305	230	247	254	300	265	367	337
Hradec Králové	266	163	188	204	196	227	282	266	299	328
Havlíčkův Brod	188	161	158	189	213	217	236	233	236	279
Brno	284	257	262	264	306	346	336	322	331	381
Olomouc	144	174	177	158	178	180	133	136	153	167
Ostrava	237	291	291	262	290	294	283	300	274	325
Liberec	179	167	161	190	161	182	147	159	158	162
Ředitelství	0	0	0	0	3	9	4	45	81	123
Celkem	2 709	2 424	2 367	2 425	2 620	2 746	2 759	2 781	3 044	3 493

Na řešení podnětů přijatých v roce 2019 se jednotlivá oddělení OI podílela následovně

Oblastní inspektorát	oddělení						Celkem za OI
	ochrany ovzduší	ochrany vod	odpadového hospodářství	ochrany přírody	ochrany lesa	integrovaných agend	
Praha	368	123	167	294	36	4	992
České Budějovice	21	44	42	93	14	2	216
Plzeň	30	45	61	103	10	0	249
Ústí nad Labem	82	61	113	124	17	0	397
Hradec Králové	60	67	87	92	20	2	328
Havlíčkův Brod	56	76	58	136	22	2	350
Brno	84	82	133	133	23	0	455
Olomouc	41	34	39	76	7	3	200
Ostrava	40	54	94	140	22	0	350
Liberec	28	39	42	63	17	0	189
Ředitelství	12	1	0	9	0	1	23
Celkem	822	626	836	1 263	188	14	3 749

Uvádí se podíl jednotlivých oddělení na řešení podnětů přijatých příslušným OI v roce 2019, tj. na počtu podnětů z tabulky Počet podnětů přijatých jednotlivými OI v roce 2019. Vzhledem k tomu, že 1 podnět může upozorňovat na porušení více zákonů z různých složek ŽP, může se na jeho řešení podílet více oddělení.

Hlavní témata podnětů v roce 2019

Ve složce **ochrany ovzduší** řešila ČIŽP nejčastěji podněty týkající se obtěžování emisemi pachových látek znečišťujících ovzduší a prašnosti z průmyslových areálů. Dále se zabývala spalováním odpadu.

Ve složce **ochrany vod** se inspekce nejčastěji zabývala podněty k prošetření ohrožení vod v důsledku vypouštění odpadních vod, a to jak do vod povrchových, tak i do vod podzemních, dále řešila podněty na nepovolený odběr vod ze zdrojů pitné vody (studen).

Ve složce **odpadového hospodářství** inspekce řešila podněty občanů, které se týkají nakládání s odpady, obaly, chemickými látkami a chemickými směsmi (včetně biocidních přípravků). Šlo zejména o nelegální navážky odpadů či o nepovolené terénní úpravy s využitím odpadů. Dále byly oddělením odpadového hospodářství často řešeny nelegální skládky odpadu.

Ve složce **ochrany přírody** řešila inspekce nejčastěji podněty k prošetření kácení dřevin rostoucích mimo les, poškozování dřevin (ať už úmyslné nebo neúmyslné - ořezy, zásahy do kořenového systému, zahrnutí nadzemních částí dřevin při zemních pracích) a jiné formy poškozování přírody. Řešeny byly i zásahy do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.

Složka **ochrany lesa** řešila především podněty na nečinnost vlastníků lesů při napadení dřevin kůrovci, na chybějící či nedostatečnou asanaci dřevní hmoty napadené kůrovcem. Dále byly řešeny navážky odpadu na lesní pozemky.

Zelená linka

S účinností od 1. 9. 2008 je na ČIŽP realizovaná tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné telefonické spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů od občanů, jejím prostřednictvím jsou vyřizovány dotazy občanů týkající se problematiky životního prostředí a současně jsou touto formou občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý všední den od 8:00 do 16:00 hodin. Řešeny jsou v průměru 1 - 2 telefonáty denně.

3.1.2 Poskytování informací

V roce 2019 Česká inspekce životního prostředí vyřizovala celkem 362 žádostí o informace, z toho 13 žádostí v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a 349 žádostí v režimu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Kromě informací, které ČIŽP poskytuje podle výše uvedených informačních zákonů, ČIŽP s veřejností komunikuje prostřednictvím tiskových a výročních zpráv, brožur, letáků apod.

Podávání informací přispívá k vytvoření silnější zpětné vazby ČIŽP s veřejností. Hlavními cíli je udržovat kontakty s odbornou i laickou veřejností a se sdělovacími prostředky, v rámci možností zajišťovat zodpovězení dotazů týkajících se kontrolních a dozorových pravomocí ČIŽP a objektivně informovat o výsledcích kontrolní činnosti ČIŽP.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ve smyslu § 18 tohoto zákona zveřejňuje ČIŽP na svých internetových stránkách výroční zprávu za rok 2019 o své činnosti v po-

skytování informací, která mimo jiné obsahuje povinné informace uvedené v tabulce níže.

Požadované údaje dle zákona č. 106/1999 Sb.

	Počet
Počet podaných žádostí o informace	13
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	4
Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	2
Opis podstatných částí každého rozsudku ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	\
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	\
Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	2 <i>Důvod:</i> V obou uvedených případech je stížnost žadatelů ve smyslu § 16a cit. zákona směřována proti rozhodnutí ČIŽP o odmítnutí části žádosti. <i>Způsob vyřízení:</i> V obou případech byly rozhodnutím MŽP stížnosti žadatelů zamítnuty a napadená rozhodnutí ČIŽP potvrzena.
Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	Ve třech případech ze čtyř uvedených bylo rozhodnuto o odmítnutí pouze části žádosti.

Poskytování informací podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Dle tohoto zákona bylo v roce 2019 přijato 349 žádostí. Nejvíce žádostí vyřizoval oblastní inspektorát Praha, nejméně OI Liberec.

Přehled počtu žádostí o informace za rok 2019 dle jednotlivých OI

OI	Celkový počet žádostí	Počet žádostí	
		podle zákona č. 106/1999 Sb.	podle zákona č. 123/1998 Sb.
Praha	65	0	65
České Budějovice	25	0	25
Plzeň	26	0	26
Ústí nad Labem	19	0	19
Hradec Králové	46	0	46
Havlíčkův Brod	32	0	32
Brno	31	0	31
Olomouc	26	0	26
Ostrava	24	0	24
Liberec	14	0	14
Ředitelství	54	13	41
Celkem	362	13	349

Poznámka: Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. by měl být u všech OI roven nule vzhledem ke skutečnosti, že dle služebního předpisu ředitele ČIŽP č. 10/2016 jsou žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. vyřizovány výhradně z úrovně Ředitelství ČIŽP.

Vývoj počtu žádostí o informace v letech 2010 až 2019

Celkový počet žádostí o informace za rok 2019 mírně vzrostl. Oproti roku 2018 ČIŽP přijala o 39 žádostí více podle zákona č. 123/1998 Sb. a o 2 žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. méně. Zájem veřejnosti v oblasti poskytování informací je stále poměrně vysoký. Dotazy veřejnosti na diskusním fóru ČIŽP nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů.

Vývoj počtu žádostí o informace v letech 2010 až 2019

Rok	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona	
		č. 106/1999 Sb.	č. 123/1998 Sb.
2019	362	13	349
2018	325	15	310
2017	295	18	277
2016	309	30	279
2015	332	59	273
2014	262	76	186
2013	209	55	154
2012	229	63	166
2011	233	44	189
2010	181	36	145

Diskusní fórum

Česká inspekce životního prostředí provozuje na svých webových stránkách Diskusní fórum (www.cizp.cz/Diskuse), kam se občané mohou obracet s nejrůznějšími dotazy z oblasti životního prostředí. Tyto dotazy nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů. V roce 2019 obdržela Česká inspekce životního prostředí celkem 57 dotazů a připomínek, tedy o 15 méně oproti předcházejícímu roku. Obdobně jako v roce 2018 byly dotazy směřovány převážně do oblasti ochrany přírody a krajiny, odpadového hospodářství a ochrany vod. Nejčastějšími diskusními tématy byla otázka nepovoleného kácení, nakládání s odpady a způsoby likvidace odpadních vod. Část dotazů se týkala i problematiky mimo kompetence ČIŽP.

3.2 Spolupráce se státními institucemi, odbornými a zájmovými organizacemi

Česká inspekce životního prostředí spolupracuje s řadou organizací při plnění svých úkolů, konzultuje s odbornými institucemi a spolupracuje na společných vzdělávacích projektech s neziskovými organizacemi.

Viz <http://www.cizp.cz/Institute-verejne-spravy>
<http://www.cizp.cz/Vedecke-a-vzdelavaci-institute>
<http://www.cizp.cz/Neziskove-organizace>

3.3 Mezinárodní spolupráce

V roce 2019 se konalo 55 zahraničních cest, kterých se zúčastnilo celkem 85 zaměstnanců. Jednou z našich nejvýznamnějších zahraničních aktivit je spolupráce v rámci organizace IMPEL, což je organizace, která se zabývá implementací a prosazováním práva životního prostředí a ve které jsou zastoupeny organizace členských států EU, přistupujících a kandidátských zemí EU, zemí EEA a EFTA, které se zabývají implementací a prosazováním práva životního prostředí. Posláním organizace IMPEL je přispívat k ochraně životního prostředí tím, že se podílí na efektivní implementaci a prosazování práva životního prostředí EU prostřednictvím budování kapacit, sdílením dobré praxe, poskytováním příruček a nástrojů, prosazováním spolupráce a poskytováním zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci organizace IMPEL se konalo Valné shromáždění IMPEL v Helsinkách a inspektoři ČIŽP se podíleli na práci expertních skupin: ovzduší a průmysl, voda a půda, přeshraniční přeprava odpadů a odpady, příroda a přesahové nástroje a přístupy. Jako již každoročně se naši inspektoři zúčastnili projektů „Setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů“, IMPEL konference o odpadech a přeshraniční přepravě odpadů a projektu SWEAP. Dalším rokem pokračoval projekt k implementaci směrnice o průmyslových emisích. Dále se náš inspektor účastnil

konference o vodě a půdě věnované problematice sucha a důležitá byla i naše účast na mini konferenci, jejímž tématem bylo využití nových technologií při inspekčních životního prostředí.

Ředitel ČIŽP se na základě nominace MŽP zúčastnil jednání EK na vysoké úrovni ke sdělení Evropské komise „Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti“ – 3. Fóra ECA v Bruselu. Na žádost MŽP se také účastnil zahraniční cesty v rámci vládní delegace vedené ministrem životního prostředí Mgr. Richardem Brabcem do Malajsie a Vietnamu, kde informoval o již probíhající spolupráci s Vietnamem a o projektu TIGRIS ID. Dále se zúčastnil jednání se Slovenskou inspekcí životního prostředí na základě bilaterální smlouvy, jednalo se zvláště o problematiku zápachového zatížení obyvatel.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES pracovníci ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. Naše inspektorka se účastnila Forenzní wildlife konference, která byla zaměřena na dokazování nelegální činnosti v oblasti wildlife, nové identifikační metody živočichů a rostlin, genetické analýzy a nové technologie. Naši inspektori se účastnili 18. konference smluvních stran úmluv CITES jako členové delegace České republiky. Byly projednány klíčové záležitosti týkající se případů řešených v ČR. Konference smluvních stran CITES je nejvýznamnější celosvětová akce v rámci úmluvy CITES a koná se jednou za tři roky. V průběhu konference jsou řešeny zásadní změny týkající se zařazení či vyřazení druhů z příloh, exportních kvót a rezoluce či záležitosti prosazování úmluvy. Příští konference se bude konat v době českého předsednictví v EU v České republice. Naši inspektori se zúčastnili operativního jednání ohledně organizované skupiny zabývající se obchodováním s ohroženými druhy působící ve státech Evropy, včetně ČR a návštěvy forenzní laboratoře US Fish and Wildlife v Oregonu za účelem získání nových informací ke zlepšení práce inspektorů ČIŽP a k zavedení chybějících nebo dosud málo profesně zvládnutých procesů v oblasti nakládání s podklady pro forenzní dokazování. Dále se naše inspektorka účastnila 30. zasedání expertní skupiny Interpol Wildlife Crime Working Group a přednášela na školení slovenské policie. Jako již každý rok jsme se účastnili dvou jednání v rámci evropské skupiny EU Wildlife Enforcement Group.

V oblasti ochrany lesa se inspektor ČIŽP účastnil jednání Interpolu, kde si účastníci vyměnili zkušenosti v oblasti nelegálního kácení lesů a obchodu s dřívím.

Náš inspektor se účastnil také jednání k operativní akci EMPACT Environmentální kriminalita – nelegální nakládání s použitými bateriemi, v rámci kterého jsou organizovány jednotlivé speci-

ficky zaměřené akce, cíleně věnované jednotlivým oblastem nelegálních aktivit spojených s porušováním předpisů o ochraně životního prostředí.

Inspektor ČIŽP se pravidelně účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnila zahraniční cesta věnovaná problematice ochrany vod.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektori zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 533 306,49 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

3.4 Komunikace s veřejností a médii

ČIŽP systematicky komunikuje s veřejností a s médii. V roce 2019 bylo vydáno 172 tiskových zpráv a odpovězeno na 337 dotazů médií. ČIŽP uspořádala celkem 10 tiskových konferencí - jednu na Ředitelství ČIŽP v Praze a 9 na oblastních inspektorátech. ČIŽP byla dle společnosti Newton media zmiňována v 3 087 příspěvcích v médiích. Z toho 141 příspěvků bylo odvysíláno v rozhlasu, 265 v televizi, 928 článků bylo publikováno v tištěných denících a regionálních titulech, 1 700 v online titulech a 54 příspěvků v oborových titulech (např. Odpady, Průmyslová ekologie, Moderní obec, Zemědělec, Komora.cz, Technický týdeník, Veřejná správa, Agrobaze zpravodaj, Svět motorů atd.). Ne všechny pořady, zejména v elektronických médiích, jsou však společností Newton media monitorovány. Jde například o pořad K vašim službám ve vysílání Českého rozhlasu Dvojka.

Média se v roce 2019 nejvíce zajímala o témata: kůrovcová kalamita, kontroly odběrů podzemních vod – zasněžování skiareálů, kontroly malých vodních elektráren, provozy společnosti OKK Koksovný, komín Strakáč Ostrava, uzavření ZOO parku ve Zvoli, kauza STUTOX II., případ společnosti VAFO, ukládání odpadu společnosti AVE, pašování úhořího monté.

4 ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2019 PODLE SLOŽEK

Z pravomocných rozhodnutí jsou v kapitole 4 vybrány příklady nejvyšších uložených pokut jednotlivými inspektoráty ČIŽP právníkům a fyzickým podnikajícím osobám či rozhodnutí, kde došlo k omezení nebo zastavení provozu/činnosti. Tato rozhodnutí jsou uvedena za každou složku ochrany životního prostředí (ovzduší, voda, odpady, les, příroda) a za každý inspektorát ČIŽP. Příklady rozhodnutí za integrované agendy jsou uvedeny za ČIŽP.

Přehled činnosti ČIŽP za rok 2019 dle složek

	Ochrana ovzduší	Ochrana vod hospodářství	Odpadové	Ochrana přírody a CITES	Ochrana lesa	Ochrana Integrované agendy	CELKEM 2019
Počet inspektorů (vedoucí oddělení, ředitelé odborů + inspektori;							
konečný stav k 31. 12.)*	80	83	99	83	48	16	409
Počet kontrol	4 628	3 128	3 495	3 713	1 394	538	16 896
Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	657	657
Ostatní vyjádření	2 926	695	156	574	390	797	5 538
Pokuty							
Všechna vydaná rozhodnutí o pokutě	388	518	878	630	164	52	2 630
Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci	386	505	828	614	149	50	2 532
Celková částka pokut v právní moci (Kč)	13 124 400	21 112 947	47 549 000	9 257 250	17 806 800	3 479 320	112 329 717
Ostatní rozhodnutí							
Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	3	0	0	40	27	1	71
Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	0	x	x	119	x	x	119
Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci	3	60	9	25	124	1	222
Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách na poplatky	12	5 666	x	x	x	x	5 678
Počet mimořádných událostí (z hlediska zákonů o ovzduší) a havárií (dle vodního zákona)	204	165	x	x	x	x	369

* Pozn.: V čísle inspektorů nejsou zahrnuty pozice referentů spol. státní správy a samosprávy a ředitelů oblastních inspektorátů.

4.1 Ochrana ovzduší, ochrana klimatického systému Země a ochrana ozonové vrstvy

4.1.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2019

Kontrolní činnost v roce 2019 byla inspektory složky ochrany ovzduší v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země prováděna v plném rozsahu působností uvedených v platných a účinných právních předpisech zahrnujících uvedené oblasti ochrany životního prostředí. Kontrolováno bylo jak plnění povinností stanovených přímo účinnými obecně závaznými národními právními předpisy, tak i předpisy EU, dále pak plnění povinností uvedených v povolení k provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Provedeno bylo celkem 4 628 kontrol, z toho 42 % plánovaných a 58 % neplánovaných.

Počty a rozložení kontrol provedených v roce 2019 na jednotlivé oblasti působnosti odpovídaly závažnosti provozovaných činností a jejich vlivu na životní prostředí. Nejvíce byly kontrolovány provozovny se stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (3 875 kontrol) a s tím související výkon činnosti osob s autorizací k měření emisí a zpracování odborných posudků (338 kontrol), v menší míře pak probíhaly kontroly dodržování podmínek ochrany klimatického systému Země (374 kontrol, z toho 46 kontrol zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a 328 kontrol osob zacházejících s fluorovanými skleníkovými plyny) a ochrany ozonové vrstvy – stratosférického ozonu - (30 kontrol). V souvislosti s kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny bylo kontrolováno 6 osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí. Dále bylo provedeno 5 kontrol osob provozujících zdroje znečišťování ovzduší, které nelze zařadit do žádné z uvedených skupin kontrol.

Výsledkem provedených kontrol v roce 2019 bylo 359 pravomocných rozhodnutí o pokutách za porušení povinností v ochraně ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země zahájených v roce 2019. V roce 2019 nabylo právní moci celkem 386 rozhodnutí o uložení pokut, 359 pokut zahájených v roce 2019 a 27 pokut zahájených v roce předcházejícím, v celkové výši 13 124 400 Kč. V uvedených pravomocných rozhodnutích o pokutách bylo projednáno celkem 506 přestupků. Dalších 18 přestupků bylo vyřešeno napomenutím. Kromě samostatných kontrol dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se inspektoři této složky účastnili i 345 kontrol zařízení s integrovaným povolením (integrovaných kontrol), při kterých bylo kontrolováno dodržení veškerých podmínek ochrany životního prostředí. Za porušení podmínek ochrany ovzduší byly

ve 13 případech vydány pokuty s podílem za ovzduší v celkové výši 385 000 Kč.

Celková výše pokut uložených inspektory ochrany ovzduší za porušení podmínek ochrany ovzduší v samostatně vedených řízeních inspektory této složky dosáhla výše 12 160 400 Kč, za porušení podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny 781 000 Kč a za porušení podmínek při zacházení s regulovanými látkami 130 000 Kč. Osobám autorizovaným a certifikovaným byly uloženy pokuty v celkové výši 53 000 Kč. Provozovatelům zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého) nebyla uložena pokuta žádná.

4.1.2 Přehled plnění složkových úkolů

4.1.2.1 Ochrana ovzduší

V oblasti **ochrany ovzduší** byly v roce 2019 složkové úkoly plněny jako součásti 5 skupin složkových úkolů, a to (I) kontrola provozování zdrojů na základě povolení orgánu ochrany ovzduší a v souladu s těmito povoleními, (II) dodržování stanovené úrovně znečišťování (emisních limitů a emisních stropů) a technických podmínek, které emisní limity a emisní stropy nahrazují nebo doplňují, (III) zjišťování úrovně znečišťování ovzduší, (IV) evidenční a oznamovací povinnosti a (V) ostatní povinnosti osob provozujících stacionární zdroje znečišťování ovzduší a zákazy vybraných činností.

I.

Při kontrolách bylo ve 120 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou vyjmenovány v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, a k jejich provozu je požadováno povolení orgánu ochrany ovzduší, **provozovali zdroje bez povolení**. Za prokázané přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 4 769 900 Kč. V roce 2019 došlo oproti rokům předcházejícím k mírnému poklesu zjištěných případů provozování zdrojů bez povolení.

Česká inspekce životního prostředí ve třech případech přikročila k **zastavení provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší**, a to z důvodu absence povolení k provozu. Zastaven byl zdroj provozovaný společností GADLABAN s.r.o. – chov hospodářských zvířat – v obci Křižanovice, zdroj provozovaný společností DŘEVO VYSOČINA a.s. – průmyslové zpracování dřeva – ve Žďaru nad Sázavou a zdroj provozovaný společností Slezské kamenolomy a.s. – povrchová úprava kamene otryskáváním – v obci Mikulovice. Při rozhodování o zastavení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší bylo vzato v úvahu i umístění těchto zdrojů a jejich vliv na kvalitu ovzduší v bezprostředním okolí.

Součástí povolení k provozu od roku 2012 jsou též **podmínky provozu zdrojů při překročení prahových hodnot znečišťujících látek v ovzduší** (smogový varovný a regulační systém), před rokem 2012 schvalované Českou inspekcí jako regulační řády. Ke všem vyhlášeným smogovým situacím a regulacím z důvodu překročení prahových hodnot znečišťujících látek došlo v roce 2019 z důvodu překročení prahových hodnot PM₁₀ (poléťavého prachu) a přízemního (troposférického) ozonu (O₃).

Z důvodu překročení prahové hodnoty částic PM₁₀ byly smogové situace vyhlášeny pro jednu aglomeraci, tři oblasti a jednu zónu po dobu 385 hodin a regulace pro jednu aglomeraci a jednu oblast po dobu 162 hodin, jak je uvedeno tabulce.

Počet vyhlášených smogových situací a regulací pro PM₁₀

Oblast	Smogová situace trvání h	Regulace trvání h
Aglomerace O/K/FM		
bez Třinecka	94	84
Třinecko	90	78
Zlínský kraj	73	0
Zóna Moravskoslezsko	75	0
Olomoucký kraj	53	0

V období vyhlášení signálu regulace bylo inspektory oddělení ochrany ovzduší provedeno celkem 14 kontrol zdrojů s podmínkami provozu při překročení prahové hodnoty znečišťující látky v ovzduší. Při žádné z kontrol nebylo zjištěno porušení stanovených podmínek.

Z důvodu překročení prahových hodnot přízemního ozonu byly smogové situace vyhlášeny pro pět oblastí a jednu zónu po dobu 90 hodin. Signál varování v roce 2019 vyhlášen nebyl. Informace o koncentracích přízemního ozonu a o případném překročení jeho prahových hodnot jsou pro obyvatelstvo pouze informativní a nemají dopad na podmínky provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a nekladou žádné požadavky na kontrolní činnost České inspekce životního prostředí.

II.

Překročení emisních limitů znečišťujících látek a technických podmínek, které emisní limity nahrazují nebo doplňují, bylo zjištěno v 99 případech a za tyto přestupky byly v 83 případech v samostatných řízeních inspektory ochrany ovzduší uloženy pokuty v celkové výši 4 636 000 Kč. Zbývajících 13 případů bylo projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky a tři případy napomenutím. Z uvedeného počtu bylo ve 25 případech zjištěno **překročení specifických emisních limitů znečišťujících látek**, za které byly v 17 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 830 000 Kč; zbývajících sedm případů bylo projednáno

ve společných řízeních a jeden případ byl vyřešen napomenutím. Nejvíce početná byla překročení specifických emisních limitů oxidu uhelnatého (osm případů – spalovací procesy), dále pak tuhých znečišťujících látek (sedm případů – spalování pevných paliv v kotlích a povrchové úpravy otryskáváním), těkavých organických látek (pět případů – povrchové úpravy lakováním), oxidů dusíku (dva případy – spalovací procesy), jeden případ překročení specifického emisního limitu plyných anorganických sloučenin fluoru z výpalu keramických výrobků a jeden případ překročení specifického emisního limitu oxidu siřičitého u kotle spalujícího uhlí. Překročení emisního stropu nebylo zjištěno.

Kontrola dodržování předepsané úrovně znečišťování (specifických emisních limitů) a vlivu zdrojů na ovzduší byla prováděna též měřeními prováděnými pracovníky oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí. Přímými měřeními byly stanoveny koncentrace šesti znečišťujících látek a laboratorně bylo analyzováno celkem 42 odebraných vzorků tuhých znečišťujících látek a látek obtěžujících zápachem. Ve dvou případech bylo zjištěno překročení emisních limitů (tuhé znečišťující látky a oxid siřičitý). Za účelem zjištění vlivu zdrojů emitujících látky obtěžující zápachem na ovzduší bylo inspektory ochrany ovzduší ředitelství odebráno a dynamickou olfaktometrií analyzováno 30 vzorků odebrané vzdušiny. Ve všech případech se jednalo o zdroje, kterým nejsou stanoveny specifické emisní limity látek obtěžujících zápachem. Některé výsledky těchto měření byly využity jako argumenty ve vyjádření inspekce v procesu povolování zdrojů krajskými úřady, ostatní sloužily pro objektivizaci úrovně znečišťování při řešení podnětů.

Dále bylo v 74 případech zjištěno **porušení technických podmínek provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které emisní limity nahrazují nebo doplňují**. Za tyto přestupky byly v 66 samostatných řízeních inspektory ochrany ovzduší uloženy pokuty v celkové výši 3 806 000 Kč, šest přestupků bylo projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky a dva přestupky byly vyřešeny napomenutím. Nedodrženími podmínkami byly od stanovených podmínek závažné odchylky v provozu odlučovačů znečišťujících látek, překročení projektovaných výrobních kapacit, překročení projektovaných spotřeb těkavých organických látek nebo rozpouštědel, nedodržení podmínek jímání a odvodu znečišťujících látek do ovzduší a podmínek provozu, například teploty. Porušení podmínek ochrany ovzduší bylo zjištěno i při integrovaných kontrolách, kterých se inspektoři ochrany ovzduší účastnili. Ve třech případech byly vydány pokuty s podílem za porušení podmínek ochrany ovzduší v celkové výši 385 000 Kč.

III.

Českou inspekcí životního prostředí bylo v roce 2019 kontrolováno **dodržování povinnosti zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování ovzduší** přímým měřením prostřednictvím auto-

rizovaných osob jednorázovými měřeními nebo kontinuálním měřením zajišťovaným provozovatelem. Povinností provozovatelů zdrojů bylo předávat ve stanovené lhůtě inspekci protokoly s výsledky měření. V 59 případech bylo zjištěno porušení povinnosti provést jednorázové měření emisí. Za tyto přestupky byly v 35 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 1 113 500 Kč. Ostatní přestupky v počtu 24 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky. Ve 45 případech nebyla provozovateli zdrojů dodržena povinnost předat inspekci protokol s výsledky měření, za což byly ve 32 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 278 000 Kč. Ostatní přestupky v počtu 10 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky a tři přestupky byly vyřešeny napomenutím. Dále bylo v jednom případě zjištěno nevyhodnocení kontinuálního měření emisí. Tento přestupek byl projednán ve společném řízení s jiným přestupkem.

V roce 2019 bylo inspektory ČIŽP ve 338 případech kontrolováno dodržování povinností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí k vypracování odborných posudků a provádění jednorázových měření emisí. Při provedených kontrolách bylo zjištěno jedno porušení povinnosti autorizované osoby, a to provedení autorizovaného měření emisí zařízení zdroje znečišťování, jehož byla dodavatelem. Za tento přestupek byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč.

Kontrolované odborné posudky byly jejich zpracovateli vypracovány podle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší MŽP k vypracování odborných posudků a po formální stránce nevykazovaly žádné nedostatky.

IV.

Nedodržení povinnosti **vedení provozní evidence nebo předávání souhrnné provozní evidence** a hlášení do IRZ bylo prokázáno provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší ve 125 případech. Za tyto delikty byly v 56 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 571 000 Kč. Ostatní přestupky v počtu 60 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky a devět přestupků bylo vyřešeno napomenutím.

V.

Při výkonu inspekční činnosti bylo zjištěno i **porušení ostatních povinností a zákazů při ochraně ovzduší**. Z těchto povinností uvádíme především povinnost umožnit kontrolu a poskytovat při kontrole součinnost, poskytovat údaje o činnosti, platit poplatky a podávat oznámení o výpočtu poplatku, spalovat odpad pouze v zařízeních k tomu určených, odstraňovat nebezpečné stavy na stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší a plnit s tím související oznamovací povinnosti. V otevřeném ohništi je zakázáno spalovat jiné materiály než suché rostlinné neznečištěné chemickými látkami.

Při kontrolách bylo zjištěno, že v jednom případě nebylo provozovatelem stacionárního zdroje znečišťování ovzduší podáno oznámení o výpočtu poplatku, za což byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč.

V pěti případech bylo zjištěno spalování nepovolených materiálů v otevřeném ohništi. Ve třech samostatných řízeních byly za porušení zákazu uloženy pokuty ve výši 180 000 Kč, jeden přestupek byl projednán ve společném řízení s jiným přestupkem a jeden případ byl vyřešen napomenutím.

Spalování odpadu ve stacionárních spalovacích zdrojích bylo prokázáno jejich provozovatelům v 11 případech. Jednalo se zejména o spalování upotřebených olejů ve spalovacích zařízeních. Za tyto přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 167 000 Kč.

Ve třech případech nebyla poskytnuta součinnost při kontrolách – nebyly poskytnuty vyžádané informace a doklady. Za tyto přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 70 000 Kč.

K odstranění nebezpečného stavu v důsledku poruchy při provozu zdrojů jejich provozovateli došlo ve dvou případech. Za tyto přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 330 000 Kč. V jednom případě nebyla o poruše zařízení podána České inspekci životního prostředí zpráva. Za tento přestupek byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč.

Při kontrole bylo zjištěno, že nebyla provedena kontrola technického stavu spalovacího zdroje o příkonu nižším než 300 kW odborně způsobilou osobou. Při projednání přestupku byla jeho provozovateli uložena pokuta 10 000 Kč.

4.1. 2. 2 Ochrana klimatického systému Země

Nástroji **ochrany klimatického systému Země** – prevence úniku skleníkových plynů, plynů absorbujících záření v infračervené oblasti – je kontrola dodržování podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny a dodržování podmínek stanovených pro zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na skleníkové plyny.

Výsledkem provedených 328 kontrol provozovatelů zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů a dalších osob, které s fluorovanými skleníkovými plyny zacházejí, bylo prokázání 45 přestupků, za které byly ve 32 případech uloženy pokuty v celkové výši 781 000 Kč, 11 přestupků bylo projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky a dva případy byly vyřízeny napomenutím. Případy porušení povinností spočívaly v nezajištění kontrol těsnosti zařízení (celkem 30 případů, v 26 řízeních uloženy pokuty 646 000 Kč, dva případy byly projednány ve společných řízeních a dva případy vyřešeny napomenutím), v porušení evidenční a oznamovací povinnosti (celkem devět případů, ve třech případech uloženy pokuty v celkové výši 30 000 Kč a šest

případů bylo projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky), neprovozování systému detekce úniků (celkem čtyři případy, v jednom řízení byla uložena pokuta 80 000 Kč, tři případy byly projednány s jinými přestupky) a překročení kvóty na dovoz fluorovaných skleníkových plynů v předem naplněných zařízeních (dva případy, celková pokuta 25 000 Kč.)

V roce 2019 bylo provedeno celkem 46 kontrol stacionárních zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého). Při žádné kontrole nebylo zjištěno porušení podmínek.

4.1.2.3 Ochrana ozonové vrstvy

Ochrana ozonové vrstvy (stratosférického ozonu) před účinkem látek, které ji poškozují („regulovaných látek“), představuje prevenci úniku regulovaných látek ze zařízení, které tyto látky, zejména jako chladiva a hasiva, obsahují. Regulované látky jsou postupně nahrazovány látkami s nižší hodnotou potenciálu poškozování ozonové vrstvy („ODP“) a počty provozovaných zařízení s jejich obsahem klesají. Přesto je jeden druh regulovaných látek stále využíván pro kritická použití jako hasiva („halony“). S ohledem na všeobecné omezování jejich použití bylo v této oblasti provedeno relativně méně kontrol než v případě zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů.

Výsledkem 30 kontrol dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami byly čtyři případy s porušením povinností, za které byly v samostatných řízeních uloženy čtyři pokuty v celkové výši 130 000 Kč. Osoby zacházející s regulovanými látkami se v jednom případě dopustily přestupku tím, že nezajistily kontroly těsnosti zařízení osobou s certifikátem Ministerstva životního prostředí, v jednom případě nebyly regulované látky předány certifikované osobě ke zneškodnění, v jednom případě byly dovezeny regulované látky bez licence vydané Evropskou komisí a v jednom případě nebylo Evropské komisi podáno hlášení.

Českou inspekci životního prostředí jako správci poplatku za dovoz a výrobu regulovaných látek bylo kontrolováno dodržování poplatkové povinnosti osob, kterými byly regulované látky uváděny na trh. V sedmi případech byla stanovena povinnost zaplatit poplatky v celkové výši 206 833 Kč za dovezené halony pro kritická použití a v pěti případech byla těmto osobám stanovena povinnost zaplatit příslušenství poplatků (penále z prodlení) v celkové výši 44 276 Kč.

Kontrolováno bylo též šest osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí, zejména kontroly těsnosti, servis a údržba zařízení s obsahem chladiv na bázi regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů, osob zajišťujících zpracování vyřazených chladicích zařízení i atestačních a hodnotících subjektů. Ve dvou případech

bylo zjištěno nedodržení povinností, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 23 000 Kč.

4.1.3 Přehled plnění specifických úkolů

Vzhledem k rozsahu složkových úkolů, které pokrývají veškerou kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší v oblastech ochrany ovzduší, klimatického systému Země a ozonové vrstvy, nebyly na rok 2019 žádné specifické úkoly uloženy.

4.1.4 Významné případy podle výše uložené pokuty a rozhodnutí o zastavení provozu

OI Praha

ČIŽP uložila společnosti VAFO PRAHA, s.r.o. pokutu 100 000 Kč za provozování výroby extrudovaných krmiv pro zvířata v obci Chrástany.

OI České Budějovice

ČIŽP uložila pokutu společnosti Gienanth Czechia s.r.o. pokutu 290 000 Kč za provoz zdrojů povrchových úprav v rozporu s povolením provozovaných v obci Zdíky, Bujanov.

OI Plzeň

ČIŽP uložila společnosti Plzeňská teplárenská, a.s., pokutu 250 000 Kč za provoz zdroje Teplárna, Doubravecká, Plzeň v rozporu s povolením - nedodržení lhůt pro odstranění poruch na zařízení.

OI Ústí nad Labem

ČIŽP uložila pokutu společnosti BENTELER Automotive Kláštec, s.r.o. pokutu 90 000 Kč za provoz technologie lisování za tepla a sváření bez povolení.

OI Liberec

ČIŽP uložila společnosti CIKAUTXO CZ s.r.o. pokutu 200 000 Kč za provozování spalovacích a technologických zdrojů bez povolení v Jablonci nad Nisou.

OI Hradec Králové

ČIŽP uložila společnosti RONAL CR s.r.o. pokutu 170 000 Kč za překročení roční projektované kapacity slévárny a celkové projektované spotřeby práškových plastů ve slévárně hliníku a v lakovně v Jičíně.

OI Havlíčkův Brod

ČIŽP uložila společnosti UNICON, spol. s r.o. pokutu 180 000 Kč za porušení podmínek provozu, překročení spotřeby materiálů s obsahem těkavých organických látek a lakování rozměrných dílů na volné ploše v rozporu s provozním řádem.

ČIŽP rozhodla o zastavení provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší společnosti DŘEVO VYSOČINA a.s. – průmyslové zpracování dřeva – ve Žďáru nad Sázavou, za provozování zdroje bez povolení orgánu ochrany ovzduší.

Ol Brno

ČIŽP uložila společnosti CAUDETE s.r.o. pokutu 200 000 Kč za provoz přemístitelné drticí linky stavebních materiálů v areálu zemědělského družstva v Mikulově bez odhlášení a bez zajištění minimální prašnosti.

Provozem drticí linky společnosti CAUDETE s.r.o. docházelo k enormní prašnosti.

ČIŽP rozhodla o zastavení provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší společnosti GADLABAN s.r.o. – chov hospodářských zvířat – v obci Křižanovice, za provozování zdroje bez povolení orgánu ochrany ovzduší.

Ol Olomouc

ČIŽP uložila společnosti Slováké strojírny, akciová společnost, pokutu 100 000 Kč za nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší ze stacionárních spalovacích zdrojů, z provozu tavení slitin a z lakovny, provozovaných v obci Postřelmov.

ČIŽP uložila společnosti Obalovna Lipník s.r.o. pokutu 100 000 Kč za překročení maximální denní výrobní kapacity obalovny živých směsí v Lipníku nad Bečvou.

ČIŽP rozhodla o zastavení provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší společnosti Slezské kamenolomy a.s. – povrchová úprava kamene otryskáváním – v obci Mikulovice, za provozování zdroje bez povolení orgánu ochrany ovzduší.

OI Ostrava

ČIŽP uložila společnosti UPIA International s.r.o. pokutu 600 000 Kč za nedodržení podmínek provozu termického čistícího zařízení provozovaného ve Studénce-Butovicích, a monitorování jeho provozních parametrů.

Oddělení ochrany ovzduší ředitelství

ČIŽP uložila společnosti ESTO Cheb s. r. o. pokutu 60 000 Kč za nepředání 1 069 kg regulovaných látek certifikované osobě ke zneškodnění, za skladování halonu 1301 bez certifikátu a za nepodání zprávy o halonech.

4.1.5 Závěry kontrolní činnosti

Provedenými kontrolami pokryla Česká inspekce životního prostředí celý rozsah své působnosti v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, stanovený jak v přímo účinných národních obecně závazných právních předpisech, tak i v předpisech EU. Ve druhé polovině roku 2019 inspekce věnovala zvýšenou pozornost kontrolám zdrojů a zařízení uvedeným v Dialogu pro čisté ovzduší (Clean Air Dialogue).

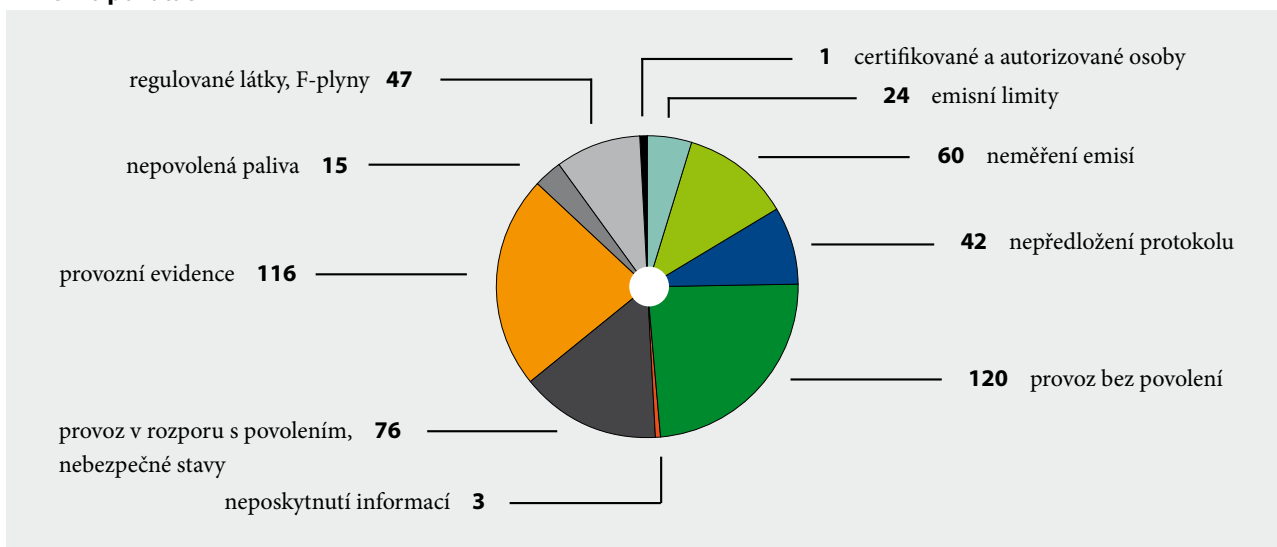
V roce 2019 došlo v porovnání s rokem 2018 k mírnému nárůstu provedených kontrol (z počtu 4 428 na 4 628). Vzrostl i počet projednaných přestupků, z celkového počtu 500 v roce 2018 na 532 v roce 2019.

Na stále vysoké úrovni se pohybuje i počet případů provozování zdrojů znečišťování ovzduší bez povolení i přesto, že za období posledních let vykazuje mírně klesající trend. V roce 2019 bylo projednáno 120 přestupků za provozování zdrojů bez povolení, v roce 2018 bylo projednáno 131 přestupků.

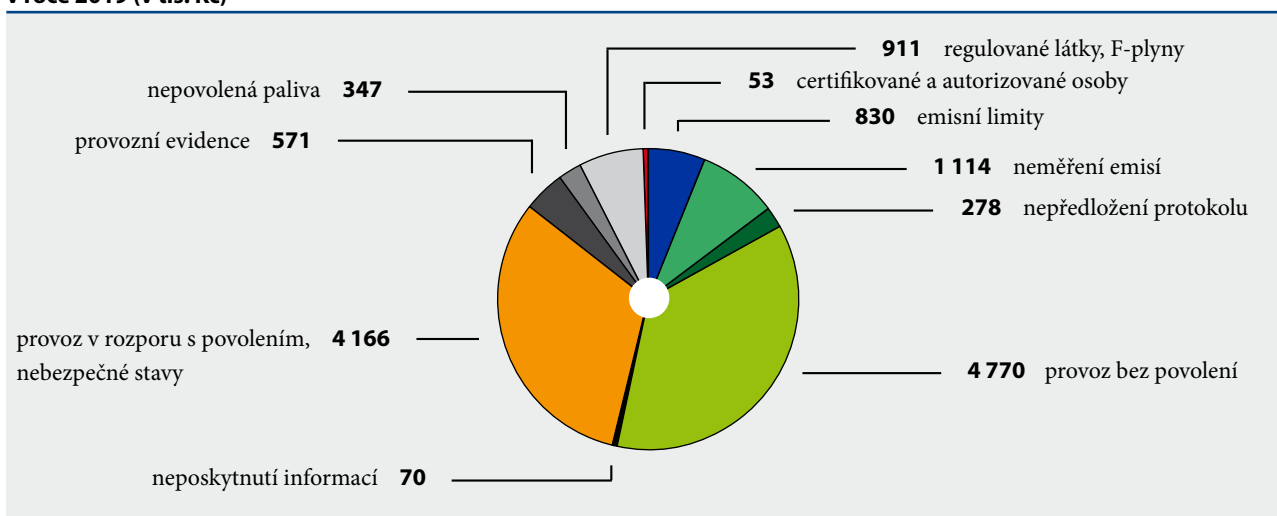
Vysoká pozornost byla inspekcí věnována ochraně klimatického systému Země, a to jak prevenci úniku fluorovaných skleníkových plynů, tak dodržování podmínek provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Počty projednaných přestupků se již po dobu několika posledních let téměř nemění a pohybují se kolem počtu 50.

I přesto, že užívání látek poškozujících ozonovou vrstvu – regulovaných látek – je na ústupu, byly v roce 2019 projednány čtyři přestupky za porušení podmínek pro nakládání s nimi a za porušení podmínek při jejich uvádění na trh. V roce 2019 bylo zjištěno sedm případů neplnění poplatkové povinnosti dovozců za uvádění regulovaných látek (halonů pro kritická použití) na trh a inspekci jako správcem poplatku byly poplatky i jejich příslušenství k uhrazení předepsány.

Počty přestupků v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, projednaných v roce 2019 v řízení o pokutách

Pokuty uložené za porušení podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země podle přestupků v roce 2019 (v tis. Kč)

4.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií

4.2.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2019

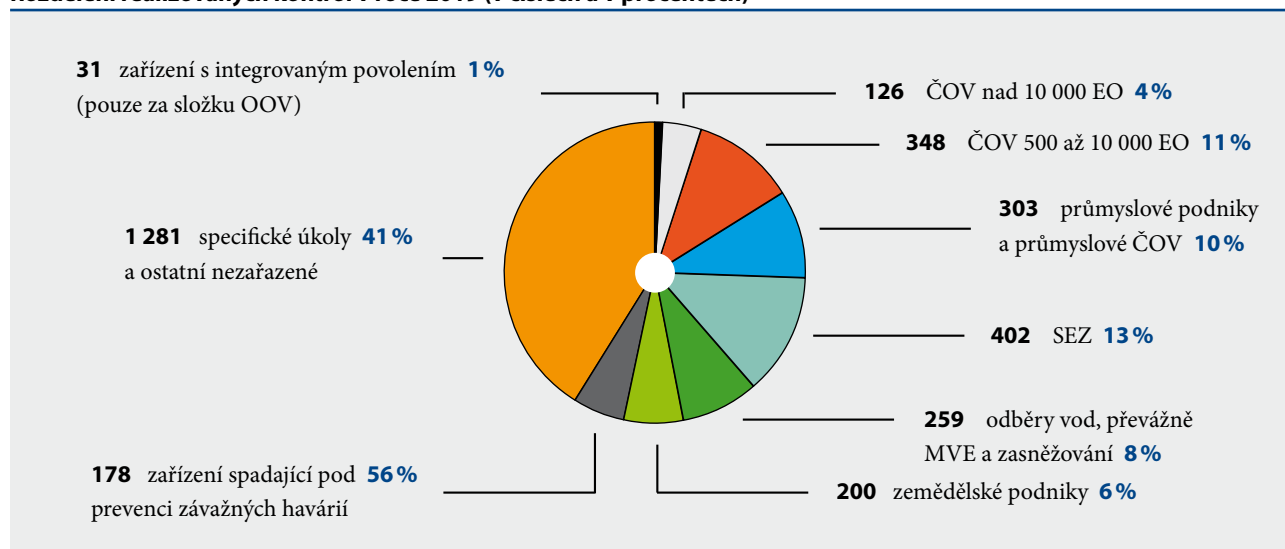
Kontrolní činnost v roce 2019 byla inspektory složky ochrany vod prováděna v plném rozsahu působností uvedených v platném a účinném znění vodního zákona, zákona o prevenci závažných havárií a zákona o integrované prevenci.

V roce 2019 inspektoři oddělení ochrany vod (OOV) provedli samostatně 3 128 kontrol. Z tohoto počtu bylo 46 % plánovaných (1 452) a 54 % neplánovaných (1 676) kontrol, které zahrnují

i kontroly provedené na základě podnětů. Ve spolupráci s ostatními odbornými složkami provedli inspektoři OOV navíc 371 kontrol podle zákona o integrované prevenci.

Počty a rozložení kontrol odpovídaly závažnosti provozů a jejich dopadu na životní prostředí. Nejvíce bylo kontrol čistíren odpadních vod, průmyslových provozů včetně těch, které jsou pod dikcí zákona o prevenci závažných havárií, dále kontrol odběrů vod, zemědělství a lokalit s výskytem starých ekologických zátěží (SEZ).

Rozdělení realizovaných kontrol v roce 2019 (v číslech a v procentech)

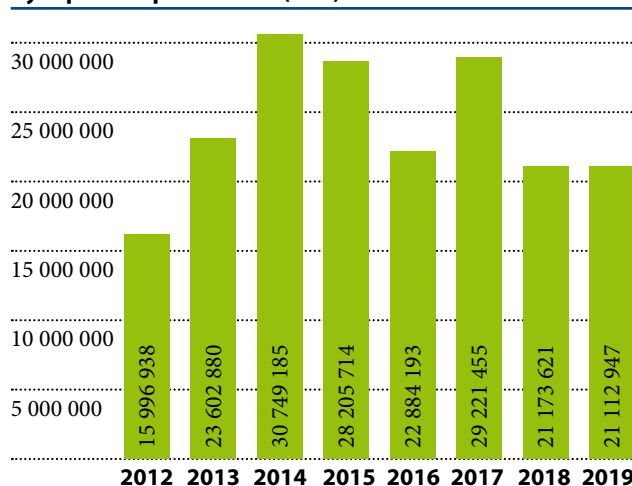

Na základě kontrolní činnosti bylo zahájeno 520 řízení o přestupcích a vydáno 505 pravomocných rozhodnutí o pokutě v celkové výši uložených sankcí 21 112 947 Kč. Navíc inspektoři OOV spolupracovali na vydání 19 rozhodnutí v rámci kontrol podniků s integrovaným povolením (IP), která jsou evidována v kapitole 4.7. Převážná část pokut byla uložena na základě výsledků neplánovaných kontrol. Pro odstranění zjištěných nedostatků a závažných stavů bylo vydáno 62 rozhodnutí s uložením termínovaného opatření k nápravě.

V rámci poplatkové agendy bylo vydáno 5 666 rozhodnutí, přičemž bylo 1 029 rozhodnutí o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v celkové výši 195 394 339 Kč a 4 637 rozhodnutí za odběr podzemní vody ve výši 724 655 225 Kč. Zákonem č. 113/2018 Sb. bylo k 1. 1. 2019 zrušeno vydávání zálohových poplatků. Současně touto novelou vodního zákona přešla veškerá poplatková agenda na Státní fond životního prostředí České republiky (SFŽP ČR).

Inspektoři OOV zpracovali celkem 1 762 vyjádření, a to jak samostatně za OOV (695), tak i v rámci souhrnných vyjádření.

Výše pokut v právní moci (v Kč)

4.2.2 Přehled plnění hlavních a složkových úkolů

Kontroly zdrojů znečišťování složek životního prostředí s platným integrovaným povolením

Pod zákon o integrované prevenci spadají z hlediska ochrany vod nejvýznamnější zdroje znečištění. Zaměření kontrol bylo zvoleno na základě specifických podmínek zařízení. Kontroly prováděné inspektory OOV byly zaměřeny na plnění podmínek vodohospodářské části IP, a to zejména na dodržování povolení k odběrům podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod, nakládání se závadnými látkami, na ověření platnosti IP, kontrolu provozních řádů, aktuálnost havarijních plánů a jejich vypracování dle vyhlášky č. 450/2005 Sb.

V rámci tohoto úkolu bylo dohromady provedeno 402 inspekci. Inspektoři OOV provedli ve spolupráci s ostatními složkami 371 integrovaných kontrol, samostatně provedli dalších 31 kontrol. V právní moci bylo celkem 28 sankčních rozhodnutí uložených OOV v souhrnné výši uložených pokut 1 530 950 Kč. Nejčastěji zjišťovaným přestupkem bylo překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách. Podrobné informace týkající se kontrol provedených podle zákona o integrované prevenci jsou uvedeny v kapitole 4.7. Integrované agendy.

Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

Cílem provedených kontrol bylo prověřením provozů čistíren odpadních vod (ČOV) s důrazem na zjištění skutečného stavu provozu a produkovaného a vypouštěného znečištění. Součástí kontrol bylo prověřením a evidence odlehčovacích komor na ČOV a kontrola vypouštění odpadních vod z přepadů jednotné kanalizace v souladu s novelou vodního zákona (č.113/2018 Sb.), která nově ukládá povinnost, aby k vypuštění odpadních vod z odlehčovacích komor, které nechrání stoky jednotné kanalizace před hydraulickým přetížením, do vod povrchových, měli provozovatelé vodoprávní povolení.

Velikost z odlehčovacích komor vypouštěného znečištění není známa a ani nedochází k účinné regulaci tohoto znečištění. Vliv znečištění je až následně pozorován na zhoršené nebo nelepšící se kvalitě vodního útvaru, a to i přes postupně se zlepšující kvalitu vypouštěných vyčištěných odpadních vod. Na základě výsledků sledování mohou být přijata opatření k eliminaci vlivu difúzních zdrojů znečištění na povrchové vody.

V roce 2019 bylo provedeno 126 kontrol komunálních ČOV nad 10 000 EO. U zdrojů této kategorie nedochází k častým a významným porušením vodního zákona, přesto však byly uloženy

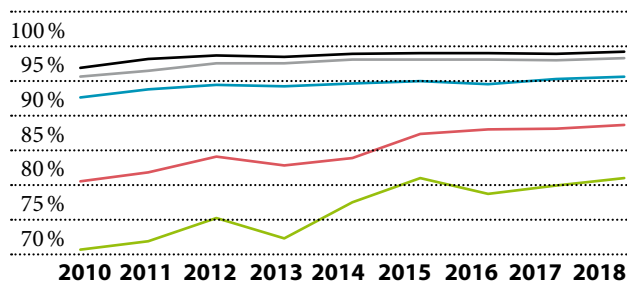
čtyři pravomocné pokuty v celkové výši 175 000 Kč za překročení povolených emisních limitů.

Zrealizovanými rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV a využitím nejlepších dostupných technologií dochází k trvalému zlepšování kvality čistícího procesu, což dokládá i pozorovatelný trend rostoucí účinnosti čištění odpadních vod zvláště u hojně diskutovaného ukazatele P celk. (o více než 9 % za období 2010 až 2018 – viz schématický graf průměrné účinnosti odstraňování znečišťujících látek).

Průměrná účinnost odstraňování znečišťujících látek

	BSK ₅	CHSKcr	NL	N celk.	P celk.
2010	96,5	92,9	95,4	71,0	80,1
2011	97,7	94,0	96,2	72,1	81,3
2012	98,2	94,6	97,2	75,2	83,4
2013	98,0	94,4	97,2	72,5	82,2
2014	98,4	94,8	97,7	77,3	83,2
2015	98,5	95,1	97,7	80,5	86,4
2016	98,5	94,7	97,7	78,4	87,0
2017	98,4	95,4	97,6	79,5	87,1
2018	98,7	95,7	97,9	80,5	87,6

Průměrná účinnost odstraňování znečišťujících látek

• BSK₅ • CHSKcr • NL • N celkem • P celkem

U všech komunálních ČOV této kategorie byly zkontrolovány bilanční údaje za rok 2018, ze kterých vyplývá, že na sledovaných ČOV bylo vyčištěno celkem 432 000 000 m³ odpadních vod. Účinnost čištění městských odpadních vod u těchto ČOV byla 98,7 % v ukazateli BSK₅, 95,7 % v ukazateli CHSK_{Cr}, 97,9 % v ukazateli NL, 80,5 % v ukazateli N_{celk.} a 87,6 % v ukazateli P_{celk.}

Kal z ČOV ve vodním toku.

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Kontrola čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO byla zaměřena na dodržování podmínek povolení vodoprávního úřadu a dodržování ustanovení vodního zákona týkajících se poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Součástí prověrky byla i kontrola povolení k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor do vod povrchových v reflexi na novou legislativu. Z výsledků kontrol vyplývá, že provozovatelé ČOV si o povolení včas zažádali, většina žádostí je však stále v řízení.

V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 348 kontrol, vydáno bylo 40 pravomocných rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 365 030 Kč. Nejčastějším přestupkem je překračování povolených emisních limitů znečištění a vypouštěného objemu odpadních vod, nedodržení četnosti odběru kontrolních vzorků nebo vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu.

Z výsledků kontrol vyplývá, že větší nedostatky v provozování se vyskytují trvale a pravidelně u ČOV, které jsou provozovány obcemi, městskými nebo dobrovolnými svazky obcí. Vodárenské společnosti na základě dlouhodobých zkušeností, odbornosti pracovníků, rozsahu a dostupnosti technických prostředků provozují čistírny bez větších nedostatků a bez technologických výkyvů s vlivem na jakost vypouštěných odpadních vod. S nárůstem veřejného zájmu o vodu v posledních několika letech výrazně narůstá počet neplánovaných kontrol založených na podnětech občanů.

Provoz čistírny odpadních vod pro 2000 až 10 000 EO.

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly byly zaměřeny převážně na významné průmyslové areály, ve kterých se skladují závadné látky, nebo se s nimi ve větším rozsahu manipuluje. Součástí úkolu byla i kontrola průmyslových ČOV. Tyto kontroly byly zaměřeny především na plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových i do kanalizací.

V rámci složkového úkolu bylo provedeno 303 kontrol. Při kontrolách bylo ve 49 případech (tj. cca v 16 %) zjištěno porušení legislativních předpisů. Nejčastějším nedostatkem bylo překračování emisních limitů na průmyslových ČOV a neplnění povinností při zacházení se závadnými látkami (zabezpečení nádrží proti úniku skladovaných látek, zkoušky těsnosti nádrží apod.). V roce 2019 nabylo právní moci 42 rozhodnutí v celkové výši 1 988 910 Kč.

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Úkol se týká vyhodnocení výsledků realizací sanací starých ekologických zátěží. Financování sanačních prací je zajišťováno státem a v konečném výsledku jsou to právě finanční prostředky, jejichž nedostatek způsobuje problémy v potřebě kontinuálního řešení sanačního procesu. Kontinuita je důležitá nejen pro rychlost odstranění zátěže, ale i pro neméně důležitý faktor účelnosti a efektivit vynaložených finančních prostředků. Nedostatek financí

rovněž ovlivňuje plnění nápravných opatření v uložených termínech, což s sebou nese další negativní důsledky pro nabyvatele. Na základě této skutečnosti a společných jednání ČIŽP s oběma ministerstvy zpracovalo Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí plán priorit pro zadávání veřejných zakázek s výhledem na další roky, který zohledňuje aktuální potřebu zahájení, resp. pokračování sanací na vybraných lokalitách. Prioritním hlediskem je stupeň rizika pro životní prostředí a obyvatelstvo.

V roce 2019 provedla ČIŽP celkem 402 kontrol starých ekologických zátěží, vydáno bylo 17 pravomocných rozhodnutí s uloženými opatřeními k nápravě, souhlasné vyjádření k ukončení sanačních prací bylo vydáno na osm lokalit.

Závažnými případy jsou lokality starých zátěží, kde vážne realizace sanačních prací a hrozí zpětná kontaminace již vysanovaných území nebo šíření kontaminace s následkem ohrožení zdrojů pitné vody.

Vymístování dehtových kalů při sanaci staré ekologické zátěže.

Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Tento úkol byl zaměřen na problematiku odběrů vod se zaměřením na dodržování stanovených podmínek vodoprávních povolení (dodržování minimálního zůstatkového průtoku) a nepřekračování povoleného množství odebíraných vod, ať už povrchových nebo podzemních. V letních měsících se kontroly zaměřovaly zejména na odběry vod pro provoz malých vodních elektráren. V zimním období byly prováděny kontroly odběru vod v lyžařských střediscích, kde je využívána voda k umělému zasněžování sjezdovek. V rámci složkového úkolu bylo provedeno 259 kontrol. Právní moci nabylo 42 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 2 889 186 Kč. Nejčastěji bylo zjišťováno překračování množství odebíraných vod pro účely umělého zasněžování nebo pro zásobování pitnou či užitkovou vodou. U provozů malých vodních elektráren docházelo v důsledku nedodržování podmínek stanovených pro provoz zařízení k podkročení minimálního zůstatkového průtoku v tocích.

Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Kontroly u vybraných subjektů byly zaměřeny na plnění všech zákonných požadavků, zejména na zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami zemědělského charakteru. Kontroly se týkaly vybraných farem, na kterých byla provedena inspekce vodohospodářského zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, skladů ropných látek, skladů přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor a hnojných koncovek. Rovněž bylo kontrolováno nakládání s vodami v pastevních areálech.

Celkem bylo provedeno 200 kontrol. Na základě těchto kontrol bylo uloženo 86 pokut v celkové výši 2 755 536 Kč a 19 pravomocných opatření k nápravě závadného stavu. Hlavním zjištěným nedostatkem bylo nedovolené nakládání se závadnými látkami, další nedostatky byly zjištěny při nakládání s vodami a v absenci povinné vodoprávní dokumentace.

Nezabezpečené hnojiště v zemědělském areálu.

Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Cílem prověrky byla kontrola všech subjektů zařazených do skupiny B a vybraných subjektů zařazených do skupiny A. Celkem bylo na základě ročního plánu schváleného MŽP provedeno 149 kontrol. Tři kontroly nebyly provedeny z důvodu vyřazení objektu po schválení plánu MŽP v roce 2018 nebo ještě neschválené bezpečnostní dokumentace. Dalších 29 kontrol bylo provedeno nad rámec ročního plánu MŽP. K ročnímu plánu kontrol stanovilo MŽP priority, mezi které patřil popis případných změn v objektu s úvahou, zda by mohly vést ke změně podmínek v řízení bezpečnosti, s důrazem na ověřování přijatých opatření, která provozovatelé přijali po závažné havárii.

Kontroly probíhaly ve spolupráci s orgány integrované inspekce a krajskými úřady dle zákona č. 224/2015 Sb., který zapracovává aktuální evropské předpisy, zejména pak Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2012/18/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Kontroly byly zaměřeny na základní prvky systému řízení bezpečnosti, vyhodnocování stavu systému prevence závažných havárií (PZH), na obsah zpráv o výsledcích kontrol nebo auditů a na evidenci mimořádných událostí a způsob jejich vyhodnocování. Předmětem kontrol bylo zejména posouzení, zda informace obsažené v bezpečnostní dokumentaci odpovídají skutečným podmínkám v objektu, zda jsou opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie dostatečná, zda prostředky zmírňující možné následky závažné havárie jsou vhodné a zda jsou dodržována preventivní bezpečnostní opatření uvedená v povinných dokumentacích. Během roku 2019 došlo na území šesti krajů k sedmi závažným haváriím. Jednalo se o úniky nebezpečných látek, požáry a výbuchy. Některé zjištěné nedostatky byly odstraněny v průběhu kontrol. Splnění nápravných opatření uložených v rámci protokolu byla již prověřena nebo jejich prověření bude součástí kontrol v následujících letech. V jednom případě bylo provedenou kontrolou zjištěno porušení ustanovení zákona o PZH. Uložená sankce za spáchání přestupku dosud není v právní moci.

4.2.3 Přehled plnění specifických úkolů – shrnutí

Inspektoři OOV provedli dalších 1 281 kontrol, a to jak v rámci specifických úkolů, tak i kontrol, které nelze přiřadit k žádnému z úkolů. Za porušení bylo uloženo 263 pravomocných sankčních rozhodnutí v celkové výši 10 408 335 Kč.

V roce 2019 se inspektoři OOV blíže zabývali například kontrolou subjektů provozujících svoji činnost v ochranném pásmu vodních zdrojů, kontrolou rekreačních, ubytovacích a stravovacích zařízení v oblastech se zvláštní ochranou, prověrkou odkanalizování obcí (prověrky vypouštění odpadních vod z volných kanalizačních výpustí) a zdrojů do 500 EO, kontrolou vodohospodářského zabezpečení čerpacích stanic pohonných hmot, betonáren, autoservisů, prověrkou rybářských sádek a rybníků a v neposlední řadě kontrolou zdrojů znečištění ve vinařské oblasti Hodonínsko.

Vzhledem ke strategickému významu vodních zdrojů a požadavkům na jejich zvýšenou ochranu více komentujeme prověrky zdrojů znečištění zejména v ochranných pásmech vodních zdrojů a v dosahu vodních děl:

Celkem bylo v rámci tohoto úkolu provedeno 65 kontrol. Uloženo bylo sedm pravomocných rozhodnutí o pokutě v souhrnné výši 71 500 Kč. Cílem a smyslem úkolu bylo zvýšit a zdůraznit přítomnost dozorového orgánu v povodí vodárenských nádrží - z hlediska počtu zásobených obyvatel těch nejvýznamnějších (Švihov, Vír), i těch, ze kterých je zásobeno pitnou vodou méně obyva-

tel (Horka, Podhora a Mariánské Lázně, Myslivny a Stanovice). S tímto úkolem jsou společně vyhodnoceny i kontroly Luhačovické nádrže a toků, které se v jejím okolí nachází, přestože se nejedná o vodárenskou nádrž. Kontroly byly zaměřeny na subjekty, které by mohly ovlivnit, či ovlivňují kvalitu povrchových nebo podzemních vod v daném ochranném pásmu vodního zdroje, bez ohledu na zaměření činnosti. Cílem bylo u vybraných subjektů zjistit, nakolik se jednotliví potenciální znečišťovatelé podílí na znečišťování nádrží a toků, které se v jejich okolí nachází.

Sankce byly uloženy za porušení provozního řádu ČOV, za chybějící zkoušky těsnosti nádrží zejména v provozech zemědělců.

Za rozsah kontrol si zaslouží komentář i specifický úkol Prověrky plnění zákonných povinností v rekreačních zařízeních, zejména těch, které jsou umístěny v oblastech se zvláštní ochranou životního prostředí.

Bylo provedeno 179 kontrol zaměřených především na prověření nakládání s vodami – zásobování předmětných objektů pitnou vodou a likvidaci splaškových odpadních vod produkovaných provozem kontrolovaných nemovitostí. Celkem 28 rozhodnutí nabylo právní moci, uloženy byly sankce v souhrnné výši 684 463 Kč. Nejčastějším důvodem pokutování bylo vypouštění odpadních vod z ČOV bez či v rozporu s povolením a nepovolené odběry podzemních vod pro zásobení rekreačních objektů.

4.2.4 Významné případy

Nejvyšší uložené sankce u jednotlivých OI (uvedené v seřazeném pořadí podle výše pokuty):

OI Plzeň: Maso Brejcha s.r.o.

Uložena pokuta ve výši 1 000 000 Kč za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v rozporu s podmínkami vodoprávního povolení, za vypouštění odpadních vod do vod podzemních bez potřebného povolení a za neohlášení havárie na povrchových vodách. Dále byla uložena pokuta ve výši 23 200 Kč za odebrání 580 m³ povrchové vody bez povolení. Uvedené rozhodnutí bylo již druhým rozhodnutím vydaným v dané věci z důvodu opakovaných odvolání podávaných společnostmi. I proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání, ale odvolací orgán ho zamítl. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 5. 6. 2019.

OI Olomouc: MORAVAMALT, s.r.o.

Uložena pokuta za odběr podzemní vody bez povolení, a to v celkovém množství 41 001 m³. Pokuta byla stanovena ve snížené sazbě 30 korun za každý m³ nezákonně odebrané podzemní vody. Proti rozhodnutí ČIŽP se společnost odvolala, MŽP sazbu snížilo až na 20 Kč za m³ nezákonně odebrané podzemní vody. Rozhodnutím MŽP pokuta ve výši 820 020 Kč nabyla 26. 11. 2019 právní moci.

Kaluz odpadních vod na zemědělském pozemku s obsahem zvířecí krve pocházející z firmy Maso Brejcha.

Nejvyšší pravomocné pokuty ve složce ochrany vod po jednotlivých OI

Název oblastního inspektorátu	Subjekt	Uložená částka v právní moci	Datum nabytí právní moci
OI Plzeň	Maso Brejcha s.r.o.	1 023 200,00 Kč	5. 6. 2019
OI Olomouc	MORAVAMALT, s.r.o.	820 020,00 Kč	26. 11. 2019
OI Ostrava	Mayr-Melnhof Holz Paskov s.r.o.	680 000,00 Kč	30. 4. 2019
OI Hradec Králové	Amcor Flexibles Nový Bydžov, s.r.o.	350 000,00 Kč	23. 2. 2019
OI Praha	FOBOS INVEST, a.s.	300 000,00 Kč	11. 9. 2019
OI České Budějovice	"GNOSIS" spol. s r.o.	285 750,00 Kč	28. 12. 2019
OI Brno	SATESO, s.r.o.	260 000,00 Kč	30. 11. 2019
OI Havlíčkův Brod	FRITAGRO Nížkov, s.r.o.	200 000,00 Kč	18. 1. 2019
OI Ústí nad Labem	Děčínská sportovní, příspěvková organizace	153 850,00 Kč	6. 12. 2019
OI Liberec	ALFA VERUS spol. s r.o.	55 000,00 Kč	23. 3. 2019

OI Ostrava: Mayr-Melnhof Holz Paskov s.r.o.

Sankce byla uložena za vypouštění silně znečištěných odpadních vod bez povolení do vod povrchových (tok Olešná) a do vod podzemních bez povolení a neohlášení havárie. Proti pokutě ve výši 680 000 Kč se společnost odvolala, odvolací orgán rozhodnutí ČIŽP potvrdil. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 30. 4. 2019.

OI Hradec Králové: Amcor Flexibles Nový Bydžov s.r.o.

Sankce uložena za nakládání se závadnými látkami v rozporu s platným integrovaným povolením. Dne 9. 6. 2018 došlo k úniku cca 15 m³ ethylacetátu ze skladovací nádrže mimo vodohospodářsky zabezpečený prostor a dále prostřednictvím kanalizace do akumulární nádrže dešťových vod s následným vypuštěním do vod povrchových (Zábědovský potok). Za uvedený přestupek ČIŽP uložila společnosti příkazem pokutu 350 000 Kč. Proti příkazu byl podán odpor. Ve správním řízení ČIŽP vydala rozhodnutí o pokutě, proti kterému se společnost rovněž odvolala. Před tím, než bylo o odvolání rozhodnuto odvolacím orgánem, vzal účastník odvolání zpět. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 23. 2. 2019.

Zbytky uniklého ethylacetátu na podlahu místnosti s čerpadly ve společnosti Amcor Flexibles Nový Bydžov.

OI Praha: FOBOS INVEST, a.s.

Sankce 300 000 Kč uložena za nakládání se závadnými látkami bez schváleného havarijního plánu a nepředložení zkoušek těsnosti tří nádrží, ve kterých jsou uloženy odpady ropného charakteru. Pokuta nabyla dne 11. 9. 2019 právní moci.

OI České Budějovice: "GNOSIS" spol. s.r.o.

Při provozování Hotelu Alpská vyhlídka v Bučině u Kvildy a Penzionu Hájenka na Knížecích Pláních obviněný porušil vodní zákon, a to na území druhé zóny Národního parku Šumava. Za zjištěné přestupky byly uloženy dvě pokuty v celkové výši 285 750 Kč. První pokuta ve výši 85 750 Kč byla uložena za nepovolený od-

běr podzemních vod pro provoz Penzionu Hájenka (nedovoleně odebráno 1 225 m³). Pokuta byla stanovena v zákonné sazbě 70 korun za každý m³ nepovoleně odebrané podzemní vody. Druhá pokuta ve výši 200 000 Kč byla uložena za vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez platného povolení, a to jak z Penzionu Hájenka, tak z Hotelu Alpská vyhlídka. Navíc bylo zjištěno, že čistírna Penzionu Hájenka byla provozována v rozporu se schváleným řádem a v Hotelu Alpská vyhlídka se nakládalo se závadnými látkami bez schváleného havarijního plánu. Proti rozhodnutí ČIŽP se obviněný neodvolal, rozhodnutí ČIŽP nabylo právní moci 28. 12. 2019.

Nevyčištěný česlicový koš čistírny odpadních vod Penzionu Hájenka na Knížecích Pláních.

OI Brno: SATESO, s.r.o.

Dne 30. 11. 2019 nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byla společnosti uložena pokuta v celkové výši 260 000 Kč za provoz zařízení k odstraňování odpadů „Skládka Šlapanice“ v rozporu s integrovaným povolením (200 000 Kč) a za vypouštění předčištěné odpadní vody do veřejné kanalizace v rozporu s vodoprávním povolením (60 000 Kč). Společnost se proti rozhodnutí ČIŽP neodvolala.

OI Havlíčkův Brod: FRITAGRO Nížkov, s.r.o.

Za havarijní únik závadné látky do dešťové kanalizace a dále do levostranného přítoku Římského potoka a za vypouštění odpadní vody do vod povrchových s překročením emisních limitů byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč. Proti rozhodnutí se společnost odvolala. Rozhodnutí ČIŽP bylo odvolacím orgánem potvrzeno a 18. 1. 2019 nabylo právní moci.

OI Ústí nad Labem: Děčínská sportovní, příspěvková organizace

Za odběr 6 154 m³ podzemních vod nad povolený limit ČIŽP uložila pokutu ve výši 153 850 Kč. Pokuta byla určena výpočtem, a to ve výši sazby 25 korun za každý m³ nelegálně odebrané podzemní vody. Pokuta nabyla 6. 12. 2019 právní moci.

Ol Liberec: ALFA VERUS spol. s r.o.

Za vypouštění odpadní vody do vod povrchových bez povolení byla uložena pokuta ve výši 55 000 Kč. Obviněný se neodvolal, rozhodnutí nabylo 23. 3. 2019 právní moci.

4.2.5 Závěry kontrolní činnosti

Činnost ČIŽP v oblasti ochrany vod se v roce 2019 nelišila od let předchozích. Sestavení plánu kontrol bylo podřízeno zákonným povinnostem, kdy v případě zákona o prevenci závažných havárií a zákona o integrované prevenci jsou přesně stanoveny lhůty kontrol. Většina subjektů, u kterých ČIŽP provedla kontrolu, své povinnosti dané právními normami v oblasti ochrany vod a prevence závažných havárií řádně plnila. Porušení zákona bylo zjištěno u přibližně každého šestého zkontrolovaného subjektu. V oblasti dozoru a zjištění porušení zákona s následným uložením pokuty se potvrzuje trend případů z neplánovaných kontrol oproti zjištěním z plánovaných kontrol, což znamená větší časovou i administrativní náročnost při zjišťování důkazů, získávání podkladů a dobrušení se výsledků šetření.

Při plánování kontrolní činnosti se kladl důraz na kontroly hlavních znečišťovatelů vypouštějících odpadní vody (velké ČOV) a dále na významné průmyslové a zemědělské podniky. Největší procento porušení bylo zjištěno u provozů zařízení s integrovaným povolením, kdy inspektoři OOV z 31 kontrol zaměřených na problematiku ochrany vod uložili 28 pravomocných rozhodnutí, a to s průměrnou výší sankce téměř 55 000 Kč. Neméně závadné jsou zemědělské a průmyslové provozy se zařízením bez integrovaného povolení, u kterých se procento zjištěných přestupků pohybuje od 43 % do 49 %. Naproti tomu pochybení subjektů v oblasti odběrů povrchových nebo podzemních vod tvoří jen okolo 16 % ze všech zkontrolovaných odběratelů, avšak průměrná výše sankce je nejvyšší – přes 68 000 Kč, což je dáno výlučně výpočtovými pokutami za použití zákonných sazeb. Většina nedostatků zjištěných při běžné kontrolní činnosti se týkala nedovoleného nakládání se závadnými látkami, nedovolených odběrů podzemních nebo povrchových vod nebo nevyhovující jakosti odpadních vod vypouštěných do vodního toku.

Z kontrolních zjištění vyplynulo, že ČOV nad 10 000 EO nemají trvale velké problémy s dodržováním legislativy. To je dáno jednak zodpovědnějším přístupem těchto subjektů k ochraně životního prostředí a také soustavnou činností OOV zaměřenou na tuto oblast. Porušení vodního zákona bylo zjištěno pouze u pěti procent velkých ČOV, což je vůbec nejmenší procento porušení ze všech zkontrolovaných oblastí. U těchto ČOV dochází k trvalému zlepšování kvality čistícího procesu. Nedostatky v provozování se vyskytují trvale u ČOV, které jsou provozovány obcemi, městysy nebo dobrovolnými svazky obcí. Mezi dlouhodobé problémy lze stále zahrnout nedostatečné odkanalizování obcí nebo způsob li-

kvidace odpadních vod zvláště u rekreačních středisek v horských a podhorských oblastech.

Od 1. 1. 2019 nabyla účinnosti novela vodního zákona (zák. č. 113/2018 Sb.), která přinesla řadu změn, z nichž nejvýznamnější jsou ty, že ČIŽP byla odňata kompetence kontrol nepodnikajících fyzických osob a celá agenda poplatků přešla na SFŽP ČR. Očekávaný pokles činnosti související s omezením kompetencí v kontrolách fyzických osob však v roce 2019 nebyl zásadní, protože inspekce stále podněty na fyzické osoby dostává a ověřování (často na místě samém), zda je předmět podnětu spojen s činností fyzické či podnikající fyzické osoby a následné předávání podnětů vodoprávním úřadům stále vyžaduje inspekční činnost. Rok 2019 byl posledním rokem, kdy ČIŽP vydávala poplatkové výměry pro všechny povinné, kteří jsou již evidováni v ISPOP.

U sanací SEZ se jako problematické jeví lokality, na kterých vázne stará ekologická zátěž s nedostatečnou výší garance. V případě neplnění opatření k nápravě v daném termínu uložených pravomocným rozhodnutím, musí ČIŽP přistupovat k nařízení exekuce k vymození povinnosti vyplývající z exekučního titulu. Typickou doposud neřešenou ekologickou zátěží z minulosti je i případ z léta 2019, kdy ČIŽP prošetřovala zdroj zvýšených hodnot HCB, metabolitů DDT a HCBd v sedimentovatelných plaveninách řeky Labe na měrném profilu Schmilka/Hřensko. U většiny z těchto látek se jedná o zátěž deponovanou v sedimentech řek Labe a Bílina v minulosti.

Inspekční činnost v rámci zákona o prevenci závažných havárií má i nadále pozitivní dopad na předcházení havarijním a mimořádným stavům.

Kontroly v rámci specifických úkolů jsou důležitým nástrojem pro každý oblastní inspektorát. Výše více rozepsané dva specifické úkoly patří k nejvýznamnějším. Díky soustavné, několik let probíhající kontrole v dosahu vodárenských nádrží došlo k eliminaci skutečných či potenciálních zdrojů znečištění, avšak stále přetrvávají problémy především se znečištěním celkovým fosforem a dusíkatými látkami, zapříčiňující eutrofizaci nádrží. Jako velký problém se jeví opakující se výskyt pesticidních přípravků v přítocích do nádrží. V mnohých případech je zřejmé, že příslušná povolení k nakládání s vodami (popř. manipulační řády vodních děl), která byla vydána podle zákonů platných před rokem 2001, nezaručují dostatečnou ochranu zájmů chráněných současným vodním zákonem. Při kontrolách rekreačních a ubytovacích zařízení bylo zjištěno, že přestože se kontroly zaměřily na území s určitým stupněm ochrany, právní vědomí v problematice vodního hospodářství bylo u provozovatelů těchto zařízení stále na velmi nízké úrovni.

Kontroly byly a jsou výrazným preventivním nástrojem na úseku ochrany vod, a proto i v příštích letech ČIŽP setrvává v systémovém dozoru větších a významnějších zdrojů znečištění a rovněž i v systematickém vyhledávání nových zdrojů při terénních šetřeních, příp. ve spolupráci s vodoprávními úřady, správci toků a správci povodí tak, aby bylo co nejvíce zabráněno znečišťování vodních toků, rybníků či vodních nádrží všemi právními subjekty. Pozornost bude zaměřena zejména na kontrolu zařízení, u kterých bylo již v minulosti zjištěno porušování předpisů v oblasti ochrany vod.

4.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky

4.3.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2019

Inspektoři oddělení odpadového hospodářství (OOH) ČIŽP v roce 2019 provedli v celé České republice celkem 3 495 kontrol. Jednalo se o kontroly dodržování legislativy v oblasti odpadového hospodářství, obalů a chemických látek. Provedené kontroly zahrnují jak kontroly plánované OOH (1 323 kontrol), tak i kontroly neplánované (2 172 kontrol), které zahrnují rovněž kontroly provedené na základě obdržení podnětů. Inspektoři OOH se také v roce 2019 účastnili tzv. integrovaných kontrol dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (IPPC), a to ve 313 případech.

V roce 2019 bylo zahájeno 841 řízení a vydáno bylo 878 rozhodnutí o uložení pokuty. Právní moci nabylo v roce 2019 celkem 828 rozhodnutí o pokutě a opatření k nápravě bylo pravomocně uloženo v devíti případech. Právní moci ve sledovaném období nabyly pokuty v celkové výši 47 549 000 Kč. Dále byla v roce 2019 podána čtyři trestní oznámení. Inspektoři OOH vydali celkem 156 stanovisek a vyjádření.

4.3.2 Přehled plnění složkových úkolů

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

Inspektoři kontrolující dodržování zákona o odpadech a zákona o integrované prevenci v rámci kontrol zaměřených na zařízení určená k odstraňování odpadů provedli v roce 2019 celkem 438 kontrol. Z tohoto počtu bylo 202 kontrol provedeno na základě přijatých podnětů.

V roce 2019 bylo za porušení zákona o integrované prevenci či za porušení povinností stanovených zákonem o odpadech celkem zahájeno 93 přestupkových řízení, bylo vydáno 99 rozhodnutí a 91 rozhodnutí nabylo ve sledovaném období právní moci, v celkové částce 8 168 000 Kč (nejvyšší sankce 2 000 000 Kč). Do celkového počtu jsou zahrnuty i případy porušení kontrolního řádu a řízení ve věci stanovení opatření a lhůt pro zjednání nápravy. V rámci tohoto složkového úkolu byly realizovány kontroly skládek odpadů, jak aktivně provozovaných (všech skládek nebezpečných odpadů, vybraných skládek ostatního a inertního odpadu),

tak skládek v režimu následné péče. Dále kontroly spaloven nebezpečných odpadů, zařízení na spoluspalování odpadů a zařízení na úpravu odpadů.

V drtivé většině se jedná o zařízení, která jsou provozována na základě vydaných integrovaných povolení, proto nejčastějším zjištěním bylo porušení zákona o integrované prevenci, to znamená, že nebyly plněny podmínky stanovené v integrovaném povolení, nebo nebyly plněny podmínky schváleného provozního řádu zařízení.

Dalším nejčastějším závěrem z kontrol v situacích nelegálního ukládání odpadů bylo porušení povinnosti nakládat s odpady v zařízení, ve kterém je nakládání s odpady dle zákona povoleno. V případech, kdy je zjištěno ukládání odpadů mimo schválené zařízení (zejména se jedná o stavební a demoliční odpady nebo o tzv. černé skládky), není velmi často možné zjistit původce těchto odpadů. A pokud je zjištěn, je často v likvidaci či v insolvenčním řízení a není možno vymoci odstranění nelegálně navezených odpadů.

Skládky odpadů

U skládek odpadů byla v roce 2019 kontrolami zjištěna přetrvávající a dále narůstající snaha provozovatelů obcházet poplatkovou povinnost. Toto vyplývá mimo jiné z nesprávně vedených evidenčních povinností (materiály na TZS, vyrovnávací vrstva, konstrukční prvky, výrobky z odpadů).

Lze také konstatovat, že trend spočívající v rozšiřování způsobu nakládání (kompostování, biodegradace, solidifikace, třídění, výroba alternativních paliv, sběr a výkup) s odpady v rámci původního zařízení určeného k odstraňování má stoupající tendenci. V současné době lze již tyto typy zařízení nazývat komplexy v oblasti nakládání s odpady.

V roce 2019 došlo k několika požárům na skládkách. ČIŽP v takových případech úzce spolupracuje s Hasičským záchranným sborem.

Kromě výše uvedených nedodržení evidenčních povinností bylo u provozovatelů skládek identifikováno porušení zákonných povinností. Ty spočívají v nedodržení stanoveného postupu technologie skládkování, opakující se nedostatečné překrytí neaktivních ploch na tělese skládky, případně překročení maximální velikosti aktivních plochy. V souvislosti s překryvem odpadů byl zjištěn i nedostatečný překryv odpadů s obsahem azbestu.

V problematice odpadů používaných pro technické zabezpečení skládky bylo zjištěno použití nepovoleného odpadu k tomuto účelu. Kontrolou skládek odpadů bylo zjištěno i uložení (odstranění) nepovoleného druhu odpadu.

Za velmi negativní zjištění lze označit nevytváření dostatečné rekultivační rezervy skládky. V neposlední řadě lze také zmínit i neúplný roční monitoring skládky, ukládání odpadu bez požadované průvodní dokumentace o jeho vlastnostech a výskyt průsakové vody za vyznačeným okrajem fólie zabezpečeného prostoru tělesa skládky.

Spalovny odpadů

Kontrolami spaloven nebezpečných odpadů nebo zařízení k energetickému využití odpadů bylo jen v ojedinělých případech zjištěno porušení zákonných povinností. Jednalo se například o přijetí nepovolených odpadů (porušení provozního řádu zařízení). Označení nádob pro nebezpečné odpady v rozporu s příslušným právním předpisem. Skladování nebezpečných odpadů mimo příslušný sklad či zabezpečené plochy.

Další zařízení

V roce 2019 byly dalším typem kontrolovaných zařízení dekontaminační plochy a deemulgační stanice, v případě kterých jsou pomocí fyzikálně-chemických procesů odstraňovány nebezpečné vlastnosti odpadů.

Zařízení k využívání odpadů

V problematice využívání odpadů provedli inspektoři ČIŽP v průběhu roku 2019 celkem 351 kontrol, v rámci kterých prověřili různé typy zařízení k tomu určených: zařízení k využití stavebních a demoličních odpadů, zejména terénní úpravy a recyklace stavebních odpadů, rekultivace skládek a jiných prostor, využívání odpadů jako náhrada vstupních surovin, biodegradační plochy, recyklační zařízení (např. recyklace plastů, kovů), regenerace odpadních olejů, zařízení k úpravě biologicky rozložitelných odpadů jako kompostárny, bioplynové stanice a aplikace kalů na zemědělskou půdu a také zařízení k úpravě odpadů před dalším využitím (třídění, drcení apod.). ČIŽP v této problematice řeší nelegální provozy i schválená zařízení k nakládání s odpady.

V souvislosti s problematikou využívání odpadů ČIŽP prošetřovala 152 obdržených podnětů, které nejčastěji upozorňovaly na nelegální návozy a ukládání stavebních a demoličních odpadů a na terénní úpravy. V roce 2019 bylo v této oblasti zahájeno 132 řízení o uložení sankce a 116 rozhodnutí, kterými ČIŽP uložila pokuty v celkové výši 19 862 000 Kč, nabylo právní moci. V jednom případě byla uložena pokuta za nesplnění nápravných opatření. Vedena byla také přestupková řízení a ukládány pokuty za porušení kontrolního řádu, kdy kontrolované osoby neposkytly ČIŽP součinnost.

Ze zjištění inspektorů ČIŽP vyplývá, že stejně jako v minulých letech se kontrolované subjekty nejčastěji dopouští porušení zákona o odpadech tím, že nakládají s odpady v místech k tomu určených (např. nepovolené terénní úpravy). Mezi další porušení patří předání odpadu neoprávněné osobě, případně převzetí

odpadu neoprávněnou osobou, evidenční pochybení (nepředložení průběžné evidence o odpadech, nezaslání ročního hlášení o odpadech nebo ohlášení chybných údajů apod.). U schválených zařízení dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech pak ČIŽP nejčastěji zjišťuje porušení provozního řádu, a to např. překročením stanovené kapacity, skladováním odpadů mimo plochy stanovené provozním řádem, nezjišťováním kvality přijímaných odpadů a neprováděním hodnocení kvality výstupů.

Schválené zařízení k využívání plastového a dalšího odpadu.

Nakládání s demoličními a stavebními odpady

Nejvíce podnětů, které řešili inspektoři OOH, směřovalo stejně jako v předešlých letech právě na nakládání se stavebními a demoličními odpady. Při kontrolách se pak ČIŽP nejčastěji setkává s nakládáním se stavebními odpady (zeminy, směsné stavební odpady, betony, cihly apod.) v místech k tomu neurčených, tj. různé navážky stavebních odpadů, případně nepovolené terénní úpravy. ČIŽP řeší nejenom terénní úpravy, kdy jsou používány odpadní zeminy, u kterých není známa jejich kvalita, případně jsou překročeny hodnoty škodlivin stanovené pro využívání odpadů na povrchu terénu (viz vyhlášky č. 294/2005 Sb.), ale také terénní úpravy, kdy jsou používány neupravené stavební odpady (kusy cihel, betonů, směs stavebních odpadů, zemina s příměsí těchto odpadů apod.).

V této problematice ČIŽP zjišťuje v podstatě stejná pochybení jako v celé oblasti využívání odpadů. Kromě nakládání v místech k tomu určených se jedná o předávání odpadů neoprávněné osobě, resp. převzetí odpadů neoprávněnou osobou, porušení evidenčních a ohlašovacích povinností a v případě zařízení schválených krajským úřadem, pak o porušení provozního řádu zařízení. ČIŽP například uložila pravomocnou pokutu 250 000 Kč za provozování zařízení k využívání odpadů (terénní úpravy) v rozporu se schváleným provozním řádem. Porušení provozního řádu spočívalo v tom, že provozovatel zařízení přijímal odpady, které v provozním řádu neměl povoleny (směsné stavební odpady) a dále využíval odpady, aniž by dodržel hranice pozemku a výškové kóty podle projektu.

Dlouhodobě jsou v oblasti nakládání s demoličními odpady a odpadními zeminami zjišťována závažná porušení a ukládány vysoké pokuty, např. ČIŽP v roce 2019 uložila pravomocnou pokutu 8 000 000 Kč za nakládání s 82 000 tunami stavebních odpadů na pozemku, který k tomu nebyl podle zákona o odpadech určen, a dále za porušení povinností při provozování mobilní linky k drvení stavebních odpadů.

Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů

V problematice využívání biologicky rozložitelných odpadů (BRO) zkontrolovala ČIŽP 59 kompostáren, čtyři bioplynové stanice, které přijímají BRO a ve 12 případech řešila použití kalů na zemědělské půdě. V této oblasti inspektoři ČIŽP prošetřovali celkem deset obdržených podnětů, z nichž nejvíce (šest podnětů) se týkala problematiky použití kalů na zemědělské půdě.

Nejvíce kontrol v této oblasti připadá na provozovatele kompostáren. ČIŽP v roce 2019 kontrolovala kompostárny provozované na základě souhlasu příslušného krajského úřadu, případně na základě integrovaného povolení a dále také tzv. malá zařízení (viz následující tabulka). Malým zařízením se dle zákona o odpadech rozumí zařízení, které zpracovává biologicky rozložitelné odpady, u kterých množství BRO v jedné zakládce nepřekračuje deset tun za rok a celkové roční množství biologicky rozložitelných odpadů zpracované tímto zařízením nesmí překročit 150 tun.

Kontroly kompostáren

Celkový počet kontrol kompostáren	59
Zařízení dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech	44
Malá zařízení	15

Celkem tedy inspektoři ČIŽP zkontrolovali 59 kompostáren, z čehož byly 3 kontroly provedeny na základě obdržených podnětů. V průběhu roku 2019 bylo s provozovateli kompostáren zahájeno celkem 23 řízení o pokutě a právní moci nabylo 21 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 862 000 Kč (v těchto číslech jsou zahrnuta také řízení vedená na základě zjištění z kontrol provedených v roce 2018).

Mezi pochybení, které ČIŽP nejčastěji zjišťuje při kontrolách kompostáren provozovaných dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech, patří porušení provozního řádu zařízení (např. překročení kapacity zařízení, nedostatečné měření teplot v zakládkách, neprovedení dostatečné četnosti kontrolních rozborů kompostu nebo nakládání s BRO mimo zabezpečenou plochu kompostárny) a porušení evidenčních povinností (chyby ve vedení průběžné evidence, nezaslání hlášení o produkci a nakládání s odpady za příslušný rok, nevedení provozního deníku nebo karet zakládek apod.). Jako příklad lze uvést kompostárnu, při jejíž kontrole ČIŽP zjistila porušení provozního řádu v několika bodech, např. nedodržení rozměrů zakládek ani stanovené receptury, nehodnocení kvality výstupů z kompostárny a nedodržení evidenční povinnosti. Za tato

pochybení byla provozovateli kompostárny v roce 2019 uložena pravomocná pokuta ve výši 180 000 Kč.

ČIŽP v roce 2019 také zjišťovala pochybení u provozovatelů tzv. malých zařízení. Například inspektoři ČIŽP při kontrole kompostárny, která měla být pouze malým zařízením, zjistila, že se v něm nachází přes 300 tun odpadů, které tvořily dvě zakládky. Proces kompostování nebyl v těchto zakládkách sledován (např. měřením teploty), ani nebylo prováděno jejich překopávání. Tato kompostárna již měla mít povolení krajského úřadu a schválený provozní řád. Za porušení zákona o odpadech byla uložena pravomocná pokuta ve výši 120 000 Kč.

ČIŽP dále v rámci evidenčních pochybení často zjišťuje, že kompostárny už při příjmu odpadu do zařízení v průběžné evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi ukončují proces kompostování kódem xN13, přitom ale ukončení procesu kompostování nenastalo. Proces kompostování je ze své povahy dlouhodobě probíhající proces, jehož výsledek závisí na správném nastavení vstupů a provozních podmínek. Do ukončení procesu se stále jedná o původní odpad přijatý do zařízení, který je podroben úpravě.

Inspektoři ČIŽP dále kontrolují plnění povinností daných zákonem o odpadech a jeho prováděcí vyhláškou při použití kalů na zemědělské půdě. V rámci této problematiky zahájili v průběhu roku 2019 celkem sedm řízení o uložení sankce a právní moci nabylo sedm rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 470 000 Kč. Jedná se především o řízení, která byla vedena na základě kontrol provedených v roce 2018. Nejvyšší pravomocná pokuta v této oblasti, a to ve výši 150 000 Kč, byla uložena subjektu za dočasné ukládání upravených kalů v rozporu s programem použití kalů na zemědělské půdě.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

V roce 2019 bylo provedeno celkem 242 kontrol zařízení ke sběru a výkupu odpadů, z toho 44 kontrol bylo provedeno na základě přijatých podnětů. Zahájeno bylo 75 řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 76 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 5 890 000 Kč.

V roce 2019 se OOH zaměřovalo například na mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů, která odpady skladují, aniž by k tomu byla určena podle zákona o odpadech. Následně jsou za mobilní zařízení tyto zůstatky odpadů opět vykazovány v ročních hlášeních o produkci a nakládání s odpady. Rovněž se ČIŽP setkává s případy skladování odpadů, mnohdy i nebezpečných, na úplně jiných lokalitách, než je uvedeno v evidencích.

Napříč oblastními inspektoráty byly při kontrolách zařízení ke sběru a výkupu odpadů zaznamenány především případy provozování zařízení v rozporu s jeho schváleným provozním řádem. Jednalo se například o příjem nepovolených odpadů do zařízení, chybné zařazení vykupovaných odpadů do skupin dle Katalogu

odpadů, případy, kdy při výkupu odpadu nebyla řádně identifikována předávající osoba, shromažďování odpadů na místech k tomu provozním řádem neurčených nebo překračování kapacity zařízení. Inspektoři rovněž zaznamenávali opožděné, nepravdivé nebo neúplně podané Hlášení o produkci a nakládání s odpady.

V roce 2019 nabyla právní moci například pokuta udělená zařízení ke sběru a výkupu odpadů za porušení ustanovení, které stanovuje provozovatelům těchto zařízení způsoby provedení bezhotovostní platby při výkupu vybraného okruhu odpadů. V tomto případě však provozovatel finanční prostředky přeposílal bezhotovostně na bankovní účty, jimiž sám disponoval, byť byly stvrzenky vystavovány různým fyzickým osobám. Tímto postupem byl zcela popřen smysl zákona, kterým je bezhotovostním převodem finančních prostředků identifikovat konkrétní osoby, které do zařízení ke sběru a výkupu odpady předávají. Tuto pokutu v celém rozsahu potvrdil odvolací orgán.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

ČIŽP v roce 2019 provedla v oblasti nakládání s autovraky celkem 90 kontrol, z nichž bylo 35 provedeno na základě obdržení podnětů. Jedná se o mírný pokles oproti roku 2018, kdy bylo provedeno 98 kontrol na základě 37 obdržení podnětů. V období roku 2019 bylo zahájeno celkem 39 přestupkových řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 34 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 1 340 000 Kč (v těchto číslech jsou zahrnuty také případy, kdy byla kontrola provedena v roce 2018 a vedeno řízení o uložení sankce v roce 2019).

Při kontrolách inspektoři ČIŽP zjišťovali jak nelegální převzetí a rozebírání autovraků, tak také pochybení u zařízení ke sběru a zpracování autovraků, které schválil příslušný krajský úřad. Nejčastějším porušením, za které ČIŽP v roce 2019 uložila pokutu, bylo nakládání s autovraky v místech k tomu neurčených. Dále ČIŽP ukládala pokuty za porušení provozního řádu, evidenční pochybení a také za porušení kontrolního řádu (tj. neumožnění kontroly nebo nedoložení požadovaných dokladů). Inspektoři ČIŽP se v roce 2019 také setkali s případy, kdy sběrna kovů přijala celý autovrak, přestože k tomu nevlastnila povolení.

Mezi závažnější zjištění patří případy, kdy Policie ČR zjistí autovraky v provozu (např. je zastaví při silničních kontrolách). Jedná se o autovraky, které jejich vlastník předal do schválených zařízení ke sběru autovraků, která mu vydala potvrzení o ekologické likvidaci, přitom byly následně zjištěny na silnicích. V roce 2019 řešili inspektoři ČIŽP pět takových případů. Jedním z nich byl případ, kdy Policie ČR v rámci silniční kontroly zastavila vozidlo značky TOYOTA, u kterého bylo zjištěno, že už k němu bylo povoleným zařízením vydáno potvrzení o ekologické likvidaci. Na základě těchto zjištění ČIŽP uložila povolenému vrakovišti pravomocnou pokutu ve výši 40 000 Kč.

ČIŽP se dále setkává s tím, že autovraky přijaté do povolených zařízení jsou následně rozebírány na náhradní díly v nelegálních autovrakovištích (nemají potřebný souhlas krajského úřadu). Inspektoři ČIŽP také řeší případy, kdy jsou v nelegálních zařízeních rozebírána na náhradní díly vozidla nakoupená v zahraničí, která ale jejich vlastníci v ČR k provozu nikdy nepřihlásili a také vozidla, která úředně zanikla změnou silničního zákona (jedná se o vozidla, která byla v tzv. „polopřevodu“, případně dlouhodobě uložena v depozitu).

V případech schválených zařízení (provozovaných na základě souhlasu příslušného krajského úřadu dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech, případně na základě integrovaného povolení) ČIŽP v roce 2019 zjišťovala a ukládala pokuty především za porušení provozního řádu (např. překročení kapacity, skladování a demontáž autovraků mimo místa vymezená provozním řádem zařízení), porušení evidenčních povinností a také za předávání autovraků neoprávněné osobě. Například ČIŽP v roce 2019 uložila pravomocnou pokutu ve výši 100 000 Kč provozovateli linky k drcení autovraků (tzv. šrédru) za porušení provozního řádu ve dvou bodech, tj. za překročení roční kapacity drtícího zařízení a za jeho provoz mimo provozní dobu stanovenou provozním řádem.

Zpětný odběr použitých výrobků

V rámci tohoto složkového úkolu se činnost ČIŽP soustředí na problematiku aktuálních aspektů zpětného odběru, tzn. na oblast, kde dochází k opakovanému nedodržování povinností ze strany povinných osob/výrobci pneumatik, elektrozařízení a baterií/akumulátorů a dále na problémy s praktickou realizací sběru těchto použitých komodit na místech zpětného odběru.

V následující tabulce je uveden přehled počtu kontrol rozdělený podle jednotlivých druhů výrobků podléhajících zpětnému odběru.

Zpětný odběr použitých výrobků

Celkový počet kontrol	183
Podněty	62
Elektrozařízení (výrobci vč. prodejců)	53
Pneumatiky (povinné osoby, místa zpětného odběru vč. prodejců)	105
Baterie a akumulátory (výrobci vč. prodejců, místa zpětného odběru)	32
Zpracovatelé elektroodpadů	6

Poznámka: Celkový počet kontrol zahrnuje počet jednotlivých kontrol provozoven, dále jsou uvedeny kontroly na provozovnách podle zaměření.

Inspekce provedla v roce 2019 celkem 183 kontrol, z toho 62 bylo provedeno na základě podnětů, které upozorňovaly především na nezajištění zpětného odběru pneumatik. Nárůst podnětů oproti předchozímu období byl téměř trojnásobný – jednoznačně nejčastěji se opakují stížnosti na nefunkčnost míst zpětného odběru pneumatik zřízených v servisech či u prodejců vozidel a techniky. Zahájeno bylo celkem 55 přestupkových řízení, právní moci v roce 2019 nabylo 53 rozhodnutí v celkové výši 694 000 Kč. **Nejvyšší pravomocné pokuty za porušení zákona o odpadech v této oblasti byly uloženy za:**

- neposkytnutí součinnosti správnímu orgánu (prodejce pneumatik) - 60 000 Kč,
- neplnění povinnosti posledního prodejce EEZ (e-shop) podle § 37k odst. 4 písm. a) - 20 000 Kč,
- porušení povinností zpracovatele OEEZ při zpracování hlášení o nakládání s odpady - 60 000 Kč,
- nakládání s elektroodpady zpracovatelem OEEZ v místech k tomu neurčených - 50 000 Kč,
- free riding – neplnění povinností výrobce EEZ, pneu - 20 000 Kč.

Pneumatiky

U pneumatik byly kontroly zaměřeny zejména na povinnosti zajištění zpětného odběru na místech, které povinné osoby označily jako místa zpětného odběru, povinnost zápisu do „seznamu“ (dosud nezapsaní dovozci – free riders), informační povinnosti posledních prodejců a realizace zpětného odběru a dále povinnosti týkající se uvádění informací o nákladech na zpětný odběr pneumatik na prodejních dokladech.

V oblasti zpětného odběru pneumatik bylo uloženo celkem 29 sankcí, celková pravomocná částka uložených pokut činila 289 000 Kč.

Opakovaně nejvíce problémů a tedy i největší zaměření kontrolní činnosti bylo u oblasti zpětného odběru pneumatik, což souvisí mj. s dosud velkým počtem dovozců pneumatik, kteří plní své povinnosti individuálně. Nejvíce problémů je zjišťováno při kontrolách míst zpětného odběru, kdy se inspekce setkává stále s odmítáním zpětného odběru pneumatik nebo podmiňováním realizace zpětného odběru v návaznosti na nákup pneumatik nových, neoznačení míst zpětného odběru apod. Také stížnosti spotřebitelů dominantně (cca 2/3 všech podnětů v rámci problematiky zpětného odběru) směřují a upozorňují na nefunkčnost míst zpětného odběru uvedených v registru MŽP u individuálně zapsaných dovozců pneumatik. Místa uvedená výrobci v registru nejsou vždy zcela aktuální, prodejci často o tom, že jsou místem zpětného odběru, nevědí nebo vážou možnost odevzdání pneumatiky pouze na nákup nových. ČIŽP tak v 16 případech uložila za nezajištění zpětného odběru, neoznačení místa zpětného odběru či neplnění informačních povinností peněžitou sankci nebo napomenutí. Oproti kolektivnímu plnění mají dosud dovozci pneumatik plnící své povinnosti individuálně poměrně nízké

úrovně sběru, avšak na úrovni zákonného minima. Nedostatek v této oblasti byl zjištěn pouze ve dvou případech. Od roku 2020 dochází k navýšení povinné míry sběru z 35 % na 65 % z množství uvedeného na trh, je tedy otázkou, zda a jak výrobci plnící své povinnosti individuálně přistoupí k efektivnějšímu sběru, rozšíření sběrné sítě či přechodu ke kolektivnímu plnění apod., což se nesporně projeví ve zvýšení nákladů na plnění této povinnosti.

Free riding byl v roce 2019 zjištěn pouze ve třech případech. V tomto ohledu je patrný pozitivní trend, kdy oproti jiným oblastem je u pneumatik registrovaná četnost free ridingu nižší. V sedmi případech bylo zjištěno, že prodejci neuvádí na prodejních dokladech náklady na zpětný odběr pneumatik.

Elektrozařízení, baterie

V oblasti elektrozařízení došlo fakticky od 1. 1. 2019 k uplatňování nového rozdělení skupin elektrozařízení. Spolu s touto změnou došlo k rozšíření skupiny výrobců (dovozců), kteří nově musí plnit povinnosti k elektrozařízením (např. světla z domácností). I z tohoto důvodu byly kontroly oblasti elektrozařízení a baterií zaměřeny na identifikaci freeridingu. Kontroly byly prováděny především na základě vytipování z databáze dovozců Generálního ředitelství cel, popř. dalších poznatků. Nadále panují určité nejasnosti v případě některých výjimek z působnosti zákona na některá zejména velká průmyslová EEZ, což může činit problémy jak výrobcům EEZ, provozovatelům kolektivních systémů, tak kontrolním orgánům.

V oblasti zpětného odběru těchto komodit bylo zahájeno celkem 23 přestupkových řízení, právní moci nabylo celkem 23 rozhodnutí s celkovou částkou pokut 405 000 Kč. Nejčastější porušení zákona v této oblasti se týká „free ridingu“ dovozců u elektrozařízení a baterií a s tím spojené nezaslání roční zprávy MŽP o dovozech a zpětném odběru (vedeno celkem deset řízení). Inspekce se rovněž zaměřila na kontrolu zajištění informačních povinností o zpětném odběru a povinnosti bezplatného zpětného odběru elektrozařízení u e-shopů. Zde ČIŽP v osmi případech uložila sankce v celkové výši 115 000 Kč, jelikož e-shopy např. službu vůbec nenabízely a neinformovaly konečné uživatele, v některých případech byla v rozporu se zákonem požadována úplata za odvoz starého spotřebiče od zákazníka nebo byla služba nabízena pouze v rámci nadstandardní dopravní služby spojené s doplňkovým placeným servisem.

Nelegální zařízení pro nakládání s elektroodpadem.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V roce 2019 provedli inspektoři celkem 998 kontrol původců odpadů, z toho 208 kontrol bylo provedeno na základě přijatých podnětů. Zahájeno bylo celkem 198 řízení o uložení sankce a právní moci v roce 2019 nabylo 202 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 5 247 000 Kč.

Inspektoři se v roce 2019 tradičně zaměřovali na plánované kontroly plnění povinností původců odpadů především u velkých průmyslových podniků, které zpravidla disponují integrovaným povolením. I v tomto roce se potvrdilo pozitivní zjištění, že se tito velcí producenti odpadů, i díky podnikovým ekologům, snadněji orientují v problematice odpadového hospodářství a lépe dodržují příslušnou legislativu. Původci odpadů menší velikosti ne vždy znají všechny své povinnosti, a proto jsou u nich častěji zjišťována porušení zákona o odpadech.

U původců odpadů byla nejčastěji zjišťována porušení zákona o odpadech na poli nedostatečného třídění a plnění evidenčních a ohlašovacích povinností. Dále inspektoři zjišťovali chyby v označování a identifikaci nebezpečných odpadů, předávání odpadů osobám, které k jejich převzetí nebyly oprávněné, nebo nedostatečné zabezpečení odpadů před jejich znehodnocením či únikem do okolního prostředí.

Při své kontrolní činnosti se inspektoři setkali například s případem netřídění odpadů z demoliční činnosti a nakládání s nimi v místě k tomu neurčeném. Po demolici zemědělského objektu se inspektoři ČIŽP dostavili na místo, kde se nacházela rozsáhlá depozice stavebních a demoličních odpadů. Několik zde situovaných hald obsahovalo například beton, traverzy, kanystry, sololitové desky, pneumatiky, matrace, střešní lepenky s obsahem dehtu. Objevili také ohniště, kde stále hořely dřevěné odpady, ale i eternitové krytiny obsahující azbest nebo klempířské prvky. Za tato zjištěná porušení zákona o odpadech nabylo v roce 2019 právní moci pokuta, kterou v celém rozsahu potvrdil odvolací orgán.

Obce

V roce 2019 bylo OOH provedeno celkem 93 kontrol obcí, z toho 21 obcí bylo zkontrolováno na základě přijatých podnětů. Zahájeno bylo 15 řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 14 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 233 000 Kč.

Kontroly obcí se zaměřují především na zajištění míst pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, tj. nebezpečných odpadů, papíru, plastu, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů (BRO), a to formou systému nastaveného v obecně závazné vyhlášce obce. Ve výjimečných případech ČIŽP zjišťuje, že nemá obec vydanou obecně závaznou vyhlášku, kterou má být tento systém stanoven nebo nemá v této vyhlášce určena místa pro shromažďování některých složek komunálního odpadu (např. BRO a kovů). Tyto obce následně po kontrolách ČIŽP sjednávají nápravu.

V roce 2019 se inspektoři při kontrolách obcí setkávali především s porušením evidenčních a ohlašovacích povinností, nezajištění místa pro oddělené shromažďování a sběr nebezpečných odpadů, biologicky rozložitelných odpadů nebo i kovů. V případě stavebních a demoličních odpadů nebo zemin jsou zjišťována porušení zákona o odpadech kvůli nakládání s nimi v místech k tomu neurčených. Důvodem může být nedostatečná znalost legislativy, kdy ze strany obce nejsou splněny všechny náležitosti pro využití odpadů na povrchu terénu (např. rozborů kvality).

Přeshraniční přeprava odpadů

ČIŽP provádí kontroly zaměřené na plnění povinností souvisejících s přeshraniční přepravou odpadů zejména u odesílatelů a příjemců odpadů podle nařízení EU o přepravě odpadů č. 1013/2006 (dále „nařízení“). Jedná se zejména o povinné plánované kontroly podle požadavku nařízení prováděné u původců odpadů nebo zařízení, které obchodují s odpady (dovoz a vývoz). Dále byly řešeny případy na základě podnětů MŽP (mezinárodní spolupráce) a celních úřadů. Účelem kontrol bylo prověřit dodržování pravidel nařízení (zejména zákazy a omezení, zařazení odpadů) včetně administrace přepravy (dokladovou část přepravy). V roce 2019 probíhala intenzivní spolupráce s celními úřady (CÚ), které provádějí kontroly na silničních komunikacích – zejména na bývalých hraničních přechodech. V tomto ohledu došlo také na intenzifikaci spolupráce mezi ČIŽP, CÚ a orgány činnými v trestním řízení a justici, jelikož řada případů nedovolené přepravy již potenciálně vykazuje známky trestného činu nedovoleného nakládání s odpady. Rovněž byla podepsána dohoda s polským úřadem GIOS o úzké spolupráci v této problematice. V tomto ohledu bude spolupráce se všemi příslušnými orgány pokračovat i v roce 2020.

Kontroly zařízení a původců odpadů

Bylo zkontrolováno 69 odesílatelů a příjemců odpadů, ve většině případů na základě plánu a převážně u subjektů přepravujících odpady tzv. zeleného seznamu. Celkem 23 kontrol proběhlo na základě žádostí postoupených příslušnými zahraničními

orgány nebo podniků – převážně jako reakce na zjištěné nedovolené přepravy celní správou, kdy proběhly či stále probíhají následné kontroly dopravců a příjemců odpadů. Celkem bylo v rámci tohoto složkového úkolu zahájeno 23 přestupkových řízení a uloženo 21 pravomocných sankcí v celkové výši 405 000 Kč. Nejvyšší pokuta byla uložena za neposkytnutí součinnosti při kontrole ve výši 150 000 Kč.

Nejčastější a stále opakující se zjištění administrativní povahy jsou nesrovnalosti v příslušných dokumentech – nesprávně či nepravdivě vyplněné údaje v příloze číslo VII nařízení č. 1013/2006, o přepravě odpadů, absence smlouvy podle čl. 18 nařízení. Pokud jsou údaje vyplněny nepravdivě s ohledem na skutečnou trasu, příjemce a charakter odpadů, je taková přeprava vyhodnocena jako nedovolená s jasnými důsledky nejčastěji v podobě přestupkového řízení pro odesílatele nebo příjemce odpadu.

Je potřeba upozornit, že také dopravci jsou zodpovědní za skutečnost, že musí mít k dispozici během přepravy u řidiče řádně vyplněné příslušné doklady podle charakteru přepravy, obvykle jsou nedostatky u přepravy realizované v režimu zeleného seznamu – např. není uveden správně příjemce, deklarace odpadu, hmotnost, podpisy odesílatele atd. Za tyto nedostatky, obvykle spojené také s neoznačením vozidla, bylo uloženo dopravcům celkem osm sankcí v celkové výši 78 000 Kč.

Rovněž se opakovaně setkáváme s případy, kdy příjemce provozující zařízení k předběžné úpravě odpadů R12/R13 nedodržuje režim zásad stanovených v nařízení vlády č. 352/2014, o Plánu odpadového hospodářství ČR. Pokud jsou do ČR přepravovány odpady určené k předběžnému využití, vyžaduje uvedení informací o následném jiném než předběžném využití v dokladu podle přílohy VII nařízení 1013/2006 nebo v příloze tohoto dokladu. Přeprava odpadů pouze k operaci předběžného využití (třídění, úprava, skladování) není přepravou za účelem využití odpadu způsobem šetrným k životnímu prostředí.

Případy nedovolené přepravy odpadů

V roce 2019 byly zjištěny závažné případy nedovolené přepravy odpadů do ČR. V úzké spolupráci ČIŽP, MŽP a CÚ a zpravodajských informací v rámci mezinárodní spolupráce orgánů činných v trestním řízení byly jako reakce na získané informace a dosavadní zkušenosti zahájeny specifické kontrolní akce zaměřené na dovoz odpadů. Postupně byly zjišťovány opakující se případy dovozu odpadů charakteru směsných plastů s nejrůznějšími příměsmi, popř. i dalších odpadů. Jedná se pravděpodobně o důsledek omezení vývozu do asijských zemí a následný nedostatek zpracovatelských kapacit včetně energetických v EU a z toho pramenící setkání ekonomické nabídky/poptávky na likvidaci odpadů původem zejména ze SRN, Itálie a Rakouska. Za převzetí odpadů z těchto zemí zejména ve větších objemech nabízejí odesílatelé prostřednictvím prostředníků samozřejmě finanční odměnu, někteří čeští příjemci patrně tyto odpady i aktivně poptávají a zařizují i pře-

pravy do ČR, čímž napomáhají tuto činnost organizovat. Je zřejmé, že řada subjektů v ČR využila možnost příjmu zahraničního odpadu určeného k likvidaci jako zajímavý, relativně snadný a rychlý zisk. V rámci kontrolních akcí bylo zkontrolováno více než tisíc přeprav zejména na bývalých hraničních přechodech, v rámci kontrol bylo zadrženo 17 vozidel nelegálně přepravujících odpad, v devíti případech byla ČR podle dokladů tranzitní zemí. V některých případech tranzitu přes Českou republiku byly odpady přepravovány po velmi nelogické trase a vzniklo podezření, zda je odpad přes území ČR jen tranzitován nebo zda ve skutečnosti Česká republika neměla být zemí určení. V případech, kdy Česká republika byla cílovou zemí, bylo konstatováno porušení nařízení o přepravě odpadů. Ve všech zjištěných případech byly do ČR přepravovány (dováženy) v režimu dle článku 18 nařízení 1013/2008 odpady deklarované v doprovodných dokladech jako plasty zařazené na zeleném seznamu, ve skutečnosti se však jednalo o odpady nebo směsi odpadů neodpovídající kvality a čistoty (např. odpady dosud netříděné, např. z domácností a přímo nerekyclovatelné, v lepším případě vhodné k energetickému využití), dovážené do zařízení ke skladování, případně do zařízení ke sběru a výkupu odpadů, aniž by bylo zajištěno řádné využití těchto odpadů v podmínkách ČR. Role ČIŽP v rámci této akce spočívá zejména v odborném posouzení odpadu a následné kontrole příjemce. Společným znakem nedovolených přeprav tak byla vždy snaha o dovoz těchto odpadů v režimu zeleného seznamu v rozporu s podmínkami nařízení. Příjemci odpadů často ani nedisponovali příslušnými povoleními k příjmu a nakládání s těmito odpady, popř. technologiemi k nakládání s těmito odpady (plasty jsou navíc specifickou skupinou odpadů, ne každá technologie umí zpracovávat veškeré druhy plastů). Opakovaně bylo kontrolami zjištěno nelegální skladování odpadů v objektech bez potřebných povolení, popř. účelová změna charakteru původu a přepravy odpadu ze zahraniční na tuzemskou. Kromě porušení nařízení o přepravě odpadů však v důsledku neodpovědného „podnikání“ došlo v řadě případů k nelegálnímu skladování či odstranění odpadů, kdy stát v některých případech bude muset náročně a nákladně zajišťovat repatriaci či likvidaci odpadů. Na místě je tedy stíhání a potrestání konkrétních zodpovědných fyzických osob ze strany orgánů činných v trestním řízení. Na základě těchto zjištění tak ČIŽP podala čtyři trestní oznámení kvůli důvodnému podezření ze spáchání trestného činu nedovolené přepravy odpadů do ČR a ČIŽP spolupracuje v rámci jednotlivých kauz s PČR. Vzhledem k prošetřování případů a osob či nepravomocně ukončeným řízením nelze v rámci těchto případů poskytnout dosud konkrétní podrobnosti. ČIŽP rovněž spolupracuje na případech jednorázových dovozů nebezpečných odpadů z Polska do nelegálních skladů v Moravskoslezském kraji - tyto případy od počátku řeší PČR jako trestný čin.

V roce 2019 udělila rovněž ČIŽP sankci 30 000 Kč za nedovolenou přepravu elektroodpadů do země mimo EU, vývozce se pokusil v režimu použitého zboží vyvést použité nefunkční mobilní telefony. Dále lze uvést, že v příhraničních oblastech monitoruje

celní správa rovněž dovoz odpadů zejména ze SRN do ČR fyzickými osobami (např. komunální velkoobjemový odpad, použitý textil, stavební odpad apod.), a to například za účelem uložení odpadu na sběrné dvory za úplaty od odesilatele. Prokázané případy jsou postupovány ČIŽP k uložení sankce fyzické osobě.

Skladování odpadů z nedovolené přepravy odpadů.

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

V roce 2019 bylo provedeno 104 kontrol zaměřených na dodržování zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném a účinném znění (dále jen „zákon o obalech“), z čehož bylo pět kontrol provedeno na základě obdržení podnětů. V průběhu roku 2019 bylo zahájeno 78 řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 73 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty za porušení zákona o obalech nebo za porušení kontrolního řádu v celkové výši 1 282 000 Kč. Z této částky bylo 85 000 Kč uloženo za porušení kontrolního řádu, tj. za neumožnění kontroly, případně za nedoložení požadovaných dokladů (jednalo se o čtyři pravomocná rozhodnutí).

ČIŽP se v této oblasti opětovně zaměřila především na subjekty, u kterých měla podezření, že své povinnosti dané zákonem o obalech vůbec neplní (což zahrnovalo cca 75 % kontrol provedených v této oblasti). Těmito subjekty jsou hlavně dovozci a přeshraniční přepravci baleného zboží a také výrobci obalů (tzv. „plniči obalů“), kteří nejsou zapsáni v Seznamu osob ani nemají uzavřenou smlouvu s autorizovanou obalovou společností (AOS). K plánování a vytipování těchto subjektů ČIŽP využívá podklady poskytnuté Generálním ředitelstvím cel o dovozech zboží, například o dovozu oblečení, bot, vín, elektrických žárovek nebo výbojek. Většina subjektů, u kterých bylo při kontrole ČIŽP zjištěno porušení zákona o obalech, následně zjednala nápravu.

ČIŽP se v několika případech setkala s tím, že kontrolovaný subjekt uplatnil výjimku dle ustanovení § 15a zákona o obalech. Toto ustanovení stanoví, že se povinnosti uvedené v § 10 až 15 nevztahují na osoby, které uvádí na trh nebo do oběhu méně než 300 kg obalů za kalendářní rok a zároveň jejich roční obrat, resp. roční úhrn čistého obratu, nepřekročí 4,5 milionu Kč, tj. musí být splněny obě podmínky zároveň. Při kontrole musí kontrolovaný subjekt splnění těchto podmínek prokázat.

Nejvyšší pravomocná pokuta ve výši 185 000 Kč byla v roce 2019 uložena společnosti, která ve 14 prodejnách prodávala balené výrobky (např. bytové, kuchyňské a kancelářské doplňky, potřeby pro kreativní činnosti, hry, hračky, potraviny, nápoje, kosmetika) přeshraničně přepravené z Dánska a své povinnosti dané zákonem o obalech neplnila. Pokuta byla uložena za porušení několika ustanovení zákona o obalech, mj. za to, že společnost nezajistila, aby odpady z obalů jí uvedených na trh, byly využity v rozsahu stanoveném zákonem o obalech. Účelem tohoto ustanovení zákona o obalech je snížit množství odpadů z obalů ukládaných na skládky a zajištění materiálového využití odpadních obalů. V tomto případě se jednalo o více než 50 tun obalů určených pro spotřebitele, které společnost uvedla na trh a nezajistila k nim recyklaci a využití ve stanoveném rozsahu.

Dále ČIŽP uložila pravomocnou pokutu ve výši 160 000 Kč provozovateli sítě rychlého občerstvení. V tomto případě ČIŽP konkrétně zkontrolovala pět provozoven s rychlým občerstvením jedné společnosti, ve kterých byly uváděny na trh především polystyrénové obaly na hlavní jídlo a polévky, a plastové kelímky. Tato společnost své povinnosti dané zákonem o obalech ale neplnila. V roce 2019 ČIŽP uložila pokuty i jiným provozovatelům rychlého občerstvení a dále také prodejcům vína, potravin, textilu, bot, domácích potřeb apod.

Kontroly dodržování chemického zákona a zákona o biocidech

Inspektoři ČIŽP kontrolují předpisy týkající se chemických látek. Jedná se o chemický zákon č. 350/2011 Sb., zákon o biocidech č. 324/2016 Sb. a související přímo použitelné evropské předpisy – nařízení č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezení látek (nařízení REACH), nařízení č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek (nařízení CLP), nařízení č. 648/2004 o detergentech, nařízení č. 528/2012 o biocidech a další. ČIŽP při kontrole výše uvedených předpisů provedla 593 kontrol. Většina kontrol se týkala nařízení REACH (registrace látek, bezpečnostní listy, omezené a povolené látky; celkem 264 kontrol), nebo povinností vyplývajících z nařízení CLP (klasifikace, balení a označování látek; dohromady 221 kontrol). Biocidní přípravky byly kontrolovány v 76 případech (bylo kontrolováno 93 biocidních přípravků a ošetřených předmětů, z nichž 38 vykazovalo vady). Dalších 311 kontrol bylo provedeno na základě 142 oznámení obdržení z rychlého výstražného informačního systému Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru (Safety Gate/RAPEX). Do systému Safety Gate byl nahlášen jeden výrobek. Inspekce také prováděla kontroly na základě oznámení Toxikologického informačního střediska – jednalo se o případy, kdy došlo k nehodě v souvislosti s nebezpečnou chemickou směsí, a tato směs nebyla ohlášena v registru Ministerstva zdravotnictví (registru Chemických látek a přípravků - CHLAP).

Ve 4 % kontrol dle nařízení REACH se jednalo o kontrolu výrobce v ČR, ve 13 % případů o dovozce ze třetích zemí (mimo EU), v 21 % případů o následné uživatele (včetně koncových uživatelů) a v 54 % případů o distributory chemických látek a směsí.

Celkem 56 % chemických látek nebo směsí kontrolovaných v roce 2019 pocházelo z Evropské unie nebo ze třetích zemí. Každý rok je u těchto výrobků shledáváno více porušení chemických předpisů než u výrobků pocházejících z ČR. Celkem 60 % chemických látek nebo směsí pocházejících z EU nevyhovovalo chemickým předpisům, u výrobků původem z ČR však nevyhovovalo jen 44 %.

V roce 2019 nabylo právní moci 152 pokut udělených inspekci dle chemického zákona, zákona o biocidech a kontrolního řádu (zákon č. 255/2012 Sb.) v celkové výši 4 329 500 Kč. Zahájeno bylo v tomto roce 151 přestupkových řízení a řízení o uložení nápravných opatření. Většina porušení se týkala nesprávného označování látek a směsí, oznámení chemických směsí do registru Ministerstva zdravotnictví, kvality bezpečnostních listů, reklamy na internetu a omezených látek.

Inspekce se zapojovala do práce Evropské agentury pro chemické látky (konkrétně jejího fóra pro výměnu informací o prosazování a podskupiny pro biocidy). Tři pracovníci inspekce se aktivně účastnili několika pracovních skupin fóra.

Tematické kontroly

V rámci celoevropského kontrolního projektu REF7 byly kontrolovány zejména osoby dovážející nebo vyrábějící chemické látky. Tyto látky byly kontrolovány z hlediska splnění registračních povinností. Dále byly v některých případech prováděny kontroly meziproduktů a plnění přísně kontrolovaných podmínek při používání meziproduktů. Celkem bylo zkontrolováno 38 látek a ve třech případech byla zjištěna porušení při jejich registraci.

Kontroly v rámci evropského projektu BEF1 se zaměřily na osoby uvádějící na trh předměty ošetřené biocidními přípravky (např. ošetřené dřevo, textil apod.) Bylo zkontrolováno 38 předmětů u 28 společností dodávajících na trh ošetřené předměty a u 15 z nich bylo zjištěno porušení povinností vyplývajících z nařízení o biocidech. Jen 15 výrobků bylo označeno v souladu s nařízením.

V roce 2019 také proběhla pilotní kontrolní akce organizovaná ECHA a sítí evropských celních orgánů PARCS zaměřená na omezené látky (zejména těžké kovy) a základní povinnosti vyplývající z nařízení CLP při dovozu látek, směsí a předmětů ze třetích zemí. Kontroly probíhaly za účasti celní správy a inspektorů ČIŽP před propuštěním zboží do volného oběhu. Celkem bylo zkontrolováno 71 výrobků (náramky, náušnice, přívěsky, řetízky, manžetové knoflíčky, prstýnky, náplně do elektronických cigaret).

4.3.3 Přehled plnění specifických úkolů

Kromě celorepublikově řešených složkových úkolů si jednotlivé OI ČIŽP stanovily specifické úkoly. Tyto úkoly odpovídají místním potřebám na základě znalostí konkrétního regionu. Případně se mohlo jednat o kontrolu konkrétního subjektu s navazujícími kontrolami sledujícími jednotlivé toky odpadů. V rámci specifických úkolů byla kontrolována zařízení, která vykazovala vyšší zůstatky odpadů na skladě, včetně mobilních zařízení. Dále byla kontrolována tzv. malá zařízení na zpracování biologicky rozložitelných odpadů, potravinářské provozy. Další problematikou, která byla zvolena dvěma OI k zařazení pod specifický úkol, byla kontrola nakládání se stavebními a demoličními odpady. Mezi specifické úkoly byla zařazena i problematika odpadů vznikajících ze sanací starých ekologických zátěží a dále problematika odpadů z výroby oxidu titaničitého.

4.3.4 Významné případy

Nejvyšší pravomocné pokuty v dané složce po jednotlivých OI

OI Praha

Fyzická osoba oprávněná k podnikání

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 5 000 000 Kč, která byla uložena fyzické osobě oprávněné k podnikání za porušení zákona o odpadech. Tato osoba nakládala s odpady v řádech statisíců tun tak, že je převzala a neoprávněně uložila na místa k tomu neurčená. Tuto pokutu v plném rozsahu potvrdil odvolací orgán. Fyzická osoba oprávněná k podnikání ve svém neoprávněně provozovaném zařízení k využívání a odstraňování odpadů převzala přes 350 000 tun zemin a kamení, kterými následně prováděla neopovolené terénní úpravy.

OI České Budějovice

AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.

Právní moci v roce 2019 nabyla pokuta, která byla uložena společnosti AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. za opakované porušení zákona o odpadech. ČIŽP uložila pokutu v maximální výši 1 000 000 Kč, která však byla rozhodnutím odvolacího orgánu změněna a pokuta byla snížena na polovinu, tedy 500 000 Kč. Současně s finanční sankcí byla společnosti stanovena opatření k nápravě, toto rozhodnutí odvolací orgán potvrdil v plném rozsahu. Sankce byla společnosti uložena za provozování skládky odpadů Fedrpuš u Jindřichova Hradce Vodňany, kde bylo inspekčním šetřením zjištěno nevytváření finanční rezervy za „výrobek z odpadů“ a za odpady ukládané do skládky jako „konstrukční materiály“, tedy obdobná pochybení jako v předchozích letech. Za totéž pochybení v předchozích kontrolních obdobích již byla rozhodnutí ČIŽP o uložení pokuty a stanovení opatření k nápravě (byla opakovaně stanovena povinnost vytvořit a doplatit finanční rezervu) dvakrát potvrzeny jak ze strany odvolacího orgánu, tak i ze strany Městského soudu v Praze.

OI Plzeň**TORESO CB s.r.o.**

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 8 000 000 Kč uložená společnosti TORESO CB s.r.o. za porušení zákona o odpadech, jelikož společnost provozovala dvě zařízení bez potřebného souhlasu, nakládala s více než 80 000 tunami odpadů na místě k tomu určeném a nesplnila ohlašovací povinnosti související se zahájením a ukončením činnosti recyklační linky. Do dvou neschválených zařízení společnost přijímala stavební a demoliční odpady, asfaltové směsi, zeminu a kamení. Tyto nepovolené převzaté odpady společnost následně předávala do svého mobilního zařízení k využívání odpadů, recyklační linky. Výstup z recyklační linky byl i po zpracování stále odpad, který společnost odstranila uložením na pozemku, který k tomuto účelu nebyl určen. Provoz vlastní recyklační linky rovněž nebyl v souladu se zákonem o odpadech, neboť společnost nedodržela podmínku provozu, a sice že společnost ČIŽP OI Plzeň a místně příslušnému úřadu oznámí umístění tohoto mobilního zařízení. Společnost rovněž příslušným úřadům neohlásila ukončení provozu mobilního zařízení.

OI Ústí nad Labem**Purum s.r.o.**

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 450 000 Kč uložená společnosti Purum s.r.o. za porušení zákona o odpadech, protože společnost ve svém mobilním zařízení ke sběru a výkupu odpadů nakládala s nebezpečnými odpady ze zdravotnictví, k jejichž přijímání a nakládání neměla povolení. Odvolací orgán pokutu v celém rozsahu potvrdil.

Společnost přijala do mobilního návěsu umístěného v průmyslové hale v Srbicích téměř 247 tun nebezpečných odpadů ze zdravotnictví, včetně odpadů infekčních a nepoužitelných cytostatik. Společnost dále při přebírání těchto odpadů zpracovávala ohlašovací listy pro přepravu nebezpečných odpadů tak, že údaje uvedené v dokladech neodpovídaly skutečnosti, například byla nepravdivě uvedena jako místa vykládky odpadů jiná zařízení, než kde odpady ve skutečnosti končily. Dalším zjištěným porušením společnosti Purum s.r.o. bylo podání nepravdivého hlášení o produkci a nakládání s odpady.

OI Hradec Králové**MACHI s.r.o.**

Společnosti MACHI s.r.o. byla uložena pravomocná pokuta ve výši 240 000 Kč za porušení zákona o odpadech, protože prováděla terénní úpravy stavebními a demoličními odpady různého charakteru a také odpadní výkopovou zeminou, bez znalosti jejich kvality a na pozemcích, které k tomu nebyly určeny. Odvolací orgán pokutu potvrdil v celém rozsahu. Odpady byly na místě uloženy v menších kupách stavebních a demoličních odpadů (cihly, kusy betonu, obklady) a větších kupách především výkopových zemin. Dle odhadu ČIŽP se jednalo o tisíce tun odpadů, kterými byla již z části provedena terénní úprava.

Telmont s.r.o.

Inspektoři z ČIŽP uložili pokutu 240 000 Kč společnosti Telmont s.r.o. za porušení zákona o odpadech, protože společnost nezákonně převzala do svého vlastnictví odpady, aniž by k tomu byla oprávněna a dále s nimi nakládala v místech k tomu určených. Společnost navezla přes 11 000 tun odpadní zeminy na pozemek v obci na Chrudimsku a prováděla zde jimi rozsáhlé terénní úpravy. Tento pozemek však k nakládání s odpady nebyl určen. Společnost rovněž nebyla osobou oprávněnou k nakládání s odpady a odpadní zeminu tedy vůbec neměla převzít do svého vlastnictví a nakládat s ní.

Odpadní zemina nelegálně uložená společností Telmont s.r.o. v obci Kočí na Chrudimsku.

OI Havlíčkův Brod**GOLTZE INVESTMENTS s.r.o.**

ČIŽP uložila pokutu ve výši 160 000 Kč společnosti GOLTZE INVESTMENTS s.r.o., která provozovala zařízení ke sběru, výkupu a využívání autovraků, aniž by k tomu měla vydán souhlas dle zákona o odpadech. Společnost dle výpisu z obchodního rejstříku provozuje opravy silničních vozidel a výrobu, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Skutečně však na adrese své provozovny shromažďovala a rozebírala autovraký a náhradní díly z nich byly následně nabízeny k prodeji. Dále bylo zjištěno nelegální předávání autovraků mezi společností GOLTZE INVESTMENTS s.r.o. a podnikatelem Františkem Nohejlem. Fyzická osoba oprávněná k podnikání František Nohejl přijímal autovraký do svého řádně schváleného zařízení a následně je společnosti GOLTZE INVESTMENTS s.r.o. dodával k rozebrání na základě doložené smlouvy o dílo.

Fyzické osobě oprávněné k podnikání František Nohejl, která do provozovny společnosti GOLTZE INVESTMENTS některé autovraký předávala, byla uložena sankce ve výši 100 000 Kč, která je rovněž pravomocná, a to za provoz zařízení v rozporu s provozním řádem.

OI Brno**CG Komunální servis s.r.o.**

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 1 000 000 Kč, kterou ČIŽP uložila společnosti CG Komunální servis s.r.o. za porušení zákona o odpadech. Společnost se porušení zákona dopustila tím, že jako osoba oprávněná k provozování mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů nepodala za rok 2017 Hlášení o produkci a nakládání s odpady. Společnost však v roce 2017 prokazatelně převzala do svého vlastnictví stovky tun nebezpečných odpadů a desítky tun odpadů kategorie ostatní od různých subjektů. Jedná se o opakované porušení téže povinnosti, v minulém roce nabyla právní moci rovněž pokuta ve výši 1 000 000 Kč, jelikož společnost ani za rok 2016 nepodala Hlášení o produkci a nakládání s odpady. Obdobně jako v minulém kontrolním období společnost CG Komunální servis s.r.o. při kontrole nespolupracovala.

OI Olomouc**Petr Ramiš**

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 90 000 Kč, kterou inspektoři ČIŽP uložili fyzické osobě oprávněné k podnikání Petru Ramišovi za porušení zákona o odpadech, kdy jako provozovatel zařízení ke sběru, výkupu a úpravě odpadů shromažďoval na nepevněné ploše na různých velkých hromadách různé druhy ostatních odpadů, aniž by byly zabezpečeny před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem. Dále bylo inspektory zjištěno porušení povinnosti ze zákona o odpadech tím, že zařízení nebylo označené cedulí, která by obsahovala všechny důležité údaje. Fyzická osoba oprávněná k podnikání rovněž neposkytla po provedeném místním šetření inspekci doklady potřebné pro provedení úplného kontrolního zjištění dle zákona o odpadech a ani žádné relevantní informace v dané věci. V tomto případě také inspekce přihlédla jako k přitěžující okolnosti, že se nejednalo o první porušení zákona o odpadech touto oprávněnou osobou dle zákona o odpadech.

IMOS group s.r.o.

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 90 000 Kč, kterou inspektoři ČIŽP uložili společnosti IMOS group s.r.o. za porušení zákona o odpadech, kdy společnost jako původce odpadů nakládala s odpady kategorie nebezpečné a ostatní na pozemku, který k nakládání s odpady dle zákona o odpadech nebyl určen. Ze strany společnosti došlo k ukládání odpadů typu kalů z čištění komunálních odpadních vod, výkopových zemin a kamení s příměsmi stavebních a demoličních odpadů na předemtný pozemek. Dále společnost až do dne vydání rozhodnutí žádným způsobem neposkytla inspekci součinnost a nedoložila požadované dokumenty.

OI Ostrava**Flambium s.r.o.**

Právní moci nabyla v roce 2019 pokuta uložená společnosti Flambium s.r.o. ve výši 500 000 Kč za nesplnění povinnosti uložené příkazem inspekce z roku 2018, kterým bylo rozhodnuto o opatření pro zjednání nápravy za nepovolené nakládání s odpady v místě

k tomu určeném. Společnost měla v dané lhůtě zjednat nápravu odstraněním stavebních a demoličních odpadů (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) z určeného pozemku. Tyto odpady měly být předány osobě oprávněné k jejich převzetí dle zákona o odpadech za účelem jejich odstranění, případně využití, a uvedení pozemku do původního stavu.

Noroo Bee Chemical Czech s.r.o.

Právní moci nabyla v roce 2019 pokuta uložená společnosti Noroo Bee Chemical Czech s.r.o. ve výši 500 000 Kč za porušení nařízení REACH tím, že společnost dovážela desítky tun látek, které mají být dle tohoto nařízení registrované, ale společnost Noroo Bee Chemical Czech s.r.o. tak neučinila. Dále společnost porušila nařízení CLP tím, že jako dovozce nebezpečné chemické směsi, která je klasifikovaná jako dráždivá, zdraví škodlivá a vysoce hořlavá, a kterou uváděla společnost na trh, nezajistila označení této směsi. Poslední porušení, které ČIŽP zjistila, se týkalo chemického zákona, kde je ustanovena povinnost, že dovozce a dodavatel, který jako první uvedl na trh na území České republiky směs, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví, poskytne Ministerstvu zdravotnictví informace v předepsaném termínu, což společnost neučinila.

OI Liberec**Miroslav Veselý**

V roce 2019 nabyla právní moci pokuta ve výši 250 000 Kč, která byla uložena fyzické osobě oprávněné k podnikání za porušení zákona o odpadech provozováním zařízení k využívání odpadů na terénní úpravy v rozporu s provozním řádem zařízení a kterou v celém rozsahu potvrdil odvolací orgán. Do zařízení byly přijímány odpady, které nebyly provozním řádem zařízení povoleny (např. zbytky cihel, tvárnice, PUR pěny, textilie, eternitová krytina), dále zařízení nebylo náležitě označené a dle provedeného geodetického zaměření využívaných odpadů byly rovněž překročeny i nejvyšší výškové kvóty stanovené schváleným projektem. Fyzická osoba oprávněná k podnikání také k provozu zařízení využívala pozemky, které k tomuto nebyly schváleny a nelegálně tak své zařízení plošně rozšířila.

Otakar Kurucz

Fyzické osobě oprávněné k podnikání byla uložena pravomocná pokuta ve výši 250 000 Kč za nakládání s odpady v místech k tomu určených, tuto pokutu v celém rozsahu potvrdil odvolací orgán. Převážně stavební a demoliční odpady a další odpady, např. pneumatiky, dřevěný odpad, plastové odpady, kabely, obaly od hasicích přístrojů, elektrozařízení, části vzduchotechniky, elektromotory a převodovky z automobilů, eternit atd. byly v různé množství zjištěny na ploše cca 30 000 m². Dané území nebylo jako zařízení ke shromažďování a skladování odpadů k tomuto účelu povoleno. Dalším porušením zákona o odpadech bylo v tomto případě nevedení průběžné evidence o odpadech a o způsobech nakládání s nimi.

4.3.5 Závěry z kontrolní činnosti

Porovnáním závěrů z kontrolní činnosti u jednotlivých složkových úkolů lze konstatovat, že u řady problematik v oblasti odpadového hospodářství a chemických látek jsou zjišťovány podobné nedostatky jako v předchozích letech. K zásadním zjištěním došlo zejména v oblasti přeshraniční přepravy odpadů, kdy ČIŽP zejména ke konci roku 2019 řešila nelegální přeshraniční přepravy směsných plastů s významným množstvím příměsí (chybně deklarované jako odpady tzv. zeleného seznamu), které navíc byly v ČR uloženy v místech, kde není s odpady povoleno nakládat. Tato nelegální činnost má řadu příčin, kdy lze zejména jmenovat uzavření asijských trhů s odpady pro evropské země, nedostatek zpracovatelských kapacit v Evropě a v neposlední řadě vysoký zisk z nelegální činnosti. Jelikož se situace na trhu s odpady bude měnit velmi pozvolna, tak ČIŽP bude nadále velmi intenzivně spolupracovat s dalšími orgány státní správy, zejména s celními úřady a Policií ČR.

Dalším významným trendem, který v roce 2019 ovlivnil činnost OOH je další nárůst počtu podnětů k provedení šetření v oblasti odpadového hospodářství. Zejména se jedná o podněty týkající se problematiky nakládání se stavebními a demoličními odpady, konkrétně terénních úprav. V této souvislosti lze zmínit, že řadu podnětů by bylo možné řešit i z úrovně ostatních orgánů státní správy, které taktéž v oblasti odpadového hospodářství disponují kontrolními kompetencemi, jako jsou obce, obce s rozšířenou působností nebo krajské úřady.

V oblasti chemických látek lze konstatovat, že výraznější nedostatky byly zjištěny v problematice biocidních přípravků a ošetřených předmětů, což ukazuje na nižší informovanost povinných subjektů.

4.4 Ochrana přírody a CITES

4.4.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2019

Kontrolní činnost České inspekce životního prostředí se na úseku ochrany přírody a CITES v roce 2019 zaměřila, stejně jako v předchozích letech, na prověřování situací, aktivit a subjektů, které by mohly představovat závažné ohrožení zájmů chráněných příslušnými složkovými zákony. Kontrolní aktivity inspekce lze rozdělit na plánované, navazující na předcházející zjištění, reflektující aktuální stav a tvořící cca 40 % inspekčních kapacit, a kontroly vykonávané na základě podnětů veřejnosti (rovněž cca 40 %) a prováděné operativně na základě vlastních zjištění (cca 20 %).

Inspektoři ochrany přírody v roce 2019 uskutečnili celkem 3 713 kontrol a šetření, což při počtu 85 inspektorů odpovídá v průměru 44 šetřením na inspektora za rok. Celkem v roce 2019 nabylo právní moci 849 rozhodnutí, z toho 614 rozhodnutí o uložení pokuty (299 za přestupky právnických a fyzických osob

podnikajících a 315 za přestupky fyzických osob), 40 rozhodnutí o omezení nebo zastavení činnosti, 119 rozhodnutí o zabavení nebo odebrání, 25 rozhodnutí o opatření k nápravě a 51 předběžných opatření. To představuje kvantitativní nárůst správní činnosti oproti předchozímu roku o cca 8-9 %.

Úhrnná výše pravomocně uložených pokut činila v daném roce celkem 9 257 250 Kč (7 506 600 Kč představovaly pokuty právnickým osobám a osobám fyzickým podnikajícím, 1 750 650 Kč činily pokuty fyzickým osobám nepodnikajícím). V tomto segmentu činnosti došlo k meziročnímu vzestupu o necelých 10 %.

V roce 2019 dále inspekce v oblasti ochrany přírody a CITES podala celkem 13 oznámení orgánům činným v trestním řízení a 118 podnětů směřujících k orgánům státní správy různých úrovní. Setrvalý nárůst vykazuje i množství podnětů podaných veřejností. V roce 2019 řešili inspektoři v předmětné oblasti celkem 1 263 podnětů, což je o cca 15 % více než v roce předchozím. V průměru tak připadá na jednoho inspektora téměř 17 prošetřených podnětů za rok.

Legislativní změny, spojené často s nárůstem inspekčních kompetencí, vědecký pokrok a aktivita veřejnosti kladou nároky na neustálý profesní rozvoj inspektorů specializovaných na ochranu přírody. Ti mj. za rok 2019 vydali celkem 547 vyjádření, zpravidla v rámci procesu EIA, a poskytovali průběžně odborné konzultace jak úřadům různých stupňů a působností, orgánům činným v trestním řízení, tak i právnickým či fyzickým osobám v širokém spektru situací týkajících se dodržování zákonem stanovených zákazů a povinností při hospodářské činnosti i v běžném životě. Nejvýznamněji se do práce inspekce na úseku ochrany přírody promítá kontrolní a správní činnost na úseku dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, hlavně v souvislosti s péčí o dřeviny rostoucí mimo les. Zejména v druhé polovině hodnoceného období tvořila významný podíl inspekční činnosti ochrana zvláště chráněných druhů a zvláště chráněných území v souvislosti s aplikací rodenticidů proti přemnoženým polním škůdcům. Bezprecedentní rozsah této činnosti si vyžádal stanovení specifických postupů a vyčlenění do zvláštního složkového úkolu.

ČIŽP dlouhodobě spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení a orgány justice, především v oblasti nedovoleného držení nebo obchodu s druhy, které jsou chráněny národními předpisy nebo mezinárodními úmluvami. V souvislosti s rozkrýváním nelegálního obchodu se zvláště chráněnými druhy ze strany orgánů činných v trestním řízení nabývá na stále větším významu expertní činnost inspekce, reprezentovaná v roce 2019 asistencí při osmi domovních prohlídkách a zpracováním 16 odborných vyjádření.

Na stále větším významu postupně nabývá inspekční činnost zaměřená na kontrolu dodržování ustanovení zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. Se zvyšující se infor-

movaností veřejnosti o existenci kontrolních kompetencí inspekce v této oblasti neustále narůstá množství přijatých podnětů. K již tradičním kontrolám kontaminace zemědělské půdy a vnášení cizorodých látek v roce 2019 přibýlo téma znečištění zemědělské půdy olovem v souvislosti s provozováním sportovních střílnic, k čemuž směřovalo pět z přijatých podnětů. Kontroly na úseku ochrany zemědělského půdního fondu se obvykle neobejdou bez odebrání vzorků a provedení nezbytných rozborů, ať již vlastními prostředky nebo prostřednictvím jiných subjektů. Na základě získaných výsledků následně inspekce činí další kroky vůči kontrolovaným subjektům, jiným dotčeným orgánům veřejné moci včetně podnětů směřujících mimo dozorovou kompetenci inspekce. V roce 2019 bylo na úseku ochrany zemědělského půdního fondu řešeno celkem 52 případů, zpravidla na základě podnětů, což je více než dvojnásobek jejich počtu v roce předchozím. Právní moci nabylo v oblasti ochrany ZPF devět rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek v úhrnné výši pokut 264 000 Kč.

Rozsahem významnou součástí plánované činnosti inspekce dlouhodobě představují kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance. Hlavním výstupem těchto kontrol jsou podklady pro SZIF, který rozhoduje o žádostech a přiznání zemědělských dotací. Díky této přímé vazbě splňují kontroly žadatelů o zemědělské dotace zejména preventivní roli při vymáhání povinností plynoucích z platné legislativy v této oblasti.

Kontroly ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, provádějí jak oblastní inspektoráty, tak samostatné oddělení CITES ředitelství. Nejvýznamnější oblastí činnosti inspekce je na tomto úseku rozkrývání rozsáhlejší a organizované činnosti, často s významnými mezinárodními přesahy.

Kontroly dodržování ustanovení zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty a zákona č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad, jsou prováděny podle plánu a v návaznosti na výzvy MŽP. Jejich rozsah zůstává vzhledem k omezenému počtu subjektů dlouhodobě na setrvalé úrovni.

Veřejnost tradičně vnímá inspekci v oblasti ochrany přírody jako důvěryhodnou a nezávislou kontrolní instituci. Proto významný podíl na její dozorové činnosti představuje šetření doručených podnětů občanů a spolků, které představují cenný zdroj informací zejména s ohledem na ochranu dřevin rostoucích mimo les a ochranu zemědělského půdního fondu před znečištěním. Oprávněné podněty, bohužel, upozorňují na činnost zpravidla již dokonanou a obvykle tedy představují potenciál pouze pro postupková řízení. Jen malá část podnětů poskytuje informace o akcích zamýšlených, u nichž je možné zasáhnout preventivně. Mezi

doručenými podněty se tradičně objevují podání, která nemohou být vyhodnocena jako oprávněná, případně podání, která měla být určena jiným orgánům (podezření na týrání zvířat, obtěžování osob různými živočichy, znečišťování veřejných prostranství psy).

Obchod s ohroženými druhy - CITES

V roce 2019 bylo inspektory ČIŽP provedeno 558 kontrol dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). Většina kontrolní činnosti CITES je zajišťována oddělením mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES ředitelství ČIŽP (408 kontrol), které se věnuje mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP a složkám státní správy.

Kontroly dovozu a vývozu činily v roce 2019 74 % všech CITES kontrol (tj. 412 kontrol). Celkem 235 kontrol bylo provedeno na letištích s mezinárodním provozem, především na letišti Václava Havla v Praze Ruzyni (230 kontrol), 177 kontrol pak na celní poště.

Inspektoři ČIŽP poskytovali součinnost ostatním státním orgánům, především Celní správě a Policii ČR, rovněž pomocí telefonických konzultací při kontrolách – jednalo se o 827 případů, z toho 123 konzultací proběhlo v rámci služby pohotovosti mimo pracovní dobu. Kontroly ve vnitrozemí ČR zaměřené na chovatele, pěstitele a držitele neživých exemplářů tvořily 19 % kontrolní činnosti ČIŽP (103 kontrol), kontroly obchodníků a firem pak 4 % (23 kontrol). V roce 2019 byla provedena kontrola jedné burzy.

ČIŽP vedla 174 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 919 050 Kč (pravomocná rozhodnutí), závažné kauzy jsou předávány k řešení orgánům činným v trestním řízení, s nimiž ČIŽP na šetření aktivně spolupracuje. V celkem 111 případech došlo k pravomocnému zabavení exemplářů CITES, kdy bylo zabaveno 72 189 exemplářů CITES, z toho 70 162 živých a 2027 neživých či uhynulých exemplářů. Vysoké číslo zabavených živých exemplářů je způsobeno kauzou záchytu úhořího monte na letišti v Praze Ruzyni (18 kg monte bylo tvořeno cca 70 000 exempláři úhořího larev).

V roce 2019 ČIŽP podala v oblasti CITES sedm trestních oznámení a inspektoři asistovali u 16 domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení (v pozici odborných konzultantů či zpracovatelů odborného vyjádření). Nejvýznamnější akcí byla realizace trestního spisu Lovec zaměřeného na nelegální lov chráněných druhů, především šelem (rys, vlk, medvěd, vydra), tetřevů, tetřívků, losů atd. Inspektoři ČIŽP zpracovali pro potřeby orgánů činných v trestním řízení 19 odborných vyjádření (v rámci trestní kauzy Lovec se jednalo o velmi náročná posouzení exemplářů a ověřování informací i v cizině, odborná vyjádření měla dohromady 586 stran).

V roce 2019 ČIŽP pokračovala s kontrolami subjektů, které byly vybrány pro účely složkového úkolu z roku 2018, avšak z nejrůznějších důvodů nebylo možné je v roce 2018 provést či dokončit. Složkový úkol Kontroly papoušků byl primárně zaměřen na druhy ara hyacintový, kakadu palmový, rod *Cacatua*, *Ara* a *Amazona* z přílohy A nařízení 338/97 ES. Kontroly zjistily mnohá porušení zákona především z oblasti identifikačního označení exemplářů, neprokázání původu, neplnění povinností registrace apod. U osmi subjektů bylo ověřeno, že již žádné exempláře nevlastní ani nedrží, exempláře ve vlastnictví dvou subjektů jsou v současné době předmětem dědického řízení, což znemožňuje provedení kontroly. V případě sedmi subjektů byly kontroly zahájeny a pět z nich nadále pokračuje vzhledem k rozsáhlosti předmětných chovů a složitosti navazujících šetření v rámci kontroly.

4.4.2 Přehled plnění složkových úkolů

Do celoinspekčních, takzvaných složkových úkolů, byly zařazeny především povinné kontroly plynoucí z mezirezortních vazeb (Cross Compliance), některé ucelené agendy navazující na dosavadní poznatky, zkušenosti nebo požadavky MŽP (nakládání s geneticky modifikovanými organismy, zoologické zahrady, kontroly plnění opatření uložených inspekcí), případně aktuální témata (aplikace rodenticidů).

1. Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance (CC)

V souvislosti se systémem přidělování zemědělských dotací inspekce v uplynulém roce provedla celkem 340 kontrol podmíněnosti u 334 hospodařících subjektů. Dodržování povinných požadavků na hospodaření (dále „PPH“) plynoucích ze směrnice Rady č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků (PPH 2) inspekce posuzovala ve 236 případech, u 104 subjektů kontrolovala dodržování požadavku, který vzešel ze směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť (PPH 3). Kontrola zaměřená na obě evropské směrnice se uskutečnila u šesti kontrolovaných subjektů.

Kontroly zaměřené na plnění PPH plynoucích z výše uvedených evropských směrnic a dodržování příslušných ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. jsou směřované zejména do oblastí, kde je větší riziko střetu zemědělského hospodaření a chráněných zájmů. V případě PPH 2 jde o pozemky, kde může dojít k nedovolenému zásahu do dřevin rostoucích mimo les, do významných krajinných prvků (vodní tok a údolní niva) nebo hnízdišť ptáků, případně se nacházejí v oblasti výskytu vybraných zvláště chráněných druhů vázaných na travní porosty (modrásci, chrástal). Požadavek PPH 3 je kontrolován ve vazbě na existenci evropsky významné lokality v rámci obhospodařované plochy nebo jejího bezprostředního okolí.

Podkladem pro kontrolní činnost je centrálně sestavený plán kontrol, který zahrnuje minimálně jedno procento z celkového počtu žadatelů o zemědělské dotace, což je legislativou stanovený minimální rozsah kontrol. Pouze celkem v pěti případech byla na základě podnětu nebo vlastních zjištění realizována kontrola mimořádná, včetně dodatečného zařazení druhé z kontrolovaných směrnic. I v rámci jednotlivých kontrol byla na základě mapových podkladů předem vytipována riziková území s větší pravděpodobností střetu zemědělského hospodaření a ochrany přírody.

Porušení kontrolního požadavku CC a příslušného ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. bylo v roce 2019 zjištěno ve třech případech. Dvě z provedených kontrol shledaly, že v souvislosti s hospodařením došlo k nedovolenému kácení, resp. poškození dřevin rostoucích mimo les, v prvním případě několika větších ploch zapojených porostů dřevin, v druhém se jednalo o kácení či poškození většího množství jednotlivých dřevin. Poslední zjištěné porušení se týkalo nedovoleného zásahu do významného krajinného prvku vodní tok, konkrétně v souvislosti s odstraněním sedimentů a na ně vázané vegetace na delším úseku koryta. Ve všech případech bylo s odpovědnými subjekty zahájeno přestupkové řízení a současně podán návrh na krácení zemědělské dotace až do výše jednoho procenta.

Kontrolované subjekty s inspekcí obvykle spolupracují a respektují pokyny inspekce ve smyslu provedení preventivních opatření, která by zamezila možným střetům hospodaření s veřejným zájmem v podobě ochrany přírody a krajiny. Inspekce při kontrolách průběžně upozorňuje na vybrané chráněné zájmy a na možné rizikové aspekty zemědělské činnosti, včetně případných dopadů ve smyslu krácení zemědělských dotací.

Z hlediska zájmů ochrany přírody se jako dlouhodobě nepříznivá jeví současná podoba zemědělské dotační politiky, která nemožňuje uživatele pozemků k realizaci opatření, která by napomáhala zadržení vody v krajině, zmenšení souvislých obdělávaných pozemků či zvýšení stanovištní pestrosti zemědělské krajiny. Při údržbě vodních toků, krajinných prvků nebo podmosených pozemků se lze stále setkat se zcela opačným přístupem, který nežádoucí změny krajiny naopak podporuje.

2. Kontroly GMO

Realizace pravidelných kontrol nakládání s geneticky modifikovanými organismy plyne ze zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. Kontrolní činnost probíhá podle předem vypracovaného plánu, který je konzultován s MŽP a který, vzhledem k omezenému počtu subjektů, které s geneticky modifikovanými organismy nakládají, umožňuje kontrolovat každého uživatele GMO nejméně jedenkrát za dva roky. V roce 2019 bylo v této oblasti provedeno celkem 33 kontrol. Ve 28 případech se jednalo o kontroly uzavřeného nakládání s GMO v kategoriích rizika 1-3. Ve třech případech bylo zjištěno porušení zákona o nakládání s GMO, zpravidla se ale jednalo o nepříliš závažná administrativní pochybení. V jednom případě byla za přestupek v oblasti nakládání s GMO uložena pokuta, v druhém případě napomenutí, ve třetím případě nebylo dosud řízení o přestupku zahájeno.

Dále bylo v roce 2019 provedeno pět kontrol zaměřených na uvádění GMO do životního prostředí. Ve čtyřech případech se jednalo o kontroly polních pokusů. Jelikož v posledních letech došlo ke snížení počtu subjektů provádějících polní pokusy, bylo možné provést kontroly dodržování podmínek rozhodnutí MŽP o uvádění GMO do životního prostředí a platných právních předpisů u všech subjektů oprávněných k takové činnosti a situovat kontroly do doby sklizně geneticky modifikovaných plodin. V případě nového subjektu nakládajícího s GM ječmenem byla provedena rovněž kontrola v době osevu pokusné plochy. Ostatní subjekty, nakládající s GM slivoní a sójou, provádějí polní pokusy s těmito plodinami již několik let, přičemž jsou ČIŽP každoročně kontrolovány.

Dalším typem uvádění GMO do životního prostředí jsou klinická hodnocení léčivých přípravků s využitím geneticky modifikovaných buněk. V roce 2019 byla provedena jedna kontrola subjektu, kterému bylo v roce 2019 vydáno Ministerstvem životního prostředí rozhodnutí opravňující právě k tomuto typu uvádění GMO do ŽP. Z preventivních i etických důvodů provedla inspekce kontrolu dodržování podmínek rozhodnutí MŽP a zákonných předpisů ještě před zahájením podávání léčivého přípravku pacientům. Při žádné z kontrol vztahujících se k uvádění GMO do životního prostředí nebylo zjištěno porušování zákona o nakládání s GMO. Dokončena byla kontrola jednoho subjektu, který na dvou půdních blocích vysel osivo sóji, u kterého existovalo podezření z kontaminace GMO. Na základě výsledků analýz osiva, které neprokázaly obsah GM příměsí, bylo závěrem kontroly inspekci konstatováno, že nebylo zjištěno porušení zákona o nakládání s GMO.

Inspekce byla v červenci 2019 kontaktována ÚKZÚZ ve věci probíhajícího takzvaného „kruhového pokusu“ s rostlinami sóji, probíhajícího ve více státech EU, včetně ČR. Jedna z odrůd, použitá ÚKZÚZ při tomto pokusu, obsahovala detekovatelné množství příměsí geneticky modifikovaného podílu. Jelikož rostliny této odrůdy již začínaly nakvétat, bylo zvoleno rychlé řešení, aby nedošlo k možnosti sprášení květů dalších odrůd (tato možnost je mizivá, ale zcela vyloučit nelze) a rostliny byly po konzultaci s ČIŽP bezodkladně zničeny. O celé záležitosti bylo informováno MŽP, které tyto informace zaneslo do databáze EU CIRCA. Dle následně získaných informací byl stejný způsob řešení zvolen i v dalších státech EU.

V průběhu roku 2019 zachytila inspekce několik mrtvých jedinců akvarijních ryb druhu *Danio rerio*. Jelikož na základě jejich atypického zbarvení pojala ČIŽP podezření, že by se mohlo jednat o GM jedince, kterým byl do původního genomu vložen gen pro fluorescenční protein, zajistila jejich analýzu. Provedenými analýzami se podařilo spolehlivě prokázat genetickou modifikaci prozatím pouze u jednoho typu zbarvení, kde se podařilo prokázat gen pro červený protein původem z korálu *Discosoma sp.* a zelený protein původem z medúzy *Aequorea victoria*. S výsledky analýzy bylo seznámeno MŽP.

3. Kontroly zoo a chovatelských zařízení, která by mohla svojí činností naplňovat znaky zoologické zahrady

V průběhu roku 2019 bylo provedeno celkem deset kontrol zoologických zahrad provozovaných na základě licence udělené MŽP. Podstatnou součástí kontrol takových zařízení tvoří nejen prověření dodržování povinností plynoucích ze zákona č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách, ale rovněž kontrola nakládání s exempláři CITES v dikci zákona č. 100/2004 Sb. a s jedinci zvláště chráněných druhů živočichů a volně žijících ptáků podle zákona č. 114/1992 Sb. Jelikož se většinou jedná o zařízení, která chovají značné množství exemplářů a kontrola vyžaduje vyhodnocení velkého množství podkladů, včetně ověřování skutečností u jiných orgánů státní správy, nebyly dosud všechny zahájené kontroly ukončeny. V případě dvou zoologických zahrad bylo zjištěno porušení zákona č. 100/2004 Sb. a zákona č. 114/1992 Sb. Jednalo se o nikterak vážná pochybení administrativního charakteru. Jednomu z kontrolovaných zařízení inspekce za zjištěné nedostatky již uložila pokuty.

Inspekce průběžně spolupracuje s MŽP, kterému poskytuje informace a podklady potřebné k realizaci jeho kontrolní činnosti, a to především formou stanovisek k pravidelným kontrolám MŽP nebo vyjádření k žádostem o licenci. V roce 2019 zpracovala inspekce celkem 13 stanovisek k pravidelné kontrole MŽP a dvě vyjádření k žádosti o udělení licence k provozování zoologické zahrady.

Podstatnou částí kontrolní činnosti, zaměřené na dodržování zákona č. 162/2003 Sb., byly kontroly chovatelských zařízení, která by mohla svojí činností naplňovat znaky zoologické zahrady. Po zkušenostech z minulých let, kdy ČIŽP řešila několik případů, jejichž podstatou bylo šetření, zda konkrétní zařízení je nebo není zoologickou zahradou ve smyslu zákona č. 162/2003 Sb., byly pro rok 2019 kontroly subjektů tohoto typu zařazeny do plánu činnosti jako složkový úkol. Cílem bylo zmapovat zařízení, která by mohla naplňovat limity stanovené zákonem o podmínkách provozování zoologických zahrad, a provést u nich kontrolu z pohledu tohoto zákona i kontrolu dodržování povinných náležitostí týkajících se nakládání s exempláři CITES v dikci zákona č. 100/2004 Sb., respektive s jedinci zvláště chráněných druhů živočichů a volně žijících ptáků podle zákona č. 114/1992 Sb.

V roce 2019 byly provedeny kontroly celkem 11 takových zařízení, přičemž jednomu z provozovatelů byla uložena pokuta za porušení ustanovení zákona č. 100/2004 Sb. Některé kontroly dosud nebyly dokončeny, nicméně lze předpokládat, že přestupkové řízení bude vedeno i s dalšími kontrovanými subjekty. Ve dvou případech nejspíše došlo k porušení některých ustanovení zákona č. 100/2004 Sb. (jednomu ze subjektů pravděpodobně bude i zabaven exemplář držený v rozporu se zákonem). V dalších dvou případech nelze vyloučit porušování zákona č. 162/2004 Sb., konkrétně ve věci provozování zoologické zahrady bez licence. V následujícím roce budou nejspíše s provozovateli těchto zařízení zahájena řízení o uzavření zoologické zahrady pro veřejnost a o uložení pokuty.

V letošním roce inspekce uložila dvě pokuty za přestupek, spočívající v provozování zoologické zahrady bez licence. Jedno z pokutovaných zařízení bylo rozhodnutím inspekce zároveň uzavřeno pro veřejnost.

4. Kontroly plnění opatření uložených ze strany ČIŽP podle § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb.

Kontroly plnění uložených opatření byly do plánu kontrol na rok 2019 zařazeny na základě výsledků vnitřní kontroly činnosti inspekce. Jejich cílem bylo prověřit, zda povinné subjekty plní opatření (resp. podmínky činnosti), která jim byla inspekcí uložena. Subjekty ke kontrole byly vybrány na základě centrálně provedené analýzy, která zahrnovala všechna rozhodnutí, kterými ČIŽP v posledních pěti letech uložila opatření nebo podmínky činnosti podle ustanovení § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Každý oblastní inspektorát měl uskutečnit celkem pět kontrol tohoto zaměření.

Mezi kontrolami uložených opatření k nápravě převažovaly zejména kontroly realizace náhradní výsadby dřevin, kontroly plnění stanovených podmínek činnosti se týkaly především zákazů terénních úprav, přemísťování materiálů a povinnosti odstranění navážek v prostoru významných krajinných prvků nebo zvláště chráněných územích, případně stanovení podmínek pro pastvu a sečení travních porostů. Uložená opatření a podmínky povinné subjekty většinou respektovaly. V šesti případech bylo zjištěno nesplnění povinnosti výsadby, ve třech případech porušení rozhodnutí inspekce ve vztahu k terénním úpravám a ve třech případech nedodržení jiných podmínek stanovených podle § 86 a § 66 zákona č. 114/1992 Sb. S dotčenými subjekty byla zahájena příslušná řízení o pokutě za přestupek.

5. Celoinspekční prověrka

Tematická celoinspekční prověrka v regionu Vsackých Beskyd a Hostýnských vrchů, zaměřená na maloplošná zvláště chráněná území mimo vymezenou CHKO, proběhla v prvním pololetí roku 2019. Celoinspekční prověrky se účastnilo 27 pracovníků ČIŽP. Na celkem 25 lokalitách bylo provedeno 36 terénních šetření, zaměřených na kontrolu dodržování podmínek stanovených v procesu posuzování vlivu na životní prostředí (EIA) a kontrolu poškozování biologicky cenných území Valašska. Ve 13 případech bylo zjištěno neodpovídající vyznačení území, nedůsledné provádění managementu nebo absence platných plánů péče. V devíti případech bylo konstatováno podezření na vážnější porušení zákona č. 114/1992 Sb. (nepovolené kácení dřevin, stavby svážnic, zpevněných ploch a odpočinkových a mysliveckých zařízení, pojezd vozidly v chráněných územích, skládky odpadů). V osmi případech byly zjištěny drobné nedovolené zásahy v chráněných územích (ohniště, odpady nebo instalace tzv. keší).

Při kontrole celkem pěti plánovaných investičních záměrů bylo ve dvou případech konstatováno podezření na pochybení orgánu ochrany přírody při vydávání rozhodnutí a v jednom případě podezření na porušení zákona č. 114/1992 Sb. při realizaci stavby rozhledny na Kelčském Javorníku. Při kontrole čtyř biologicky cenných území byl v údolí Červenky zjištěn větší výskyt nepůvodních invazních křídlatek (*Reynoutria* spp.). Odpovídající výstupy ze strany inspekce představovaly výzvy k nápravě, zahájení kontrol a příslušných řízení.

6. Zvláštní složkový úkol – Stutox

Inspekce obdržela v průběhu druhého pololetí roku 2019 od ÚKZÚZ informace o celkem 1 419 oznámeních aplikace rodenticidu Stutox II za účelem hubení přemnožených hlodavců, zejména hrabošů. Oznámení, týkající se celého území ČR, ale z velké části soustředěná na území Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského kraje a kraje Vysočina, si vyžádala prověření více než 10 000 půdních bloků a lesních porostních skupin s ohledem na možné dotčení zvláště chráněného území nebo stanoviště s výskytem zvláště chráněných druhů, které by mohly být aplikací rodenticidu přímo nebo nepřímo negativně ovlivněny. Na základě předběžných zjištění inspekce provedla 191 fyzických šetření na vybraných půdních blocích. Výsledkem bylo zjištění celkem 43 pochybení při aplikaci biocidu, jejichž řešení bylo předáno v souladu s kompetencemi ÚKZÚZ. Inspekce sama zahájila jedno řízení o přestupku. Prioritně se soustředila na preventivní opatření a eliminaci škodlivých dopadů, takže v dalších 41 případech zahájila řízení o stanovení podmínek, zejména s ohledem na prokázaný výskyt zvláště chráněných druhů nebo existenci zvláště chráněného území. Povinné subjekty v těchto případech rozhodnutí inspekce respektovaly, a tak lze konstatovat, že uvedená akce měla významný preventivní účinek pro ochranu dotčeného území, společenstev i přítomných druhů.

4.4.3 Přehled plnění specifických úkolů

Specifické úkoly reflektují činnosti a subjekty, které představují aktuální a potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody v územní působnosti jednotlivých oblastních inspektorátů. Cílená kontrolní činnost je tak založena na znalosti jednotlivých regionů a zaměřena na činnosti a subjekty, u kterých lze předpokládat, že představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody.

1. Kontroly dochovaného stavu zvláště chráněných území

Kontroly zvláště chráněných území považuje inspekce dlouhodobě za jednu z priorit na úseku ochrany přírody a krajiny. Zvláště chráněná území mj. přispívají ke stanovištní diverzitě krajiny a zajišťují refugia mizejících, vzácných a zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. V roce 2019 proto inspekce realizovala na 180

kontrol a šetření v maloplošných i velkoplošných zvláště chráněných územích nebo evropsky významných lokalitách. Soustředila se zejména na označení hranic či dodržování základních a bližších ochranných podmínek při hospodaření i ze strany návštěvníků. Zjištěné nedostatky ve značení území byly průběžně projednávány s příslušnými orgány státní správy. Pochybení ve vztahu k dodržení ochranných podmínek bylo zjištěno pouze v necelé pětině případů. Většinou se jednalo o projevy osobní neukáznivosti návštěvníků, nepovolené vjezdy a vstupy, nedovolenou horelezeckou činnost nebo táboření.

2. Kontroly výkonu státní správy na úseku ochrany dřevin

Tyto kontroly byly provedeny se zvláštním zřetelem k chronickým nedostatkům v procesu povolování kácení dřevin a ukládání náhradních výsadeb ze strany místně příslušných úřadů, zjišťováním inspekci v předchozích letech. Ve výrokové části kontrolovaných rozhodnutí se systematicky objevují především nedostatky ve specifikaci dřevin, které mají za následek nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí. Ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin, které představuje efektivní nástroj při ochraně přírody, bývá často opomíjeno. Orgány ochrany přírody se v průběhu správních řízení v mnoha případech nezabývaly dostatečně pečlivě ani závažností důvodů ke kácení nebo vyhodnocením funkčního a společenského významu dřevin.

Úřady jsou si vědomy praktické beztrestnosti v případech, kdy porušení příslušných procesně-právních nebo hmotně-právních zásad nedosáhne společenské nebezpečnosti trestného činu, a tak se při kontrolách v oblasti ochrany přírody inspekce často setkává s formalistickým přístupem k výkonu státní správy. Zástupci kontrolovaných úřadů byli ve věcech náležitostí správních procesů ze strany inspektorů ČIŽP poučováni ihned na místě ústně a dále písemně protokolem o kontrole. Kontroly tohoto typu jsou inspektoraty ochrany přírody prováděny dlouhodobě a představují významný preventivní nástroj v praktickém vymáhání ochrany přírody. Efektivitu nicméně výrazně snižuje velká míra fluktuace odpovědných osob, zejména na úrovni obecních úřadů nižších stupňů.

3. Kontroly zásahů do vodních toků

Vodní toky jsou významnými krajinnými prvky ze zákona, který mj. zapovídá narušení jejich ekologicko-stabilizační funkce, přesto dlouhodobě představují jednu z akutně ohrožených složek krajiny. Kontroly tohoto zaměření se soustředily především na nedovolené zásahy do břehových porostů, zásahy do koryt toků a dodržování minimálních zůstatkových průtoků při odběrech pro MVE a zasněžování. Kromě jednoho případu nedodržení podmínek pro provoz MVE nebyla na tomto úseku zjištěna významná pochybení, ale při jiných kontrolách (včetně CC) se lze

opakovaně setkat například s úpravami drobných vodních toků, zejména prohrábkami, které mají za následek zvýšení jejich průtočné kapacity a urychlení odtoku, což je z pohledu zadržování vody v krajině zcela nežádoucí.

4. Kontroly památných stromů a registrovaných významných krajinných prvků

Registrované významné krajinné prvky jsou území, která příslušný orgán ochrany přírody zaregistroval pro jejich ekologickou, geomorfologickou nebo estetickou hodnotu. Památné stromy představují dominanty, které mají krajinotvorný a kulturně-historický význam. Při uskutečněných kontrolách více než 45 památných stromů došlo oproti loňskému roku ke zlepšení ve smyslu úrovně zajištění jejich zákonné ochrany. Porušení zákona nebylo zjištěno, pouze v několika případech byl konstatován zhoršený zdravotní stav památného stromu, závěry byly proto předány místně a věcně příslušnému úřadu. Pouze ojediněle byly konstatovány nedostatky v označení registrovaných VKP v terénu, což odpovědné orgány po upozornění inspekce neprodleně napravily. Kontroly celkem 43 registrovaných významných krajinných prvků přinesly poznatky o celkem pěti případech porušení zákona souvisejících s hospodářskou činností, které byly řešeny zahájením řízení v dané věci.

5. Kontroly dodržování ochrany nelesních dřevin v ochranných pásmech elektrizační a plynárenské soustavy

Dřeviny v těchto pásmech požívají stejné ochrany jako ostatní dřeviny rostoucí mimo les, pouze k jejich kácení v rámci údržby předmětných soustav není třeba povolení. Zamýšlené kácení však musí být oznámeno předem orgánu ochrany přírody tak, aby mohl posoudit, zda neodporuje požadavkům na ochranu dřevin a mohl je pozastavit, omezit nebo zakázat. V minulosti docházelo často k obcházení oznamovací povinnosti ze strany správců liniových inženýrských sítí, a to zejména z důvodů finančních a provozních. Kontroly provedené v roce 2019 konstatovaly, že oznamovací kázeň povinných subjektů se zlepšila a příslušná oznámení jsou předkládána v souladu s požadavky zákona č. 114/1992 Sb. V šesti případech bylo však zjištěno poškození dřevin necitlivými ořezy a byly vyvozeny příslušné důsledky ve smyslu projednání přestupků.

6. Kontroly papoušků

ČIŽP se v rámci složkového úkolu zaměřeného na kontroly papoušků zaměřila na vybrané druhy z přílohy A nařízení 338/97 ES již v roce 2018. Složitost šetření, která se musejí vyrovnat s nedostatky v evidenci, značení, identifikaci a registraci exemplářů způsobila, že většinu kontrol tohoto úkolu, který byl v roce 2018 naplánován jako složkový, se nepodařilo uzavřít. Neprovedené nebo nedokončené kontroly byly proto přesunuty do roku 2019 jako úkoly specifické. V roce 2019 oblastní inspektoráty v kont-

rolách vybraných významných chovatelů pokračovaly. Tyto kontroly, týkající se živých exemplářů CITES, patřily tradičně mezi nejsložitější, a to zejména z důvodů pohybu zvířat mezi chovateli (prodeje, dary, deponace, vazby na zahraničí) a změn jejich počtu (úhyny, rozmnožování). Kromě chovatelů papoušků proběhly také kontroly chovatelů velkých šelem (tygr) a primátů (gibon). Porušení zákona bylo zjištěno zhruba v polovině šetřených případů. Nejčastější prohřešky spočívaly v neprokázání původu a nedodržení ohlašovací a registrační povinnosti. Jednotlivé případy byly řešeny pokutami v přestupkovém nebo blokovém (méně významné přestupky) řízení, případně zabavením exemplářů.

7. Kontroly potenciálně závažných ohrožení zájmů ochrany přírody

Tento oddíl představuje souhrnný přehled specifických kontrol jednotlivých regionů, které se zaměřily na oblasti, činnosti a subjekty, u kterých bylo možné na základě aktuálních vlastních zjištění, zkušeností z minulosti nebo opakovaných podnětů předpokládat, že představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody. Kupříkladu velké prosklené plochy, jako jsou protihlukové stěny podél komunikací, vestibuly budov a přístřešky MHD představují stálé nebezpečí pro ptáky. Jakkoli je v této oblasti vyvíjeny úpravy průhlednosti povrchů skel právně problematické, dařilo se inspekci i v roce 2019 díky edukativní činnosti dosahovat změn polepů tak, aby se průhledné plochy staly pro živočichy lépe rozeznatelnými.

Na území Jihočeského kraje se inspekce soustředila například na kontroly nelegálního poškozování přírody těžbou vltavínů a v této věci vydala tři zákazy podle § 66 zákona č. 114/1992 Sb. V závislosti na místní situaci se ČIŽP zaměřovala rovněž na kontroly investorů a realizátorů významných staveb a kontroly hospodářských subjektů v souvislosti s používáním intenzivních technologií, při jejichž koncipování vycházela z poznatků zjištěných v procesu EIA/SEA. V Libereckém kraji provedli inspektoři plánovanou kontrolu celkem pěti subjektů s ohledem na ochranu zemědělského půdního fondu a ve dvou případech zjistili pochybení. V souvislosti s nárůstem podnětů v této oblasti lze očekávat, že ochrana zemědělského půdního fondu se svým podílem postupně stane významnou součástí aktivit ČIŽP. Jedná se o problematiku velmi složitou, vyžadující součinnost akreditovaných laboratoří a intenzivní komunikaci s dalšími orgány státní správy. Znečišťující látky v půdě mají svůj původ často v dávné minulosti, jejich zdroj je obtížně identifikovatelný a nápravná opatření vzhledem k neznalosti nebo zániku původce znečištění prakticky nevymahatelná.

4.4.4 Významné případy

Řada významných případů řešených v roce 2019 souvisela s ochranou dřevin rostoucích mimo les. Důležitou součástí inspekční činnosti však byly i postihy za závažná poškození významných krajinných prvků a zásahy do cenných biotopů. Zcela nový důležitý aspekt představuje problematika znečišťování a ohrožování zemědělské půdy.

OI Praha

Pokuta společnosti DE BARONS INVESTMENT, s.r.o. za nesplnění podmínek náhradní výsadby

ČIŽP uložila společnosti DE BARONS INVESTMENT, s.r.o. příkazem pokutu ve výši 48 000 Kč, a to za nesplnění náhradní výsadby uložené podle § 86 zák. č. 114/92 Sb. Jako kompenzace ekologické újmy vzniklé nedovoleným pokácením dřevin byla uložena povinnost realizovat náhradní výsadbu šesti kusů dřevin na vybraný pozemek v k. ú. Mníšek pod Brdy, a to včetně následné péče po dobu tří let od výsadby. Povinný subjekt v prosinci roku 2017 sice provedl uloženou výsadbu, ale neodborným způsobem. Zejména zanedbal následnou péči, což bylo příčinou úhynu vysazených stromů. Uložená povinnost tak nebyla splněna v plném rozsahu, což bylo důvodem pro uložení pokuty.

OI České Budějovice

Pokácení dvou lip v k. ú. Blatná bez povolení a nedovolený škodlivý zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů na pozemku v k. ú. Hněvkov u Mačkova a na pozemku v k. ú. Blatná

Společnost Ředitelství silnic a dálnic ČR v dubnu roku 2018 pokácela prostřednictvím subjektu KNAP Praha s.r.o. bez povolení dvě lípy a dále celkem sedm dřevin, které byly biotopem zvláště chráněných druhů páchník hnědý (*Osmoderma eremita*) a kovařík rezavý (*Elater ferrugineus*). Za přestupek přísněji postižitelný, tedy za nedovolený zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů podle § 88 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb. uložila inspekce v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o přestupcích ve společném řízení Ředitelství silnic a dálnic ČR, jako zadavateli prací, pokutu ve výši 200 000 Kč a společnosti KNAP Praha s.r.o., jako jejich zhotoviteli, pokutu ve výši 50 000 Kč. Rozhodnutí inspekce bylo ze strany MŽP OVSS v odvolacím řízení potvrzeno.

OI Plzeň

Nedodržení podmínek výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů v lokalitě Plzeň – Valcha

Společnost Valcha Property Development a.s. v rozporu s vydanou výjimkou vybudovala staveništní komunikaci v biotopu zvláště chráněných obojživelníků (čolek obecný, čolek velký, skokan štíhlý, ropucha obecná a kuňka žlutobřichá) v lokalitě Plzeň - Valcha, a škodlivě tak zasáhla do jejich přirozeného vývoje. Společnosti byla uložena pokuta 100 000 Kč za přestupek podle ust. § 88 odst. 2 písm. p) zákona č. 114/1992 Sb. Dále bylo se

společností zahájeno správní řízení ve věci odstranění následků neoprávněných zásahů uložením opatření podle § 86 zákona č. 114/1992 Sb., které spočívalo v odstranění vybudované komunikace, zabezpečení lokality prodloužením stávajícího oplocení, vybudování tůň a plazníků a odstranění náletových dřevin.

Společnost Valcha Property Development a.s. vybudovala zpevněnou cestu v místě, kde měla být vegetace a biotop pro ohrožené obojživelníky.

OI Ústí nad Labem

Poškození významného krajinného prvku Kosový potok

K protiprávnímu jednání došlo v souvislosti s nekontrolovaným únikem znečištěných odpadních vod a vodě škodlivých látek ze zařízení přečerpávací stanice odpadních vod v katastrálním území Valy u Mariánských Lázní. Kromě nedovoleného škodlivého zásahu do významného krajinného prvku vodní tok došlo i k usmrcení několika exemplářů zvláště chráněných druhů vranky obecné, mihule potoční a raka říčního. Za přestupek závažného poškození významného krajinného prvku Kosový potok a za přestupek způsobení úhynu zvláště chráněných druhů živočichů podle ust. § 88 odst. 2 písm. b) a ust. § 88 odst. 2 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb. byla odpovědné právnické osobě CHEVAK Cheb, a.s. uložena pokuta ve výši 250 000 Kč. MŽP OVSS rozhodnutí inspekce v odvolacím řízení potvrdil.

OI Hradec Králové

Poškození tří lip ořezem v obci Litošice

Obci Litošice byla uložena za přestupek podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., spočívající v poškození skupiny dřevin rostoucích mimo les, pokuta ve výši 40 000 Kč. Konkrétně došlo k poškození tří lip rostoucích v obci nadměrným ořezem, který spočíval v sesazení a obvodové redukci korun.

Poškození 16 javorů v Rychnově nad Kněžnou

Společnost ZENOVA services s.r.o. poškodila nepřiměřeným ořezem celkem 16 mladých javorů babyk, kultivaru Elsrijk, rostoucích v areálu parkoviště u obchodního domu Kaufland v Rychnově nad Kněžnou. Za přestupek poškození skupiny dřevin rostoucích mimo les podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) byla odpovědnému subjektu zákona č. 114/1992 Sb. uložena pokuta ve výši 40 000 Kč.

Ol Havlíčkův Brod**Poškození dřevin rostoucích mimo les navážením zeminy a dalšího materiálu na pozemky v k. ú. Kožichovice**

K poškození nejméně 79 stromů a několika desítek keřů došlo v důsledku návozu materiálu na pozemky v k. ú. Kožichovice. Dřeviny byly částečně až téměř úplně zasypány a tíhou materiálu rozlámány. Odpovědnému subjektu, společnosti MV Speed s.r.o., byla za přestupek poškození dřevin rostoucích mimo les podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. uložena příkazem pokuta ve výši 178 000 Kč.

Navážení zeminy a odpadů na pozemky, které jsou součástí zemědělského půdního fondu v k. ú. Kožichovice

Výše popsaným navážením materiálů byly dále zasaženy pozemky, které jsou součástí zemědělského půdního fondu. Odpovědnému subjektu, kterým je v tomto případě rovněž právnická osoba MV Speed s.r.o., byla za porušení ust. § 3 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu příkazem uložena pokuta ve výši 120 000 Kč. V tomto případě se jedná o porušení zákazu vnášet na zemědělskou půdu jiné látky, než stanovují zvláštní předpisy, což je jeden z přestupků stanovených zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. O tuto problematiku byly kompetence ČIŽP rozšířeny v souvislosti s poslední novelizací tohoto zákona.

Zasypání stromů a keřů v důsledku návozu zemin na pozemky v katastru obce Kožichovice.

Ol Brno**Závažné poškození 343 ks dřevin rostoucích ve větrolamu u obce Suchá Loz**

Při odstraňování sedimentů a prohlubování odvodňovacích příkopů podél účelové komunikace v katastru obce Suchá Loz došlo k nevratnému poškození kořenových systémů stávajícího větrolamu, který plnil důležité ekologické a estetické funkce v krajinně poznamenané intenzivním zemědělstvím. Poškození celkem 343 ks dřevin bude mít za následek snížení životnosti dřevin, jejich postupné odumírání a zvýšení půdní eroze. Inspekce odpovědnému

subjektu, kterým je Obec Suchá Loz, za přestupek poškození skupiny dřevin rostoucích mimo les podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. uložila pokutu ve výši 80 000 Kč.

Poškození dřevin zasypáním v k. ú. Karolinka

K poškození celkem 44 ks dřevin v k.ú. Karolinka došlo zasypáním kořenových systémů zeminou a kamenivem při stavební činnosti. Odpovědnému subjektu, společnosti Cobbler s.r.o., byla za přestupek poškození skupiny dřevin rostoucích mimo les podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. uložena pokuta ve výši 80 000 Kč.

Ol Olomouc**Nesplnění uložené povinnosti spočívající v uvedení poškozené části přírody chráněné podle zákona č. 114/1992 Sb. do původního stavu v k. ú. Habartice u Jindřichova a v k. ú. Pusté Žibřidovice**

Společnost IMOS group s.r.o. nesplnila výše zmíněnou povinnost danou jí pravomocným rozhodnutím inspekce podle § 86 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. Konkrétně měla odstranit odpadní materiál, který pocházel ze stavby kanalizace a který navezla do významných krajinných prvků, a to do údolní nivy a koryta vodního toku Staříč. Za přestupek spočívající v nesplnění rozhodnutí o opatření k nápravě podle ust. § 88 odst. 2 písm. g) zákona č. 114/1992 Sb. inspekce povinnému subjektu uložila pokutu ve výši 200 000 Kč.

Ol Ostrava**Škodlivý zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů netopýrů v k.ú. Nový Bohumín**

Město Bohumín pokácelo prostřednictvím fyzické osoby podnikající, Ing. Lecha Rzeszuta, v parku Petra Bezruče v Novém Bohumíně dub, který byl sídlem zimní kolonie tvořené 50 jedinci netopýrů rezavých (*Nyctalus noctula*) a jedním netopýrem hvízdavým (*Pipistrellus pipistrellus*). Inspekce uložila ve společném řízení zadavateli prací pokutu ve výši 250 000 Kč a zhotoviteli prací pokutu ve výši 50 000 Kč, a to za přestupek nedovoleného zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů podle ust. § 88 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb. MŽP OVSS v odvolacím řízení potvrdil sankci uloženou zadavateli, u zhotovitele uloženou pokutu snížil na 35 000 Kč.

Z pokáceného mohutného dubu zůstalo v parku Petra Bezruče v Novém Bohumíně ponecháno jen torzo o výšce cca pět metrů.

OI Liberec

Kácení dřevin bez povolení v obvodu dráhy v Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj

Společnost IM-stav Praha s. r. o. pokácela bez povolení u železniční trati v úseku Bakov nad Jizerou – Jedlová, který se nachází v chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj, více než 100 kusů stromů a více než 400 m² zapojených porostů dřevin. Za přestupkové jednání kácení dřevin bez povolení podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb. byla společnosti uložena pokuta ve výši 180 000 Kč. MŽP OVSS v odvolacím řízení rozhodnutí inspekce potvrdil.

Stromy pokácené bez povolení u železniční trati v úseku Bakov nad Jizerou – Jedlová.

4.4.5 Závěry kontrolní činnosti

Agenda složky ochrany přírody a CITES je mimořádně mnohotvárná. V rámci ČIŽP zahrnují její kompetence celkem šest složkových zákonů: č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad, č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního

ho fondu a č. 93/2018 Sb., o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu.

Těžiště činnosti složky spočívá tradičně v kontrole dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. Dlouhodobě jsou významným zdrojem informací o podezřeních na porušení zákona podněty veřejnosti, na jejichž základě je zahajována významná část přestupkových a správních řízení. K tradičně hojně zastoupeným oblastem, jako jsou podněty upozorňující na nepovolené kácení a poškozování dřevin, zásahy do významných krajinných prvků nebo přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů, přibyl v roce 2019 větší počet podání týkajících se ochrany zemědělské půdy.

V minulých letech byla nejčastěji konstatována porušení zákona č. 114/1992 Sb., konkrétně ustanovení týkajících se ochrany dřevin rostoucích mimo les či nepovolených terénních úprav. V roce 2019 bylo spektrum významnějších deliktů doplněno zejména případy rozsáhlého poškozování vodních toků jako významných krajinných prvků vypouštěním odpadních vod a závadných látek nebo škodlivých zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů devastací jejich biotopů.

Inspekce v rámci kompetencí daných zákonem č. 114/1992 Sb. pokračovala v kontrolách výkonu státní správy. Na tomto úseku jsou nedostatky zjišťovány opakovaně a týkají se zejména úřadů nejnižších úrovní. Nedůslednost ve správních procesech se u nich projevuje v nedostatečném vydání rozhodnutí, která trpí vadami nepřezkoumatelnosti. Navíc úřady stále nevnímají a nevyužívají institut náhradní výsadby, jako prakticky jediný, ale současně velmi účinný nástroj pro kompenzaci ekologické újmy způsobené kácením dřevin.

Kontroly Cross Compliance představují jednu z nejobsáhlejších agend z hlediska počtu kontrol, což je dáno legislativou stanoveným podílem kontrolovaných žadatelů o dotace. V rámci této agendy převažuje spíše preventivní a výchovný efekt prováděných kontrol, neboť počet zjištěných porušení je obvykle dosti nízký. Na této skutečnosti se dle názoru inspekce podílí administrativní důvody, které souvisí s uplatňováním centrálních mezirezortních pravidel pro výběr subjektů ke kontrole či vlastní realizaci kontrolní činnosti. Doposud se například při tvorbě plánu kontrol nedaří zajistit takové podmínky, které by dostatečně cílily na skutečně problémové zemědělsky hospodařící subjekty. Na druhou stranu přinejmenším některé z problémových činností v oblasti zemědělského hospodaření se inspekci podařilo významně eliminovat v rámci dosavadní kontrolní činnosti.

V druhé polovině roku 2019 se projevila potřeba okamžitého a významného navýšení kontrolních a správních aktivit v souvislosti s aplikací rodenticidů. Na analytické, správní a kontrolní činnosti se největší měrou podílelo zejména ředitelství a oblastní inspektoryáty s největším zastoupením zemědělsky obhospodařované půdy. Do snahy zamezit větším škodám na populacích zvláště chráně-

ných druhů a na zvláště chráněných územích inspekce investovala nezměrné množství soustředěného úsilí, které vyplynulo z obrovského rozsahu plánovaných aplikací a zejména ze složitosti kontrolních a správních nástrojů pro případné omezení aplikace.

Kontrolní činnost inspekce v oblasti ochrany zemědělského půdního fondu doznala dynamického nárůstu. Důvodem je zejména stále se rozšiřující povědomí veřejnosti o kompetencích inspekce na tomto úseku a rozloha zemědělské půdy.

Významnou součástí činnosti složky je plnění povinností nekontrolního charakteru. V roce 2019 lze jmenovat například formulaci připomínek v procesu novelizace zákona č. 114/1992 Sb. s ohledem na implementaci práva EU v oblasti nepůvodních a invazních druhů. Organizačně náročné byly rovněž aktivity inspekce při uvádění ustanovení tzv. Nagojského protokolu implementovaného do národní legislativy zákonem č. 93/2018 Sb. do praxe, spojené se zahájením příslušného monitoringu v souladu s Metodickým pokynem MŽP č. ZP17/2019, k postupu podle zákona č. 93/2018 Sb., o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu. Ve spolupráci s MŽP byly poznatky získané monitoringem vybraných subjektů využity při přípravě ročního plánu kontrol uživatelů pro rok 2020 vypracovaného za použití přístupu založeného na hodnocení rizik. Stejně jako v předchozích letech tvořila i v roce 2019 významnou součást nedozorových aktivit inspekce na úseku ochrany přírody a CITES metodická a kooperativní činnost ve vztahu k orgánům státní správy a konzultační služby pro veřejnost.

4.5 Ochrana lesa

4.5.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2019

V roce 2019 provádělo v oddělení ochrany lesa kontrolní činnost celkem 46 inspektorů, což je drobný nárůst oproti předcházejícím letům. Na každého inspektora tak připadlo 58 447 ha dozorovaných lesů.

Inspekční činnost v lesích probíhala na základě obdobného právního rámce jako v letech předchozích. Byl jím především zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb., zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a vnitřní řídicí akty v rámci ČIŽP.

Inspektoři oddělení ochrany lesa provedli ve sledovaném období celkem 1 394 kontrol. Plánovaných kontrol bylo realizováno 539, neplánovaných kontrol 252 a 603 kontrol ostatních. Opět se jednalo o terénní aktivity v podobě úkonů předcházejících kontrole, kde následně kontrola nenastala, různá šetření v rámci obdržených podnětů a informací, či spolupráci s ostatními orgány státní správy, PČR atp. Mimo to se inspektoři OOL zúčastnili 47 vícesložkových kontrol, organizovaných ostatními složkami ČIŽP.

Počet kontrol v roce 2019

Počet kontrol celkem	1 394
Počet kontrol plánovaných	539
Počet kontrol neplánovaných	252
Ostatní kontrolní činnost	603
Účast na vícesložkových kontrolách	47

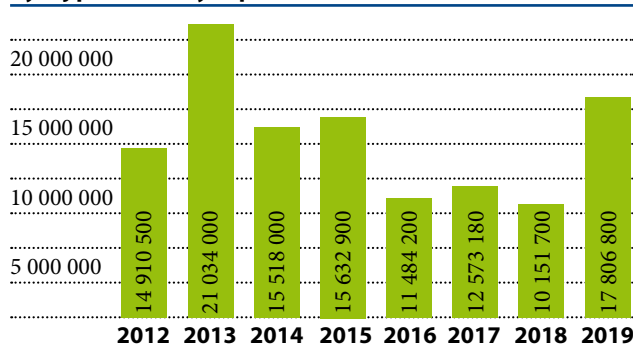
Souhrnný počet kontrol byl v roce 2019 o 50 kontrol vyšší oproti předchozímu roku.

Opět byly předmětem kontrol všechny formy vlastnictví lesních majetků s důrazem, zejména v některých dozorovaných územích vlivem nadměrného rozvoje kůrovců, na majetky LČR, s. p. (Moravskoslezský kraj) a drobné majetky. Cílem těchto kontrol byl především jejich preventivní a výchovný potenciál. Teprve při opakovaném a hrubém porušení zákonů následovalo správní či přestupkové řízení.

V rámci ostatní inspekční činnosti bylo vypracováno 196 vyjádření k procesu EIA a 390 dalších stanovisek a vyjádření jak pro fyzické a právnické osoby, tak pro orgány státní správy a Policii ČR. V roce 2019 bylo v rámci správních a přestupkových řízení vydáno 164 rozhodnutí o udělení sankce. Právní moci nabylo 149 rozhodnutí o pokutě. Dvanáct rozhodnutí o pokutě, která byla vydána v předešlém období, nabyla právní moci v roce 2019. Celková výše pravomocných pokut činila 17 806 800 Kč.

Na uložených pokutách se oddělení ochrany lesa podílela takto: Praha 3 390 000 Kč, České Budějovice 5 389 000 Kč, Plzeň 1 602 000 Kč, Ústí nad Labem 465 000 Kč, Hradec Králové 419 500 Kč, Havlíčkův Brod 1 001 000 Kč, Brno 212 000 Kč, Olomouc 692 500 Kč, Ostrava 4 295 800 Kč, Liberec 340 000 Kč.

Vývoj pravomocných pokut v Kč v letech 2012-2019

Delikty, za které byly výše zmíněné pokuty uloženy, jsou obdobné jako v předchozích letech a jsou jimi zejména: přestupky za nezabránění rozvoje biotických činitelů, porušování předpisů při obnově lesů, poškozování pozemků určených k plnění funkcí lesů lesní dopravou, nepovolené zábory pozemků určených k plnění funkcí lesa, odpady a odpadky v lesích, neplnění uložených opatření k nápravě nezákonného stavu lesního majetku apod.

Ve sledovaném období byla taktéž vedena správní řízení o uložení opatření k nápravě, kdy bylo vydáno 127 správních rozhodnutí. Právní moci nabylo 124 rozhodnutí o uložení opatření k nápravě, z toho pět rozhodnutí o opatření k nápravě bylo vydáno v předchozím období a ve sledovaném roce nabyla právní moci. Z následných kontrol plnění uložených opatření k nápravě vyplynulo, že byla ve většině případů plněna.

V hodnoceném roce bylo z celkového počtu 291 vydaných správních rozhodnutí (164 o pokutě a 127 o opatřeních k nápravě) v odvolání řešeno 46 případů.

Soudně bylo v roce 2019 řešeno u OI Praha osm případů, týkajících se nesplnění opatření k nápravě (zalesnění), terénních úprav lesního pozemku, nedovolených záborů PUPFL.

Nebylo vydáno žádné předběžné opatření, zastavení nebo omezení činnosti bylo realizováno ve 27 případech. Všechny vedlo OOL OI České Budějovice.

I v roce 2019 byl využíván institut výzev ke zjednání nápravy, kdy bylo zřejmé, že dojde k porušení právních předpisů, nebo k méně závažnému porušení již došlo. Z hlediska vlivu na životní prostředí v lesích je efektivnější dát vlastníkově lesa možnost nápravy v krátkém termínu než vést zdlouhavé správní řízení s nejistým výsledkem. Tento nástroj tak částečně nahrazuje správní řízení o opatření k nápravě. Je k němu přistupováno hlavně u drobných vlastníků lesů, kteří jsou tímto způsobem upozorněni na vzniklé nedostatky a povinnosti vyplývající z konkrétního právního předpisu. Teprve při nesplnění výzvy, nebo při opakovaném porušení zákona je přistoupeno k přestupkovému řízení o pokutě nebo o opatření k nápravě.

Inspektoři OOL OI řešili, jako garanti podnětů, 166 přijatých podnětů a petic oproti 175 případům z roku 2018. Počty podaných podnětů v tomto i v uplynulých letech neklesají a vzrůstá i jejich oprávněnost. Nejvíce podnětů řešilo OOL OI Praha, OOL OI Havlíčkův Brod a OOL OI Ostrava.

V hodnoceném roce nebylo podáno žádné trestní oznámení.

4.5.2 Přehled plnění složkových úkolů

Složkovým úkolem pro rok 2019 byl opětovně stanoven Rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou. Jeho cílem, kromě zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních hmyzích škůdců a možné související poškozování lesů lesní dopravou (§ 34 lesního zákona), byla i objektivizace provádění nahodilých těžeb z pohledu využití všech dostupných kapacit k dosažení zkrácení doby zpracování kůrovcového dříví, a to na všech typech vlastnictví lesů. K monitorování tohoto složkového úkolu bylo využíváno všech forem terénních výjezdů, tj. jak v rámci řádných kontrol v intencích zákona o kontrole, tak při šetření podnětů, úkonů předcházejícím kontrole apod. Jednotný postup při posuzování tohoto složkového úkolu byl standardně usměrněn vnitřními předpisy, kterými jsou takzvané typové programy, a to č. 2/2008, týkající se rozvoje biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub a hlodavců, č. 6/2008 týkající se poškozování lesů těžbou, přibližováním a narušením stability porostů a Metodický pokyn č. 1/2016 ke stanovení postupu při kontrole, šetření a vyhodnocení složkového úkolu.

Z kontrol složkového úkolu za rok 2019 lze shrnout tyto poznatky:

- Ve Středočeském kraji v působnosti OOL OI Praha pokračovala významná gradace lýkožrouta smrkového a spolu s ním i lýkožrouta severského. Na velké části dozorovaného území

je kalamitní stav. Do budoucna se dá očekávat další rozšiřování. Výskyt škůdců byl zaznamenán u všech forem vlastnictví lesních majetků. Obecně u malých vlastníků lesů (fyzických osob) je přístup k ochraně lesa proti kůrovcům problematictější než u velkých vlastníků a státních lesů. Z velké části je to způsobeno obtížným sháněním těžebních kapacit na včasné zpracování kůrovcového dříví a nemožností následného odbytu.

Obecně v přístupu vlastníků k ochraně PUPFL při lesní dopravě nebyly shledány větší problémy.

- V Jihočeském kraji, v oblasti působnosti OOL OI České Budějovice, vyplývá z výsledku jednotlivých kontrol týkajících se rozvoje biotických činitelů, zvýšený stav kalamitního podkorního hmyzu (kůrovců) – a to lýkožrouta smrkového, lýkožrouta lesklého i lýkožrouta severského. Výskyt těchto kalamitních kůrovců na kontrolovaných lesních majetcích byl vysoký až kalamitní, a to na území celého Jihočeského kraje. Na lesních majetcích LČR, s.p. a VLS ČR, s.p. byla problematika ochrany lesa věnována náležitá pozornost.

Přestože jsou v rámci asanace využívány nově insekticidní sítě, zaplachtování i tradiční chemická asanace, OOL zde vidí největší problémy v přetrvávajícím způsobu asanace kůrovcové hmoty, kdy i nadále převažuje asanace odvozem.

K území Národního parku Šumava lze konstatovat, že je situace na tomto území zatím stabilizovaná. Zpracování kůrovcové hmoty bylo realizováno v zákonných termínech, obranná opatření byla dostatečná a i asanaci byla věnována náležitá pozornost. Největší problémy jsou v oblasti Radvanovického vrchu, v blízkosti bezzásahového území.

- V Plzeňském kraji OOL OI Plzeň provedlo celkem 52 samostatných kontrol zaměřených na rozvoj kůrovce a v rámci komplexních kontrol bylo provedeno 13 kontrol. I v Plzeňském kraji dochází k trvalému progresivnímu nárůstu kůrovci ohrožených lesů, který je předpokládán i v dalším roce 2020. Stav v NPŠ se jeví jako stabilní.
- V Ústeckém a Karlovarském kraji OOL OI Ústí nad Labem realizovalo v roce 2019 v rámci složkového úkolu 22 kontrol. V jednom z případů bylo zahájeno správní řízení o opatření k nápravě. V NPČŠ je k datu 31. 12. 2019 evidováno 600 000 m³ kůrovcového dřeva. V Karlovarském kraji jsou nejvíce postiženy oblasti vyšších poloh Krušných hor s nejhoršími terény, které jsou těžko přístupné pro mechanizaci.

- V Královéhradeckém a Pardubickém kraji bylo OOL OI Hradec Králové zjištěno větší rozšíření kůrovců převážně u drobných vlastníků lesa, kteří nedbají dostatečné kontroly svého majetku. Od roku 2015 má rozsah napadení stoupající tendenci.

Další vývoj bude určovat počasí. S ohledem na stávající významné množství podkorního patogenního hmyzu v lesích lze předpokládat pokračování hynutí smrkových porostů, zejména v oblastech mimo původní areál výskytu, kde je smrk ohrožován např. suchem.

Dlouho přetrvávající příčinou stavu je skutečnost, že vlastníci drobných majetků nedbají na aktivní kontrolu lesů, nemají možnost zpracovatelů nebo se nepokusí o jejich zajištění. S postupem rozšiřování kůrovců pak nastávají případy nevčasné asanace kůrovcového dříví z důvodu vytížení kapacit zpracovatelů.

Výskyt kůrovců v dozorovaných krajích je zatím v takovém rozsahu, že včasnou asanací se lze účinně bránit vzniku rozsáhlých kůrovcových ohnisek.

Při kontrolách poškození lesů dopravou vytěženého dříví byla pochybení zaznamenána v minimu případů. Masivní eroze půdy kvůli dopravě byla zaznamenána v okolí Vrchlabí. V okolí Hradce Králové byla udělena pokuta a opatření k nápravě za poškození mladého porostu a lesních dřevin.

Z hlediska tohoto úkolu vidí OOL OI ČIŽP problém zejména v nárůstu množství přepravovaného dříví. V případě nevhodných klimatických podmínek se zvyšuje riziko eroze půdy.

- V Kraji Vysočina byla patrná nejasně ohraničená doba jednotlivých rojení a dochází i k přerovování a zakládání sesterských generací. Tato situace pak velice znesnadňuje, a v některých případech i vylučuje, následné užití obranných a ochranných opatření. Pokládání stromových lapáků je v aktuální praxi již nepoužitelné a pouze jako monitoring se používají feromonové lapače.

Také je patrný, se vzrůstající hustotou populace, posun kůrovců do nižších věkových stupňů, kdy je tímto škůdcem obsazován již druhý věkový stupeň a také větve napadených stromů. Tato populační hustota má vliv i na to, že není obsazován pouze smrk ztepilý, ale žír provádí škůdce i na borovici lesní či modřínu evropskou.

Zastoupení lýkožrouta severského v napadených porostech bylo zjištěno pouze u několika subjektů.

Lýkožrout lesklý, jako škůdce zejména mladších porostů, byl zjištěn na většině majetků. Často také doprovází lýkožrouta smrkového. Problémem ochrany před tímto druhem je jeho obtížný monitoring.

V rámci obrany je realizována prakticky pouze nahodilá těžba, která je tak jediným druhem těžby v podstatě u všech subjektů. Tato těžba mnohdy výrazně přesahuje plánovaný decennální etát, kdy často vlastníci o jeho navýšení, v rozporu s předpisy, nepožádají.

Výrazným problémem je chybějící zpracovatelská kapacita, která nejvíce doléhá na drobné vlastníky, kteří prakticky nejsou schopni sehnat potřebnou techniku v rozumném časovém horizontu.

Kontroly byly zaměřeny také na existenci těžebních rýh z těžební a odvozní činnosti bez zjištění porušení předpisů.

- Ve Zlínském a Jihomoravském kraji pokračoval rok 2019 bez markantních změn ve velkoplošném odumírání smrkových porostů. Situace se nelepší, dopady dlouhodobého sucha a následný rozvoj kůrovcové kalamity jsou již pozorovatelné prakticky na celém území obou krajů ve všech lokalitách, kde má smrk zastoupení. Nadále převažuje lýkožrout smrkový, zdatně mu, hlavně ve vyšších vegetačních stupních, sekunduje lýkožrout severský. Lýkožrout lesklý pak devastuje mladé porosty, v tomto díle mu na mnoha lokalitách napomáhá i lýkožrout smrkový a lýkožrout vrcholkový. Lýkožrout smrkový byl, mj., detekován i na jedli, modřínu a douglasce. Kůrovcovití primárně napadají plošně rozsáhlejší monokulturní smrkové porostní skupiny, bylo ale pozorováno, že i skupinovitě a jednotlivě vtroušené smrky v převážně listnatých porostech jsou kůrovci devastovány. Převážná většina území obou dozorovaných krajů je zařazena do kalamitní oblasti, prakticky se zde nevyskytují rozsáhlejší smrkové porosty, kde by nebylo zaznamenáno působení kůrovcovitých. U většiny vlastníků či správců rozsáhlejších lesních celků bylo pozastaveno zpracování stojících kůrovcových souší, bylo ustoupeno od používání obranných opatření a veškeré prostředky jsou nasazovány na zpracování dřevní hmoty s aktivním kůrovcem. Nicméně se lze domnívat, že vzhledem k nedostatku zpracovatelských kapacit a vzhledem k problémům s odbytem kůrovcové hmoty zůstane v lesích velké množství nezpracované kůrovcové hmoty, přičemž je vysoce pravděpodobné, že po mírné zimě můžeme očekávat další pokračování kalamity.

Kromě rozpadu smrkových porostů graduje také usychání borovice. Ta není schopna saturovat svou potřebu vláhy odebráním povrchové srážkové vody a hladina spodní vody, na které je borovice závislá, trvale klesá. Následně oslabenou borovici napadají *Ips acuminatus*, *Ips sexdentatus* a *Ips cembrae*. Druhotně pak smoláci. Usychání borovic je nepříznivé z hlediska obnovy lesních porostů, kdy by borovice mohla poskytnout vhodné podmínky pro zmlazení či kultury.

K poškození lesa dopravou, které bylo sledováno během všech šetření a kontrol, by mohlo docházet, vzhledem k velkému rozsahu těžebních a pěstebních činností, ve větší míře než v minulosti. Vzhledem k převládajícímu suchému počasí však trvalá cestní síť všech kategorií nedoznala větší újmy, degradace traktorových cest 4L ani přibližovacích linek směrem k vytvoření erozních rýh v místech probíhajících kontrol a šetření nenastala.

- V Olomouckém kraji OOL OI Olomouc sledovalo výskyt a vývoj biotických činitelů zahrnutých do průběhu všech komplexních kontrol a dalších šetření. V plánu pro rok 2019 bylo 26 plánovaných komplexních kontrol, tři komplexní kontroly byly provedeny mimo plánované úkoly. Jednalo se o lesy obecní i lesy fyzických osob. Šetření byla prováděna zejména v oblastech, kde dosud lesní porosty nebyly kůrovci plošně napadeny. Celkově bylo k plnění tohoto úkolu provedeno 59 kontrol a šetření.

V problematice zpracování napadených porostů kůrovci nedošlo k zásadním změnám. Stále přetrvává stav, kdy jsou zpracovatelské subjekty plně vytíženy nebo nemají o těžbu kůrovcového dříví zájem. To je téměř neprodejné a často zůstává v lese na odvozních místech. Zejména pro drobné vlastníky lesa je likvidace napadených porostů a následný prodej vytěženého dříví obtížný. Nutnost zpracovat napadené porosty po jejich opakovaném napadení kůrovci je pro fyzické osoby a menší subjekty finančně velmi náročné až likvidační. Zlepšení v dané situaci nebylo zaznamenáno ani po vydání opatření obecné povahy Ministerstva zemědělství ČR k řešení kalamitní situace v lesích.

V oblastech s větším počtem vlastníků lesa, kde již došlo k rozsáhlému rozpadu smrkových porostů, je obtížné, až zcela nemožné, zjistit osobu odpovědnou za vznik nezákonného stavu a nelze jednoznačně stanovit sankční odpovědnost.

Zpracování kůrovcové kalamity v průběhu roku probíhalo a probíhá zejména na ORP Jeseník (Zlaté Hory, Rejvíz). V nižších polohách ORP Hranice, Lipník nad Bečvou, Olomouc, Štemberk a Uničov je rozpad porostů s vysokým zastoupením smrku téměř dokončen. Ve vyšších polohách na území ORP Zábřeh, Mohelnice, Šumperk, Litovel, Konice, Hranice a Prostějov dochází ve smrkových porostech k výrazným škodám. Inspekční činnost je proto směřována na tato území.

- V Moravskoslezském kraji OOL OI Ostrava provedlo v hodnoceném roce 36 kontrolních akcí, které byly z části nebo zcela zaměřeny na rozvoj biotických činitelů. Při těchto kontrolních akcích bylo provedeno 54 šetření (záznamy o úkonech předcházejících kontrole) a 34 kontrol ve smyslu kontrolního řádu. Po zjištění stavu, který nebyl v souladu se zákonem, oddělení ochrany lesa jako další krok neoznamovalo kontrolu, ale v některých případech nejprve zaslalo písemné výzvy ke zpracování kůrovci napadených stromů.

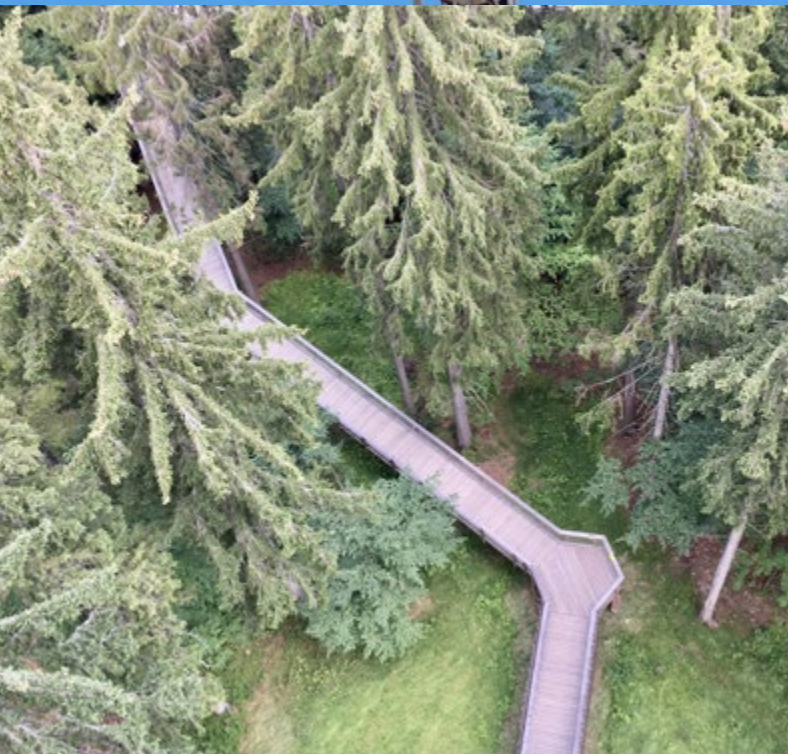
Poškození lesní dopravou zařadilo OOL do 23 kontrolních akcí, které byly z části nebo zcela zaměřeny na toto téma. Při těchto kontrolních akcích bylo provedeno 38 šetření (záznamy o úkonech předcházejících kontrole) a osm kontrol ve smyslu kontrolního řádu. Nebyl zjištěn stav, který by OOL vyhodnotilo jako poškození nebo ohrožení životního prostředí v lesích.

- V Libereckém kraji provedlo OOL OI Liberec celkem 32 kontrol zaměřených na složkový úkol. Z toho bylo 15 plánovaných kontrol vykonaných podle zákona č. 255/2012 Sb. o kontrole, jedna neplánovaná kontrola a 16 zahrnutých do ostatní kontrolní činnosti většinou v rámci ORP podle schváleného plánu kontrolní činnosti na rok 2019.

I v tomto kraji byl výskyt kůrovců v některých lokalitách do 400 m n. m. ve zvýšeném stavu, a to především v lesích některých drobných vlastníků.

Byly uloženy tři pokuty a jedno opatření k nápravě. Bylo zasláno 31 upozornění na nutnost asanace kůrovcového dříví a úpravu lesních cest. Ve většině případů byly zjištěné nedostatky odstraněny.

OOL OI hodlá při kontrolní činnosti využívat dál „kůrovcovou mapu“ z mapového serveru ÚHÚL.

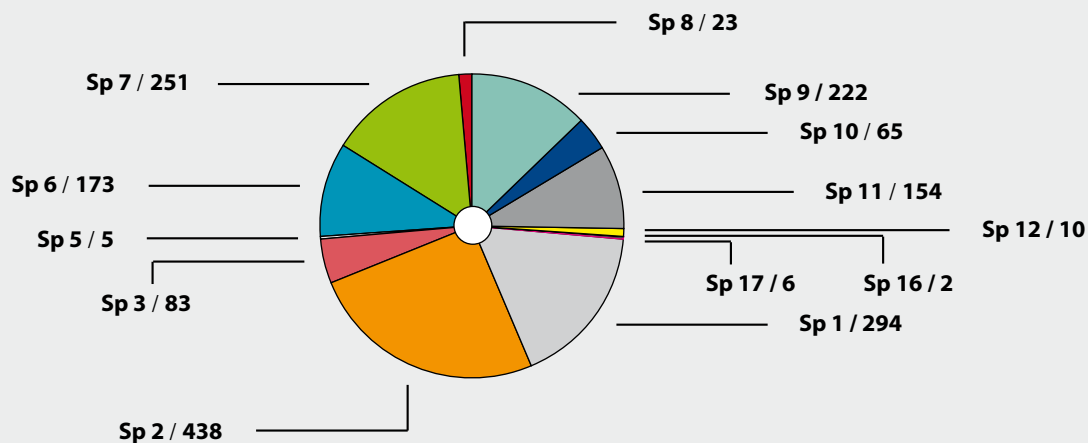
4.5.3 Přehled plnění specifických úkolů

Níže uvedená četnost prověřování specifických úkolů nekoreponduje s celkovým počtem kontrol z důvodů praxe, kdy mnohé kontroly obsahují i několik specifických témat současně. V roce 2019 tak byly specifické úkoly kontrolovány v 1 726 případech při 1 394 kontrolách.

Při plánovaných a neplánovaných kontrolách bylo z úrovně OOL OI kontrolováno 13 témat a jednalo se o:

Zkratky kontrolních témat	Témata kontrol	Počty kontrol
Sp 1	Komplexní kontroly	294
Sp 2	Rozvoj biotických činitelů	438
Sp 3	Škody zvěří	83
Sp 5	Používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin	5
Sp 6	Poškození lesů těžbou, přibližováním, narušením stability porostů	173
Sp 7	Ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů	251
Sp 8	Uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu	23
Sp 9	Obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách	222
Sp 10	Dodržování závazných ustanovení LHP a LHO	65
Sp 11	Plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí	154
Sp 12	Ochrana lesního půdního fondu - rekreační aktivity	10
Sp 16	Výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku	2
Sp 17	Kontroly ve spolupráci s OOP podle zákona č. 114/1992 Sb.	6

Počty specifických kontrol

4.5.4 Významné případy

OI Praha

Případ fyzické osoby, která se dopustila přestupku tím, že na lesních pozemcích v katastru obce Lipence nechala v rozporu se zákonem provést terénní úpravy, násypy výkopové zeminy včetně deponie stavebního materiálu. Za přestupek byla uložena pravomocná sankce 2 000 000 Kč.

OI České Budějovice

Případ neplnění povinností ochrany lesa proti biotickým činitelům – kůrovci, na lesních pozemcích v katastru obcí Červený Újezdec, Libníč, Borek a Lhotice, které jsou majetkem společnosti H- Agrana s.r.o. Společnosti byla uložena pravomocná pokuta ve výši 4 000 000 Kč. V současné době je tento případ řešen soudně.

Následek poškození lesa kůrovci v katastru obce Červený Újezdec.

Kůrovcové těžby na území Národního parku Šumava v letech 2010-2019)

Rok	Množství v m ³
2010	343 000
2011	235 000
2012	75 500
2013	40 770
2014	22 900
2015	21 050
2016	29 000
2017	50 000
2018	50 900
2019	209 000

OI Plzeň

Společnosti T.E.P. HOLZ s.r.o. byla uložena pokuta za poškození lesní půdy vyjetými koleje při přibližování dříví v období od září 2012 do dubna 2013 v Chráněné krajinné oblasti Český les. Konečná výše pravomocné pokuty byla potvrzena OVSS MŽP ve výši 500 000 Kč.

OI Ústí nad Labem

Případ společnosti KERAMOST a.s. vyústil v uložení pravomocné pokuty ve výši 400 000 Kč a opatření k nápravě za nezákonné využívání PUPFL k účelům jiným, než je stanoveno zákonem. Příčinou zásahu do terénu byla potřeba transportu techniky kvůli zajištění další činnosti lomu. Záměnou katastrálního území však došlo k dotčení lesních pozemků jiných vlastníků.

Firma KERAMOST a.s. vybudovala cestu do lomu na pozemcích určených pro plnění funkcí lesa.

OI Hradec Králové

Městysu České Heřmanice byla uložena pravomocná pokuta ve výši 100 000 Kč za to, že nechal na lesní pozemek ve svém vlastnictví nelegálně uložit 260 m³ odpadu. Subjektu bylo současně uloženo opatření k nápravě.

Odpad, který nechal na lesní pozemek navézt městys České Heřmanice.

OI Havlíčkův Brod

OOL OI udělilo společnosti PROJEKT MISSION s.r.o. pokutu za dlouhodobě neobnovenou plochu o výměře 2,38 ha. Výše této sankce byla 238 000 Kč. Rozhodnutí nabylo právní moci.

Neobnovená plocha po těžbě v katastrech obcí Velká Bíteš, Hrdá Ves a Věžná.

OI Brno

OOL OI vedlo v hodnoceném období přestupkové řízení o pokutě s fyzickou osobou, které byla udělena pravomocná pokuta 60 000 Kč za přestupky v oblasti nakládání s reprodukčním materiálem, které byly v nesouladu se zákonem č. 149/2003 Sb.

OI Olomouc

Pokuta uložená fyzické osobě, vlastníkově lesních pozemků v katastru obce Luká. Subjekt nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků, kde se jednalo o umístění navážky výkopové zeminy a stavebního odpadu. Na základě toho byla subjektu uložena sankce ve výši 100 000 Kč. Pokuta nabyla právní moci.

OI Ostrava

Společnosti JT Company s.r.o. (v likvidaci), dříve vystupovala pod jménem SKOGAR s.r.o., která nesplnila uložené opatření k nápravě spočívající v zalesnění holiny v zákonné lhůtě, neprováděla opatření ochrany lesních porostů proti vývoji a šíření škodlivých činitelů (kůrovců) v katastru obce Krásná pod Lysou horou, byla uložena další z řady pokut týkajících se tohoto lesního majetku, tentokrát ve výši 300 000 Kč. Sankce nabyla právní moci. V průběhu zatím poslední kontroly se v obchodním rejstříku objevila informace, že společnost je v likvidaci. Po ukončení této kontroly OOL OI udělilo společnosti pokutu ve výši 3 600 000 Kč, která je pravomocná. Společnost má nadále nulovou aktivitu v obnově lesa a plnění opatření k nápravě.

OI Liberec

Pokutu společnosti FORESTMAN s.r.o. uložilo OOL OI za nesplnění pravomocného opatření k nápravě spočívajícího v provedení obnovy lesa. Za uvedený přestupek byla firmě uložena pokuta ve výši 280 000 Kč, proti které se účastník řízení odvolal a OVSS MŽP rozhodnutí OOL OI potvrdil, čímž rozhodnutí nabylo právní moci.

4.5.5 Závěry kontrolní činnosti

- Stěžejní problémy v rozvoji kůrovců jsou v oblastech Moravskoslezského kraje, Olomouckého kraje, Zlínského kraje, Kraje Vysočina, Plzeňského kraje a v neposlední řadě i v kraji Středočeském.
- V roce 2020 je reálný předpoklad, že kalamitní stav se bude nadále prohlubovat, významným činitelem bude vývoj počasí.
- Na úrovni složky ochrany lesa ČIŽP trvá personální nedostatečnost, kdy úkoly v dozoru nad stavem lesů nejsou kapacitně zvládnutelné. Na jednoho inspektora v ochraně lesa připadlo v loňském roce 58 447 ha dozorovaných lesů.
- I nadále se vyskytovaly problémy spojené s rozhodováním a povolováním některých správních orgánů (stavební úřady, orgány státní správy lesů, orgány státní správy myslivosti) a situace je podle ORP diferencovaná.
- Jako efektivní nástroj pro kontrolní i plánovací činnost je hodnoceno umožnění dálkového přístupu do katastru nemovitostí a zprovoznění aplikace ForesterWin a tabletů s funkcí GPS.
- Opakovaně pozitivně je hodnocena spolupráce s ÚHÚL v případě kontrol reprodukčního materiálu lesních dřevin.
- Za stěžejní problémy v roce 2019 jsou kromě enormního rozvoje biotických činitelů považovány poškození lesní půdy dopravou dříví při těžbách, nelegální zábory pozemků určených k plnění funkcí lesa, nepovolené skládky v lesích a terénní úpravy, škody zvěří, neplnění opatření k nápravě ve stanovených termínech.
- Opakovaně je pozitivně hodnocena účast inspektorů složky ochrany lesa na rekognoskačních letech k monitoringu stavu kůrovců. Smysluplným je přesun těchto letů na období před koncem vývoje první generace pro lepší zjištění stavu, než na konci srpna nebo v září, kdy sice kalamita graduje, ale opatření již nejsou dosti účinná pro vysoký podíl opuštěných stromů.

- Osvědčilo se pravidelné monitorování stavu lesa v rizikových oblastech, výkon osvěty o hospodaření v lesích směrem k drobným, neinformovaným vlastníkům lesů.
- Nezákonné těžby v uplynulém roce byly zaznamenány v ojedinělých případech. Příčinou je pokles cen a odbytu dřeva z důvodu masivních nahodilých těžeb.
- Setrvalý nárůst počtu podnětů a častá náročnost jejich šetření snižuje kapacitní vytížení inspektorů na úkor plánovaných kontrol a stěžejních činností v dozoru v lesích.
- Přetrvávajícím problémem, ze strany ČIŽP těžko řešitelným, jsou jízdy terénních motocyklů a čtyřkolek po lesních pozemcích. Řešením může být větší součinnost s Policií ČR.
- Opakovaně činí problémy dohledání aktuálních vlastníků (prodeje, dědictví) z důvodu neoznámení ORP.
- V roce 2019 pokračoval pozitivní trend posuzování prestiže představitelů složky ochrany lesa, patrný zejména při osvědčeném zasílání výzev k odstranění nedostatků v lesích, které většinou vede k operativnímu odstranění nežádoucího stavu.
- Kladně bylo opakovaně hodnoceno pracovní setkání se zástupci všech odvolacích orgánů MŽP v roce 2018, které přispělo ke sjednocování praxe těchto orgánů, stejně jako aktivní účast zástupce MZe na tomto jednání.
- Opakovaně vidíme jako účelné zvážení jednání mezi ČIŽP a MŽP na téma požadavků MŽP na kontrolní práci ze strany ČIŽP v roce 2020.
- Za významnou bychom považovali změnu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který je v zásadním konfliktu s lesním zákonem ve věci včasného zpracování aktivního kůrovcového dříví a má významný podíl na šíření kůrovců u firem, které se jím musí řídit.

4.6 Účast ČIŽP na řešení havárií

Centrální evidence havárií na vodách v roce 2019

Podle zákona o vodách vede ČIŽP od roku 2002 centrální evidenci havárií. V roce 2019 bylo do této evidence zapsáno 165 havárií, které naplnily ve své skutkové podstatě definici havárie dle § 40 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. Během roku 2019 byly ČIŽP nahlášeny další havárie, které nebyly začleněny do centrální evidence havárií z důvodu nevýznamného rozsahu, bez dopadu na jakost vod.

Mezi nejčastější havárie se stále řadí ty, které jsou způsobeny dopravou. V roce 2019 jich bylo evidováno 55, což představuje 33 % z celkového počtu případů. Úhyn ryb byl v tomto roce průvodním jevem ve 23 případech, což představuje stejně jako v předchozím roce 14 % z celkového počtu. Bylo zaevidováno šest havárií vzniklých při zemědělské činnosti. Ke znečištění podzemních vod došlo pouze ve třech případech. Původce havárie byl znám u 83 případů.

Významné případy havárií

Úhyn ryb v rybníku Tovaryš

Dne 15. 7. 2019 byl nahlášen havarijní stav na Milevském potoce a úhyn ryb v rybníku Tovaryš. V souvislosti s nahlášením havárie bylo provedeno šetření podél Milevského potoka spolu s odběry vzorků vod, kdy byly zjištěny a laboratorně potvrzeny vysoké koncentrace $N-NH_4$. Následná kontrola byla v souvislosti s výskytem $N-NH_4$ v potoce soustředěna na areál Staňkov, kde má společnost AGPI, a.s. středisko agrochemických služeb, kde se skládá a manipuluje s tekutými i s pevnými hnojivy. V šachtě dešťové kanalizace uvnitř areálu a v jímce lapolu (dosazovací nádrži) byly zjištěny vysoké koncentrace $N-NH_4$ (na odtoku do zatrubněné kanalizace s odtokem do Milevského potoka byla potvrzena hodnota 4 040 mg/l $N-NH_4$). Společnosti byla udělena pokuta ve výši 200 000 Kč, protože neučinila přiměřená opatření při zacházení se závadnými látkami, aby nevnikly do povrchových vod a neohrožily jejich prostředí. Důvodem vysoké pokuty bylo znečištění povrchových vod v Milevském potoce. Pokuta nabyla právní moci 18. 12. 2019.

Havarijní stav na Milevském potoce.

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2019

Skupina látek	Počet havárií	%
ropné látky	96	58,2
odpadní vody	18	10,9
chemické látky mimo těžkých kovů	15	9,1
kaly a nerozpuštěné látky	5	3,0
odpady z živočišné výroby	4	2,4
kyslíkový deficit	2	1,2
potravinářské produkty	2	1,2
ostatní látky	8	4,9
nezjištěna	15	9,1
CELKEM	165	100

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2019

Příčina havárie	Počet havárií	%
lidský faktor	37	22,4
technický faktor	18	10,9
lidský + technický faktor	23	13,9
přírodní faktor	8	4,8
nezjištěna	79	48,0
CELKEM	165	100

4.7 Integrované agendy

Dominantní činností ČIŽP v rámci integrovaných agend je Integrovaná prevence a omezování znečištění (IPPC - Integrated Pollution Prevention and Control). Jedná se o preventivní, pokročilý způsob regulace průmyslových a zemědělských činností ve vztahu k životnímu prostředí (ŽP), který překonává princip složkového přístupu a strategii koncových technologií, které odstraňovaly vzniklé znečištění převážně pomocí koncových odlučovačů, filtrů či jiných čistících zařízení, což často vedlo jen k přenosu znečištění z jedné složky ŽP do druhé. Hlavní důraz je kladen jak na preventivní přístup, kdy se zabráňuje znečištění již před jeho vznikem volbou vhodných výrobních postupů, tzv. nejlepších dostupných technik (BAT – Best Available Techniques), tak i pokud možno využíváním látek k ŽP šetrnějších.

Tento integrovaný přístup k ochraně ŽP jako celku je na ČIŽP za koordinace a spolupráce zkušených inspektorů specializovaných na tyto agendy, tzn. koordinátorů integrovaných agend, zabezpečován odbornými složkami technické ochrany životního prostředí ČIŽP (ochrana ovzduší, odpadové hospodářství a ochrana vod).

Základní činností v této oblasti je činnost dozorová (kontrolní). Další zásadní, velmi důležitou a preventivní je činnost nedozorová spočívající např. ve vydávání odborných vyjádření ČIŽP (v rámci EIA, IPPC apod.).

4.7.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend

Výkon státní správy (povinnosti a zmocnění) je na ČIŽP v této oblasti delegován právními předpisy ČR, tj. zejména zákony na ochranu ŽP v platném a účinném znění a přímo účinnými nařízeními ES:

- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále „zákon o integrované prevenci“). Podstatou tohoto stěžejního zákona v rámci integrovaných agend je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek ŽP a jeho ochrany jako celku,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,
- zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP a o změně některých zákonů (dále též „zákon o IRZ“), ve vazbě na
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

4.7.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend, dozor (kontroly)**Integrované agendy celkem - svodná data za inspekci**

Činnost odborných složek inspekce vzhledem k integrovaným agendám, jimi přímo prováděná nebo spoluúčast, je též zahrnuta v předcházejících bodech části 4 této výroční zprávy – Činnost ČIŽP za rok 2019 podle složek (zejména 4.1, 4.2 a 4.3).

Prioritou kontrol zařízení v působnosti zákona o integrované prevenci je akceptování ustanovení daných zejména § 19 b, § 20 b, § 34 a § 37 zákona o integrované prevenci v rámci implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. 11. 2010 o průmyslových emisích.

Dle těchto ustanovení je mimo jiné třeba dodržet dobu mezi dvěma kontrolami na místě (jeden až tři roky dle rizikovosti zařízení). Tímto jsou však kladeny značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol i na další činnost inspekce v této oblasti.

Celkem inspekce v rámci své působnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2019 provedla 1 262 kontrol, bylo zahájeno 139 správních/přestupkových řízení, vydáno bylo 139 rozhodnutí a příkazů a na základě celkem 138 rozhodnutí v právní moci (i z minulých období) byly uloženy pokuty v souhrnné výši 9 337 270 Kč. Z uvedených 138 rozhodnutí nabylo právní moci jedno rozhodnutí o napomenutí, jedno o zastavení provozu a čtyři rozhodnutí o opatření k nápravě.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci, vzhledem k integrovaným agendám, se pohybovalo od 5 000 Kč do 900 000 Kč (pravomocně uložených provozovateli zařízení Skládky komunálních odpadů Slavičín - Radašovy za provoz v rozporu s podmínkami IP, s provozním řádem, za neprovedení opatření k nápravě atd., nabytí právní moci 28. 1. 2019).

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci, svodně za integrované agendy, v tomto období činila cca 70 200 Kč.

Integrovaná prevence - svodná data za inspekci

Plán a program běžných kontrol na IPPC zařízeních na rok 2019 (663) vzhledem k dodržování zákona o integrované prevenci a plnění integrovaného povolení (dále „IP“) byl s převahou splněn (provedeno 775 kontrol). Zde je započteno i provedení mimořádných kontrol na základě podnětů, mediálních kauz, na základě havárií nebo nestandardního provozu, resp. případné provedení opakovaných kontrol při závažném porušení závazných podmínek IP (celkem cca 12 %).

Celkem tedy inspekce v rámci své působnosti v oblasti integrované prevence v roce 2019 provedla 775 kontrol, zahájeno bylo 114 správních/přestupkových řízení, vydáno 113 rozhodnutí a příkazů a celkem 111 rozhodnutí nabylo právní moci (i z minulých období). Z tohoto počtu nabylo právní moci jedno rozhodnutí o napomenutí, čtyři rozhodnutí o opatření k nápravě a jedno o zastavení provozu. Pokuty (111 rozhodnutí) byly uloženy v souhrnné výši 8 862 270 Kč (v právní moci). Dvakrát bylo řízení inspekcí zastaveno.

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období v rámci integrované prevence činila cca 83 600 Kč.

Hlavní kontrolní zjištění

Inspekce kontrolami zjistila porušení právních předpisů na ochranu ŽP a neplnění závazných podmínek provozu IP jako např.:

- ochrana ovzduší
 - překročení emisí polutantů (např. oxidy uhelnaté, siřičitý), neprovedení monitoringu skládkového plynu u plynosběrných studní,
 - porušení provozního řádu spočívající v nenapojení plynosběrných studní skládky na kogenerační jednotku.
- ochrana vod
 - nadlimitní vypouštění závadných látek do vod, překročení povoleného množství odběru podzemních vod,
 - nakládání se závadnými látkami na vodohospodářsky nebezpečné ploše,
 - neaktualizování havarijního plánu,

- neprovedení monitoringu (např. průsakových vod skládky před jejich odvozem na ČOV, kvality vod v kontrolních vrtech), neprovedení zkoušek těsnosti,

- hospodaření s odpady
 - nesprávné nakládání s nebezpečnými odpady (odpad podobný komunálnímu), předání odpadu neoprávněné osobě, nevedení evidence, chybná hlášení o produkci a nakládání s odpady, neohlášení přenosu látek v odpadech, nedostatečné dokladování kvality přijímaných odpadů (odpadních olejů) u NO,
 - ukládání na tělese skládky i jiných odpadů než povolených, nedostatečné vyplňování základních popisů u přijímaných odpadů, nezajištění měření prašnosti,
 - kontaminace povrchu volně rostlého terénu, například umístěním autovraků obsahujících nebezpečné součásti mimo demontážní halu,
 - neprovozování dle provozních řádů (technické podmínky provozu aj.) atd.

Dále nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci atd.:

- změn IP,
- zpráv o plnění závazných podmínek IP,
- přenosů (přesprahových) či úniků látek,
- mimořádných situací,
- neohlášení měření v požadovaném termínu atd.

Dalšími porušeními byl nesoulad schválených dokumentů s popisem zařízení, překročení kapacity zařízení, nesplnění podmínek stanovených pro likvidaci zařízení nebo dokonce provoz bez IP.

Samostatnou kapitolou ještě zůstává problematika změn složkových zákonů a jejich promítnutí do IP.

Integrovaný registr znečišťování - svodná data za inspekci

Z hlediska dodržování zákona o IRZ bylo v roce 2019 inspekcí zkontrolováno 291 provozoven, z toho v rámci integrovaných kontrol (dle zákona o integrované prevenci) bylo provedeno 287 kontrol. Tři kontroly IRZ byly samostatné. Jedna kontrola byla provedena tzv. korespondenční formou, tj. porovnáním z ohlášení v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP). Naplánováno bylo celkem 212 kontrol IRZ – splněno (291). Celková částka uložených pokut v právní moci za oblast IRZ činila 425 000 Kč. Při počtu 26 pravomocných rozhodnutí byla tedy průměrná výše pokuty cca 16 350 Kč (pozn.: navíc několik porušení za IRZ bylo absorbováno v rámci rozhodnutí za porušení IPPC).

Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly v dolní hranici zákonného rozpětí, které je do 500 000 Kč, a to od 5 000 Kč do 120 000 Kč (Tatra Trucks a.s. zejména za neohlá-

šení přenosů znečišťujících látek v odpadech za roky 2017 a 2018 a neohlášení přenosů odpadů, nabytí právní moci 12. 11. 2019).

Porušení v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení do ISPOP, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech.

Jedná se tedy vesměs vůči ochraně ŽP o formální přestupky či nedorozumění a opožděná hlášení, a tak je k tomu i ČIŽP přistupováno. Je téměř pravidlem, že velcí provozovatelé zařízení například s vydaným IP plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty, zejména malé a střední zemědělské provozovny a zařízení. Tyto menší subjekty zpravidla o IRZ stále ještě nemají dostatečné informace. Na základě postupných výsledků z kontrolní činnosti inspekce v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy a její dodržování lepší a tím se zde i snižuje počet přestupků.

Ekologická újma - svodná data za inspekci

Přestupkové řízení ve vazbě na zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, zatím nebylo zahájeno žádné ani na základě žádosti ani z moci úřední.

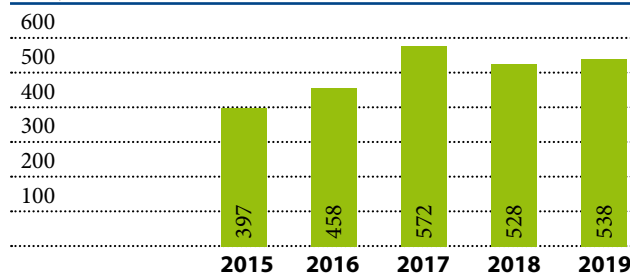
V roce 2019 inspekce provedla celkem 196 kontrol dodržování zákona o předcházení ekologické újmy. Naplánováno bylo provedení min. 39 kontrol – splněno. Předložena byla základní hodnocení rizika – překročení 50 bodů bylo pouze ve dvou případech, kde bylo tedy předloženo i podrobné hodnocení rizika. Přestupek nebyl spáchán žádný.

Oddělení integrovaných agend – OIA

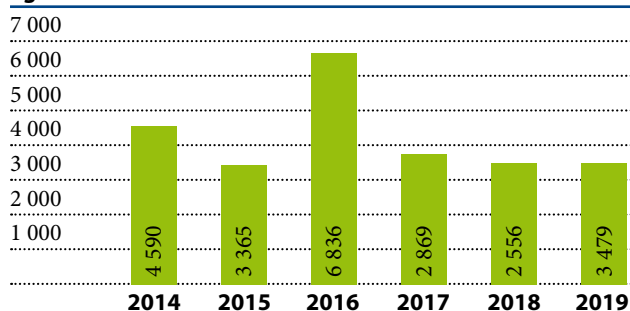
Specializovaní koordinátoři integrovaných agend (KIA), oddělení integrovaných agend ČIŽP (OIA) za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními provedli, zúčastnili se, spolupracovali nebo koordinovali provedení 621 kontrol na 538 zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ a zákona o předcházení ekologické újmy. Ve sledovaném období bylo přímo KIA zahájeno celkem 52 správních/přestupkových řízení. Počet rozhodnutí (včetně příkazů), které nabyly právní moci v roce 2019, je 52, přičemž celková výše pokut v právní moci činila 3 479 320 Kč. Z toho nabylo právní moci jedno rozhodnutí o nápravném opatření a jedno rozhodnutí o zastavení provozu a jedno rozhodnutí za nesoučinnost dle kontrolního řádu.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci se zde pohybovalo od výše 5 000 Kč do 800 000 Kč (pravomocně uložených provozovateli VAFO PRAHA, s.r.o., Chrástany za provoz zařízení „Výroba extrudovaných krmiv pro zvířata v zájmovém chovu“ bez integrovaného povolení, nabytí právní moci 11. 7. 2019).

Počty kontrol zařízení vedené OIA ČIŽP

Výše pokut uložených OIA ČIŽP (KIA) v rámci integrovaných agend v tis. Kč

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila cca 69 600 Kč.

Složkové úkoly pro OIA

Takzvané integrované kontroly byly prováděny jako celkové – komplexní kontroly provozovatele v oblasti ŽP nebo jako kontroly dle specifických úkolů MŽP, či problematiky regionu při zohlednění úrovně a druhů emisí, citlivosti místního prostředí a rizika havárií (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných případech atd.).

Dále se jednalo též o kontroly složkové (vícesložkové) na IPPC zařízeních na plnění podmínek IP, které by byly jinak (u provozovatelů se složkovými povoleními) běžně prováděny v rámci složkových specifických úkolů odbornými odděleními ochrany ŽP (voda, ovzduší, odpady), např. energetická zařízení jako jsou elektrárny a výtopny, výrobní zařízení např. cementárny a vápenky, nejvýznamnější čistírny odpadních vod, chemické provozy včetně subjektů nakládajících ve větším rozsahu se závadnými látkami, skládky nebezpečných odpadů apod.

Specifické úkoly pro OIA

MŽP – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence po dohodě, mimo prvořadě splnění zákonných povinností, požadoval v rámci specifického úkolu na období 2018 a 2019 věnovat zvýšenou pozornost problematice skládek. Inspekce úkol MŽP splnila. Všechny skládky (kategorie zařízení 5.4. dle přílohy č. 1 k zákonu o integrované prevenci) byly za roky 2018 a 2019 podrobeny kontrole. Vzhledem k vysoké administrativní náročnosti na provedení kontroly na skládce je ještě stále část těchto kontrol v šetření. Nejvýznamnější porušení zákona o integrované prevenci, které bylo OIA shledáno v rámci plnění tohoto úkolu a pravomocně sankcionováno, bylo na Skládce odpadů Stráž nad Nežárkou – Pístina. Při kontrole OI České Budějovice v roce 2018 bylo zjištěno zejména neoznámení mimořádné události spočívající v nutnosti uzavření přítoku průsakových vod do jímky, nesoulad s provozním řádem, nenapojení plynosběrné studny do aktivního systému odplynění, nezajištění stability tělesa skládky tím, že ukládané odpady nebyly hutněny a překryty, příslušnými značkami nebyla označena místa ohrožená výbuchem atd. Uložena byla pokuta ve výši 170 000 Kč (provozovatel se neodvolal, nabytí právní moci 2. 3. 2019).

Další porušení zákona byla shledána na:

• Skládce odpadů Klenovice II

Při kontrole OI České Budějovice v roce 2018 bylo zjištěno, že stavební odpad s obsahem azbestu je uložen na povrchu tělesa skládky a odpady nebyly překryté, že výluhové vody z kompostárny nebyly odvedeny do jímky, že nebyl otevřený přítok průsakových vod do jímky, že některé plynosběrné studny nebyly navyšovány současně s ukládáním odpadů, že skládkový plyn z některých plynosběrných studní nebyl zneškodňován a že zpráva o plnění podmínek integrovaného povolení nebyla předána dle požadavků vyhlášky. Za uvedená porušení byla uložena pokuta ve výši 130 000 Kč.

Při neohlášené kontrole v roce 2019 bylo zjištěno, že z přijátého objemného odpadu nebyly vytrženy materiálově využitelné složky, že v monitoringu podzemních vod byly zjištěny anomálie a nebylo provedeno kontrolní měření atd.

Byla uložena pokuta ve výši 45 000 Kč (provozovatel se neodvolal, nabytí právní moci 22. 11. 2019).

• Skládce odpadů S-003 v k.ú. Senice na Hané

Skládka je provozována obcí Senice na Hané. V roce 2018 byla OI Olomouc provedena celková kontrola, včetně kontroly hlášení do IRZ. Bylo zjištěno porušení podmínek integrovaného povolení v části nakládání s odpady (§ 16/1/a zákona č. 76/2001 Sb.), za což byla uložena pokuta ve výši 60 000 Kč, která nabyla právní moci dne 14. 8. 2019.

• Skládce SKO Osová Bítýška, lokalita Vlkovská, kategorie činností 5.4.

Zařízení bylo provozováno v rozporu s platným IP – podmínkou č. 8 uvedenou v bodě C) „Podmínky zajišťující ochranu zdraví člověka, zvířat a ochranu životního prostředí“, která stanovuje provozovateli zařízení udržovat vnější odvodňovací příkopy v provozuschopném stavu, tj. čisté a nezanesené tak, aby mohly plnit svoji funkci; respektive i s podmínkou č. 2 uvedenou v bodě H) a I) „Opatření k minimalizaci dálkového přemísťování znečištění a opatření k zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku“, která taktéž stanovuje provozovateli udržovat obvodové příkopy v provozuschopném stavu, tj. čisté a nezanesené tak, aby mohly řádně plnit svou funkci a rovněž s podmínkou uvedenou v bodě B) „Podmínky pro nakládání s odpady“, podle které má provoz probíhat dle odsouhlaseného provozního řádu skládky: PROVOZNÍ ŘÁD SKLÁDKA ODPADŮ Osová Bítýška (srpen 2014), konkrétně zařízení bylo provozováno v rozporu s požadavkem uvedeným v článku 8. „Povinnosti při údržbě zařízení“, odstavci „8.2 Záchytné příkopy“ tohoto provozního řádu (strana 33), dále podmínkou uvedenou v bodě B) „Podmínky pro nakládání s odpady“, jenž ukládá, že provoz bude probíhat dle citovaného provozního řádu skládky, schváleného 4. změnou IP. Za tyto skutečnosti byla OI Havlíčkův Brod provozovateli zařízení uložena pokuta 50 000 Kč, nabytí právní moci 16. 10. 2019.

Úlety odpadu v prostoru mezi tělesem skládky v Osové Bítýšce a oplocením.

Specifické kontroly, zda provozovaná činnost nespadá pod zákon o integrované prevenci, byly v roce 2019 úspěšně provedeny dvě (OI Praha).

Havárie

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 18 havárií nebo nestandardních provozů na IPPC zařízeních, např.:

OI Ústí nad Labem – Mondi Štětí a.s.

U provozovatele Mondi Štětí a.s. na zařízení „Výroba sulfátové buničiny a papíru..., parní kotel K10, K 11“ byl zjištěn dne 29. ledna 2019 výskyt olejové emulze („mastná skvrna“) na závodní výpusti Mondi Štětí a.s. na pravém břehu řeky Labe, říční km 92,87. Havarijní skupinou Mondi byla instalována norná stěna. Látka zachycená na norné stěně byla průběžně zasypávána sorbentem, sbírána a ukládána do k tomu určených nádob. Stejným způsobem byl vyčištěn viditelně zasažený pás toku při pravém břehu. Celkem tak mělo být odklizen cca 150 litrů směsi vody, oleje a sorbentu. Z protokolu vyplývá, že kořenová příčina výše popsané události (tzn. únik oleje do areálové dešťové kanalizace a následně do toku Labe) nebyla zjištěna. Olej unikl v odhadovaném množství cca 20 litrů. V důsledku této události je v současné době jako jedno z preventivních opatření prověřována možnost instalace odlučovače ropných látek na nezávadné kanalizaci před závodní výpustí.

OI Ostrava - Spalovna průmyslových odpadů, provozovatel SUEZ Využití zdrojů, a.s.

Dne 13. 6. 2019 došlo po vysypání odpadu do sekce II bunkru k samovznícení odpadu (pravděpodobně reakce neznámé látky v odpadu – možná sodíkové zbytky). Hašení práškem s ohledem na podezření na obsah sodíku. Uhašeno za 10 minut, dohašování dalších 60-70 minut. Dávkován byl odpad z odděleného sběru NO – znečištěné obaly a absorpční tkaniny. Proběhla kontrola s odběrem vzorků odpadu kat. 19 01 13* za účelem stanovení ukazatelů PCB a PCDD/PCDF. Nebylo zjištěno porušení zákona o IPPC, zákona o odpadech, a zákona o ochraně ovzduší.

OI Ústí nad Labem - SONO PLUS s.r.o.

K zahoření části skládky ostatního odpadu v obci Želechovice došlo v 23:17 hodin dne 28. dubna 2019. Zasažovalo zde 12 hasičských jednotek. Hasiči zřídili čerpací stanoviště, ohnisko prolévali vodou a pokrývali pěnou. Hořelo na ploše cca 60×40 metrů. V 2:33 bylo uhašeno plamenné hoření.

ČIŽP dne 29. dubna 2019 v 9:45 ověřila, že na místě skládky – aktivní část, kazety „C1“ probíhalo skrápění vodou již ani nedoutnajícího odpadu. Poslední ukládání odpadu bylo uskutečněno v sobotu 27. 4. 2019 do 14 hod. – svoz objemného odpadu z okolních obcí. Vyšetřovatel z HZS příčinu požáru nezjistil, domněnka byla, že se jedná o samovznícení. Nebyly zasaženy izolační vrstvy skládky.

Podněty a petice

Svodně za ČIŽP viz tato výroční zpráva – bod 3.1 Spolupráce s veřejností

Koordinátoři integrovaných agend se při řešení podnětů a petic aktivně účastní, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti vícesložkových oddělení. Jejich hlavním úkolem bylo právě zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

Ze zajímavých podnětů je možno zmínit:

TEBO a.s. – výroba textilu, jednalo se o podnět, který poukazoval na nedostatečné odsávání zplodin vznikajících na fixačním stroji a na zdravotní potíže zaměstnanců. Kontrola OI České Budějovice byla provedena za účasti KIA, OOO a v součinnosti s Krajským úřadem Jihomoravského kraje a KHS. Porušení zákona o ochraně ovzduší ani zákona o integrované prevenci prokázáno nebylo.

C-Energy Planá s.r.o. – podnět se týkal tzv. pilotní jednotky EVECONT: zařízení pro environmentálně šetrné využití materiálově nevyužitelného plastového odpadu v kontejnerovém provedení v areálu teplárny C-Energy v Planě nad Lužnicí. V podnětu je poukazováno na to, že společnost C-Energy v tiskové zprávě uvádí, že primárním posláním je využít v jednotce EVECONT odpady, které vzniknou v sousední průmyslové zóně Planá nad Lužnicí a mají za to, že část odpadu může spadat i do kategorie „nebezpečný“, kdy je nutné, aby záměr prošel zjišťovacím řízením dle zákona č. 100/2001 Sb. Dále uvedli, že z veřejně dostupných informací vyplývá, že záměr posuzován nebyl, nebyla provedena ani změna integrovaného povolení a požádali o prošetření situace (řešeno OI České Budějovice). Přestože podnět směřuje na provozovatele C-Energy Planá s.r.o., provozovatelem jednotky EVECONT bude společnost EVECO Brno, s.r.o. Dle záměru budou využívány výhradně odpady kategorie „ostatní“ a krajský úřad se na základě předložených podkladů vyjádřil, že uvedený podlimitní záměr nepodléhá zjišťovacímu řízení podle § 7 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Bude-li tedy provedena změna integrovaného povolení, může se jednat o změnu spočívající pouze v upřesnění výčtu (oddělení) pozemků event. uvedení

jednotky v popisu zařízení s poznámkou, že se jedná o jiného provozovatele. Bude-li jednotka EVECONT provozována, bude ze strany inspekce předmětem pravidelných kontrol.

4.7.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend

Tato činnost zahrnuje zejména tvorbu odborných vyjádření:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám IP či jejich přezkumům,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS,
- v rámci programu bezpečný podnik (BP),
- v rámci územního a stavebního řízení, k projektové dokumentaci,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší a schválení provozních řádů na IPPC zařízeních,
- k ekologickým auditům,
- k dotacím z Operačních programů ŽP,
- v rámci žádostí o informace dle zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 106/1999 Sb. apod.

Dále se koordinátoři integrovaných agend i v roce 2019 aktivně podíleli na činnosti v technických pracovních skupinách zejména při MŽP „Kraje a integrovaná prevence“ a při MPO „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

Důležitou činností inspektorů OIA byla v roce 2019 též přeshraniční spolupráce se SIŽP a v rámci IMPEL, kde se jednalo např. o projekt implementace Směrnice 2010/75/EU, o průmyslových emisích, závěry o BAT pro chov prasat a drůbeže.

EIA/SEA

V roce 2019 bylo ČIŽP zpracováno celkem 657 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se jedná o téměř osmiprocentní nárůst vydaných vyjádření (610).

Lze konstatovat, že oznamovateli nebo předkladateli je v oblibě, a začal být hojně využíván § 15 zákona č. 100/2001 Sb. o předběžném projednání.

Významné případy EIA

OI Ostrava – CENNZO Ostrava, OV9201. Jedná se o vybudování a provozování zařízení k termickému zpracování nebezpečných odpadů (nová linka - spalovna) ve stávajícím areálu ostravské spalovny nebezpečných odpadů. ČIŽP měla k záměru řadu připomínek, záměr byl posuzován v celém rozsahu. V roce 2019 proběhla dvě veřejná projednání, byla vrácena dokumentace k dopracování/doplnění. Objevil se nesouhlas veřejnosti a samosprávy se zá-

měrem. Vydáno bylo ale souhlasné závazné stanovisko. Ostravský městský obvod Mariánské Hory a Hulváky podal správní žalobu na MŽP.

OI Brno – Zařízení pro energetické využívání odpadu – ZEVO Vsetín (pokračování letité kauzy). ČIŽP obdržela v říjnu 2018 k vyjádření oznámení o zahájení zjišťovacího řízení záměru: Zařízení pro energetické využívání odpadu – ZEVO Vsetín. Cílem záměru společnosti Zásobování teplem Vsetín a.s. byla realizace zařízení na energetické využívání odpadů (ZEVO) v průmyslovém areálu výtopny oznamovatele. Kapacita ZEVO byla stanovena na 12 000 t/rok převážně směsného komunálního odpadu a dalších typů odpadů při ročním fondu pracovní doby 333 dní a 8 000 hodin.

Inspekce po posouzení známých skutečností a prostudování předložených podkladů uplatnila své připomínky k tomuto záměru. Na základě obdržených připomínek Krajský úřad Zlínského kraje záměr vyhodnotil a v závěru zjišťovacího řízení uvedl, že záměr podléhá posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

V červnu 2019 obdržela ČIŽP dokumentaci výše uvedeného záměru, ke které uplatnila své připomínky a zároveň ČIŽP ve svém vyjádření uvedla, že předloženou dokumentaci považuje za neúplnou. Na základě obdržených připomínek Krajský úřad Zlínského kraje vrátil oznamovateli dokumentaci k přepracování.

OI Ostrava – CT Park Ostrava-Hrabová, Objekt O26, část B, OV9211– záměr umístění provozu výrobního závodu těsnících prvků dveří pro automobilový průmysl do části B nového objektu O26 v lokalitě průmyslové zóny v k. ú. Hrabová. Základní technologií budou výrobní linky pro produkci polotovarů z kaučukových elastomerů (EPDM linky). Výroba profilu na EPDM linkách bude probíhat v krocích – odvíjení, extruze, vulkanizace, chlazení, aktivace, povlakování, chlazení, značení, formování, dělení, broušení konců, lepení. EPDM dokončovací linky budou zabezpečovat operace – řezání profilů, vstřikování plastů a vulkanizace, zalisovávání skel a plastových výplní, dokončování s čištěním, povlakování, vypékání, dokončování a balení.

ČIŽP upozornila na absenci vyhodnocení kumulativních vlivů a nevhodnost umístění do lokality, která byla zdrojem podnětů na zápach. Dle závěru může mít záměr významný vliv na životní prostředí.

Příklad účelového jednání provozovatele vzhledem k EIA:

V souvislosti s vyjadřováním k oznámení záměru zaznamenal OI Olomouc snahu provozovatelů obcházet povinnost vypracovat oznámení záměru při provozování zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů. Provozovatel tvrdí, že se nejedná o zařízení k odstraňování odpadů, ale o terénní úpravy, kte-

ré z kategorií v příloze č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. v roce 2017 „vypadly“ a tudíž nemá povinnost vypracovat oznámení záměru. Přitom od stavebního úřadu má vydán souhlas k provozu zařízení k odstraňování nebo využívání odpadů a v tomto případě by měl tudíž povinnost vypracovat oznámení na záměr pod bodem 56 přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. („zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu“, kterým je 2500 t/rok). Stavební úřad se při vydávání souhlasu zákonem č. 100/2001 Sb. nezabýval a dle konzultace s Krajským úřadem Olomouckého kraje, odboru posuzování vlivů na ŽP a integrované prevence, už krajský úřad nemůže vyzvat dodatečně provozovatele, aby oznámení záměru vypracoval, když je již vydán souhlas k provozu zařízení.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž tato spolupráce zahrnuje i vydávání vyjádření k IP, k podstatným změnám IP (mnohem častěji) a k přezkumům IP.

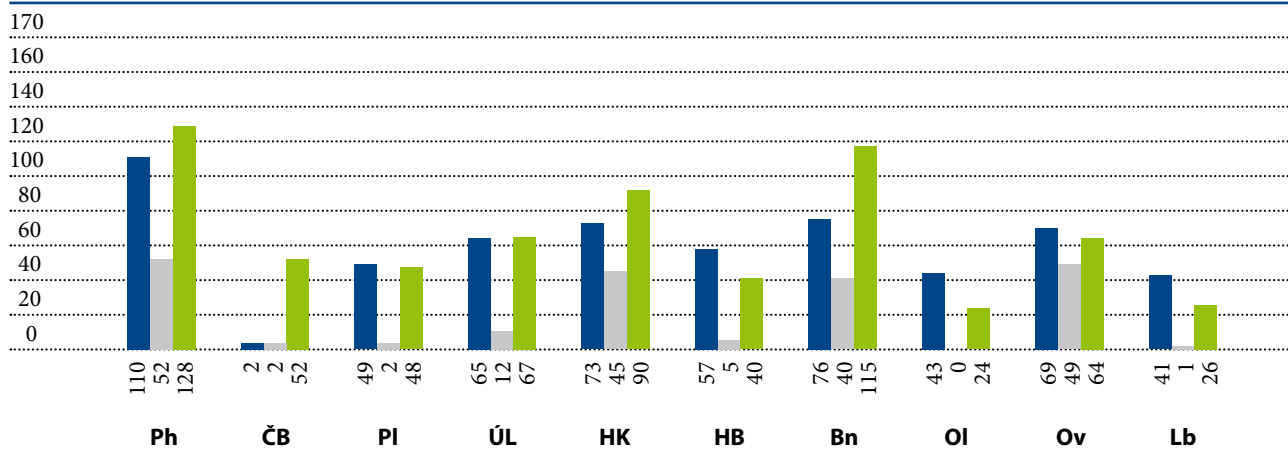
Za rok 2019 bylo ČIŽP celkem zpracováno 589 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. Jedná se oproti loňsku (648) o cca 10% pokles. Ve 20 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změnu IP.

Ve vyjádřeních ke změnám IP, týkajících se zvyšování kapacity skládek, zaujala ČIŽP jednotný názor a poukazuje v nich na očekávané změny legislativy v oblasti nakládání s odpady a na zákaz ukládání směsných komunálních odpadů do skládek od roku 2030. Z těchto důvodů se proto důsledně prověřuje, proč provozovatelé usilují o rozšíření skládek, neboť v zájmu ochrany ŽP by činnost těchto zařízení měla být postupně utlumována.

Další odborná vyjádření

Koordinátoři integrovaných agend na jednotlivých OI dále vypracovali nebo spolupracovali na dalších 208 vyjádřeních k EMAS, v rámci programu bezpečný podnik, k ekologickým auditům atd., jak je uvedeno v grafu.

Vydaná vyjádření dle OI + ŘDT ČIŽP v roce 2019

- Vyjádření k žádostem a změnám IP (svodně za ČIŽP) - 589
- Počet ostatních vyjádření a jednání 208
- EIA/SEA (svodně za ČIŽP) - 657 (654x OI + 3x ŘDT)

Zprávy o kontrole

Inspekce je povinná dle § 20b, odst. 9 zákona o integrované prevenci v návaznosti na každou kontrolu na místě vypracovat vedle protokolu o kontrole zprávu, která obsahuje popis kontrolního zjištění a závěry o případných dalších opatřeních, tzn. zprávu o kontrole. Dále je dle § 20b, odst. 11 tohoto zákona třeba též zveřejnit tuto zprávu prostřednictvím informačního systému integrované prevence (IS IPPC), spravovaného MŽP, a to do čtyř měsíců od uskutečnění výkonu kontroly na místě. Zprávu je možno ovšem zpracovat nejdříve po uplynutí lhůty k podání námitek proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu dle § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

Jednotlivé Oblastní inspektoráty ČIŽP jsou povinny (a také je kontrolováno) termíny ohledně vyvěšování těchto zpráv o kontrole v IS IPPC dodržovat.

Zprávy o kontrole vypracovává koordinátor integrovaných agend nebo vedoucí (garant) příslušné kontroly. Koordinátor zprávy upraví a je dále zodpovědný za jejich vyvěšení na portál IS IPPC MŽP.

Od 15. 8. 2016 bylo na tomto IS identifikováno vyvěšení inspekci 2 861 zpráv o kontrole.

4.7.4 Významné případy z kontrolní činnosti

Nejvyšší pokuty uložené OIA, zákon o integrované prevenci:

OI Praha – Významnou, pokračující kauzou roku 2019, kterou řešilo OIA už v předchozích letech, bylo přestupkové řízení vedené se společností VAFO PRAHA, s.r.o., Chrástany za provoz zařízení „Výroba extrudovaných krmiv pro zvířata v zájmovém chovu“ bez integrovaného povolení. Zařízení je, zejména kvůli údajnému zápachu, předmětem neustálých podnětů stěžovatelů z širokého okolí středočeských Chrástán. V roce 2019 byla inspekci uložena a následně i odvolacím orgánem potvrzena pokuta 800 000 Kč. Sankce byla dle předpokladu napadena správní žalobou. Správní soud rozhodnutí odvolacího orgánu potvrdil, resp. žalobu zamítl. Nabytí právní moci 11. 7. 2019.

OI Ústí nad Labem – Kontrolou společnosti VITRABLOK, s.r.o., Duchcov provedenou v roce 2017 bylo ČIŽP zjištěno porušení podmínky 2.3 platného integrovaného povolení pro zařízení „Sklárna, výroba skleněných tvárnic lisováním s linkou na chromování formového materiálu“ týkající se ochrany vod, konkrétně podmínky týkající se limitů stanovených pro množství odebraných povrchových vod z bezejmenného toku.

Za období roku 2015 byl stanovený roční limit pro množství odebraných povrchových vod dle platného IP (40 000 m³) překročen o 13 634 m³.

Za období roku 2016 byl roční limit pro množství odebraných povrchových vod překročen o 2 296 m³. Z provozní evidence kontrolované osoby dále vyplývá, že měsíční limit pro množství odebraných povrchových vod byl překročen také v měsíci lednu roku 2017, a to o 1 109 m³.

ČIŽP postupovala při určení výše pokuty podpůrně za použití ust. § 125a odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, podle kterého se výše pokuty stanoví výpočtem, a to násobkem sazby 40 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných povrchových vod a celkového množství těchto vod, kdy dle ust. § 125 odst. 6 vodního zákona lze tuto sazbu z důvodů zvláštního zřetele hodných snížit, nesmí být však vyměřena v sazbě nižší než 10 Kč za 1 m³.

Rozhodnutím ze dne 23. 10. 2018 uložila ČIŽP spol. VITRABLOK, s.r.o. pokutu ve výši 363 320 Kč. Rozhodnutí bylo v odvolacím řízení MŽP OVSS IV potvrzeno a nabylo právní moci dne 14. 2. 2019.

OI Olomouc – ESET, spol. s r.o. Rozhodnutím ČIŽP ze dne 9. 1. 2019 uložila ČIŽP společnosti ESET, spol. s r.o., Říčany, pokutu ve výši 350 000 Kč, a to za naplnění znaku správního deliktu dle ustanovení § 37 odst. 4 zákona č. 76/2002 Sb., jakožto deliktu nejpřísněji postižitelného. Obviněný provozoval zařízení „Dekontaminační plocha Loučka“ v rozporu s podmínkami integrovaného povolení a dále neposkytl potřebnou součinnost, čímž nevytvořil podmínky pro výkon kontroly. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 2. 2019.

OI Plzeň vedl přestupkové řízení s městem Kralovice za provozování zařízení v rozporu se závaznými podmínkami integrovaného povolení. Uložena byla podle zákona o integrované prevenci pokuta ve výši 250 000 Kč. Provozovatel podal odpor a proti rozhodnutí se odvolal. MŽP, OVSS III potvrdilo napadené rozhodnutí v plném rozsahu a odvolání zamítl. Rozhodnutí o odvolání nabylo právní moci 18. 12. 2019.

Provozovatel nepředložil tři měsíce před plánovaným ukončením provozu zařízení Krajskému úřadu Plzeňského kraje „Plán postupu prací“, popř. plán sanace zařízení, i když od 1. 1. 2014 trvale nepřijímal do zařízení žádné odpady, a nezahájil rekultivaci. Dále shromažďoval v areálu zařízení stavební a demoliční odpady, použité dlažební kostky a poškozené betonové sloupky v rozporu s aktualizovaným provozním řádem, nezajistil překrytí uloženého a zhutněného odpadu dostatečným množstvím inertního materiálu/odpadu k TZS, nedodržel schválený tvar tělesa skládky (při kontrole na místě nebylo těleso skládky ve svahu nad Týřovským potokem dostatečně stabilní, nebylo tak zabráněno případným sesuvům), neudržoval obvodový příkop čistý, aby mohl plnit svoji funkci, dále neprováděl, ani nezajišťoval prostřednictvím jiné osoby monitoring sesedání a změny tvaru skládkového tělesa a předložil krajskému úřadu dílčí roční zprávu o plnění podmínek IP několik měsíců po uplynutí stanoveného termínu.

Skládka Kralovice.

Nejvyšší pokuta uložená OIA, zákon o integrovaném registru znečišťování:

OI Ostrava – uložil příkazem dle ustanovení zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, provozovateli zařízení Tatra Trucks a.s., Kopřivnice pokutu 120 000 Kč zejména za nesplnění ohlašovací povinnosti přenosů znečišťujících látek v odpadech (Zn, Pb, Ni, Cu, Cr). V rámci hlášení do IRZ za rok 2017 a za rok 2018 provozovatel neohlásil přenosy znečišťujících látek v odpadech žádné. Za stejné roky také neohlásil v zákonných termínech přenosy odpadů. Nabytí právní moci 12. 11. 2019.

Příklad pozitivního vlivu činnosti OI České Budějovice na provozovatele:

Zajímavým případem je provoz zařízení kategorie 6.10 (6.11) Impregnace Soběslav, a. s., které jako jediné v této kategorii provádí impregnaci dřeva chemickými prostředky proti dřevokazným houbám, plísním a hmyzu. Jako impregnační látky se používají kreosotové oleje a ve vodě rozpustné látky na bázi solí mědi. Impregnace a ochrana dřeva je na této lokalitě prováděna již od roku 1914 a od té doby zde docházelo ke kumulaci znečištění zemin a podzemních vod převážně ropnými látkami, polyaromatickými

uhlovodíky a kovy (Cr, Zn a Cu). Rozsáhlá sanace byla zahájena v roce 1990 a nadále zde probíhá ochranné sanační čerpání podzemních vod.

Při první kontrole tohoto zařízení v roce 2018 byla zjištěna porušení téměř všech zákonů a provozovateli tak bylo uloženo několik sankcí. Výsledkem následné kontroly v roce 2019 bylo konstatování, že provozovatel od předcházející kontroly vyvinul maximální (až nadstandardní) úsilí v environmentální oblasti, když přijal zásadní opatření směřující k ochraně všech složek životního prostředí, z nichž těmi nejvýznamnějšími byla investice do výstavby odizolované haly pro uskladnění výrobků naimpregnovaných kreosotovým olejem a dále vyčištění původní skladovací plochy umístěné na volném prostranství.

4.7.5 Závěry

Za obecný trend v kontrolních zjištěních týkajících se porušování povinností dle zákona o integrované prevenci lze považovat celkový pokles zjištěných porušení, který je způsoben jednak větší disciplinovaností provozovatelů a také „prokontrolovaností“ zařízení s vydaným IP. V každém zařízení byla inspekce na kontrole již minimálně dvakrát (většinou však vícekrát), což může vést k nižšímu počtu zjištěných porušení – valná většina „chronických nedostatků“ zařízení již byla odhalena, provozovateli napravena a inspekci případně sankcionována. Zjištěná porušení mohou mít mnohdy tedy charakter spíše nahodilých, méně významných či havarijních stavů.

S poslední novelou zákona o integrované prevenci došlo k poměrně značnému zvýšení rozsahu povinností pro provozovatele (základní zprávy již při první změně), krajské úřady (závěry o BAT a výjimky), ČIŽP a KHS (navýšení kontrolní činnosti, zprávy o kontrolách).

Inspekce se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně jen na ukládání pokut, dbá na prevenci a využívá i takzvané měkké metody. Inspekce též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvyšování kvality IP, souladu IP s aktuálním stavem zařízení, formulaci jednotlivých závazných podmínek provozu vzhledem k jejich vymahatelnosti, a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany ŽP.

Kontroly v oblasti integrované prevence vyžadují zejména preciznost přípravy a dostatečný časový prostor.

5 Etika a integrita, protikorupční aktivity, řešení stížností a ochrana dat

5.1 Etika a integrita

Pravidla etiky

Pravidla etiky státních zaměstnanců a zaměstnanců v pracovním poměru vykonávajících činnosti podle § 5 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZSS“) jsou stanovena ZSS, zejména § 77 odst. 1 a 2 a § 81, a služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015 ze dne 14. prosince 2015¹. Článek 9 služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu je pak věnován předcházení rizikům korupce a podvodu a nežádoucím vnějším vlivům, jež by mohly ohrozit řádný výkon služby. Pravidla etiky zaměstnanců v pracovním poměru jsou stanovena zákoníkem práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále „zákoník práce“), zejména § 303 a § 304.

Mezi dokumenty, kterými se státní zaměstnanci a zaměstnanci ČIŽP v oblasti etického jednání řídí, dále patří Etický kodex zaměstnanců MŽP, který je uveřejněn na internetových stránkách ČIŽP (www.cizp.cz - Protikorupční program).

Účelem pravidel etiky platných v ČIŽP je, aby všichni zaměstnanci a státní zaměstnanci vědomě a aktivně dodržovali etické zásady při plnění určených úkolů. Zaměstnanci jsou v oblasti pravidel etiky pravidelně školeni a s novými dokumenty jsou prokazatelně seznamováni. Za dodržování pravidel etiky zodpovídá představený/vedoucí každého organizačního útvaru ČIŽP.

Hlášení podezření ze spáchání protiprávního nebo korupčního jednání

Na základě Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále „Nařízení vlády č. 145/2015 Sb.“) byl na ČIŽP přijat služební předpis ředitele ČIŽP, který stanoví pravidla postupu při oznamování podezření ze spáchání protiprávního jednání, včetně korupčního jednání, a upravuje problematiku ochrany oznamovatelů. Současně tento služební předpis určuje dva státní zaměstnance, kteří přijímají oznámení a prošetřují v nich obsažená podezření (dále jen „prošetřovatel“).

Oznámení podezření ze spáchání korupčního nebo protiprávního jednání může podat zaměstnanec nebo státní zaměstnanec ČIŽP či jiný státní zaměstnanec. S nahlášenými oznámeními se zachází důvěrně a dostupnost podání je neustálá (písemně, e-mailem). Proces, kterým jsou přezkoumávány nahlášené obavy, je stanoven nařízením vlády č. 145/2015 Sb., Metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015 a Služebním předpisem ředitele České inspekce životního prostředí č. 7/2015. Tyto dokumenty mimo jiné ukotvují i nerepresivní politiku vůči oznamovatelům.

Na ČIŽP existují a jsou k dispozici tyto možnosti oznamování podezření na protiprávní, resp. korupční jednání:

- Písemným oznámením vhozeným do označené schránky umístěné v nemonitorovaném prostoru vpravo od hlavního vstupu do sídla ČIŽP (Na Břehu 267, 190 00 Praha 9) – umožňuje anonymní podání.
- Oznámením zaslaným elektronickou poštou na e-mailovou adresu: prosetrovatel@cizp.cz.

Informace o prošetřovateli ČIŽP a možnostech oznamování podezření na protiprávní, resp. korupční jednání jsou zveřejněny na internetových stránkách ČIŽP (www.cizp.cz - Praktický rádce - Podávání oznámení o spáchání protiprávního jednání, včetně korupčního).

Mimo výše uvedené je každému občanovi či organizaci k dispozici další na ČIŽP nezávislé oznámení podezření ze spáchání korupčního jednání zaměstnanců ČIŽP, a to přímo na Kontaktní centrum proti korupci Ministerstva životního prostředí (www.mzp.cz - Kontaktní centrum proti korupci). Oznámení protiprávního jednání je samozřejmě možné standardní trestně právní cestou.

¹ Tento služební předpis, jakož i další služební předpisy náměstka ministra vnitra pro státní službu, je dostupný na internetových stránkách Ministerstva vnitra České republiky <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/sluzebni-predpisy.aspx> a na webových stránkách ČIŽP www.cizp.cz/Protikorupcni-program.

5.2 Protikorupční program

Interní protikorupční program České inspekce životního prostředí (dále jen „IPP ČIŽP“) vychází z požadavků Vlády ČR, které jsou opakovaně formulovány v jejích usneseních a opatřeních: Usnesení vlády ČR č. 752 ze dne 2. října 2013, ve znění Usnesení vlády ČR č. 851 ze dne 13. listopadu 2013, kterým byl schválen Rámcový rezortní interní protikorupční program (dále „RRIPP“); Usnesení vlády ČR č. 769 ze dne 20. listopadu 2018, kterým bylo schváleno aktualizované znění RRIPP; Usnesení vlády ČR č. 855 ze dne 17. prosince 2018, kterým byla schválena Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022.

IPP ČIŽP je souborem postupů a opatření k řízení korupčních rizik, které jsou zaměstnanci a státní zaměstnanci ČIŽP v rozhodovacím procesu povinni dodržovat. Jeho cílem je omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v ČIŽP a ochránit majetek státu.

IPP ČIŽP tvoří pět základních částí: Vytváření a posilování protikorupčního klimatu; Transparentnost; Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol; Postupy při podezření na korupci; Vyhodnocování interního protikorupčního programu.

IPP ČIŽP je plněn v souladu s právními předpisy. V ČIŽP jsou identifikována korupční rizika a nastavena pravidla pro jejich řízení, jsou nastaveny postupy oznamování korupčního jednání a celkově dochází k omezení předpokladů pro vznik korupčního jednání.

Aktuální IPP ČIŽP je zveřejněn na internetových stránkách ČIŽP (www.cizp.cz - Protikorupční program).

V rámci úsilí o maximální transparentnost ČIŽP zveřejňuje veškeré smlouvy a faktury, a to jak přes Registr smluv, tak i přes Otevřená Data MŽP (www.mzp.cz/cz/otevrena_data). Dvakrát ročně zveřejňuje ČIŽP na svých internetových stránkách v sekci „Protikorupční program“ seznam poradců a poradních orgánů.

ČIŽP má vypracovanou Mapu korupčních rizik, která je průběžně aktualizována. Počet a procento organizačních jednotek ČIŽP vyhodnocených pro rizika související s korupcí a se zjištěnými významnými riziky je 100 %. Všem představeným/vedoucím a zaměstnancům byly oznámeny protikorupční politiky a postupy organizace. Všichni zaměstnanci jsou průběžně vzděláváni a školeni.

V uplynulých 4 letech (2016-2019) nebyl hlášen žádný případ korupce. Rovněž žádné smlouvy s partnery a dodavateli nebyly ukončeny nebo nebyly obnoveny kvůli porušení předpisů týkajících se korupce.

5.3 Řešení stížností

Stížnosti podané formou oznámení obav o neetickém nebo protiprávním jednání

V průběhu roku 2019 nebyla na ČIŽP oznámena žádná relevantní podezření na korupční jednání dle Nařízení vlády č. 145/2015. Na e-mail „prosetrovatel@cizp.cz“ bylo doručeno 7 podání. Z těchto podání nebylo žádné relevantním oznámením na podezření z korupčního jednání ve služebním úřadu. Všechna doručená podání byla vyřízena v režimu § 42 nebo §175 správního řádu. Do označené schránky nebylo vhozeno žádné písemné oznámení.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI

ČIŽP v rámci své činnosti prošetřuje také stížnosti podané na základě ustanovení § 175 odstavce 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), a to jak stížnosti proti postupu správního orgánu, tak stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob, kterých je však minimum (www.cizp.cz/Podavani-podnetu-stiznosti). Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Skutečnosti uvedené ve stížnostech ČIŽP prošetří a na základě šetření stížnost shledá důvodnou, částečně důvodnou nebo nedůvodnou. V roce 2019 ČIŽP přijala celkem 57 stížností, z nichž 55 nebylo shledáno důvodnými. Jedna stížnost pak byla shledána částečně důvodná a jedna stížnost z celkového počtu byla shledána jako důvodná. Celkový přehled stížností rozdělený dle jednotlivých oblastních inspektorátů je uveden v následující tabulce.

Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI v roce 2019

Oblastní inspektorát	počet stížností	z toho shledaných		
		částečně důvodnou	důvodnou	nedůvodnou
Praha	12	0	0	12
České Budějovice	2	0	0	2
Plzeň	19	0	0	19
Ústí nad Labem	1	0	0	1
Hradec Králové	3	0	0	3
Havlíčkův Brod	1	0	1	0
Brno	3	0	0	3
Olomouc	4	1	0	3
Ostrava	2	0	0	2
Liberec	1	0	0	1
Ředitelství	9	0	2	9
Celkem	57	1	1	55

Stížnosti zaměstnanců v pracovně-právní oblasti

Stížnosti zaměstnanců v pracovním poměru v ČIŽP se řídí zákonem práce, § 276 a 285. Stížnosti zaměstnanců ve služebním poměru v ČIŽP se řídí zákonem o státní službě (dále ZSS), § 157. Pokud zaměstnanci mají pochybnosti či nesouhlasí s personálními rozhodnutími, je ze zákona dle § 162 odst. 4 písm. c) ZSS odvolací orgán státní tajemník Ministerstva životního prostředí. Dále mohou zaměstnanci postupovat dle platné legislativy.

V roce 2019 neobdržela ČIŽP žádnou stížnost na pracovně právní postupy. Pokuty ani jiné sankce z důvodu nesouladu s legislativou a regulacemi v sociální (pracovně-právní oblasti) ČIŽP neobdržela.

5.4 Ochrana dat a soulad s legislativou

ČIŽP konstatuje, že za rok 2019 neobdržela ani jednu stížnost, ani její jednání či postupy nebyly předmětem stížností na porušení soukromí, obchodního tajemství, ztráty dat, či neoprávněného zveřejnění údajů. Rovněž nedošlo ze strany ČIŽP k žádnému neplnění zákonů či regulací v sociální (pracovně právní) oblasti nebo v oblasti používání produktů a služeb.

Česká inspekce životního prostředí v roce 2019 uhradila:

580 136 Kč	finanční úřad - penále a porušení rozpočtové kázně (projekt OP LZZ – dle § 44a odst. 7 zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a na základě § 254 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád)
14 941,68 Kč	úroky EKOSERVIS RALSKO (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád)
343 781 Kč	úroky SKLÁDKA ELZET s.r.o. (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád)
40 245 Kč	úroky Zemědělské družstvo Měřín (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád)
31 168 Kč	náklady soudního řízení (Pavla Šmerhová)
23 456 Kč	náklady soudního řízení IC-PARK ENERGO, a.s.
3 388 Kč	náklady soudního řízení (Ing. Karel Simon)
8 738 Kč	náklady soudního řízení (CZ GOLF INVESTMENT a.s.)
3 354 Kč	smluvní pokuty
6 200 Kč	pokuty za dopravní přestupky (pokuty uloženy za překročení nejvyšší povolené rychlosti, parkování atd). Jednotlivé částky zaměstnanci složili na účet ČIŽP.

6 Výběrová řízení a dodavatelský řetězec v roce 2019

Česká inspekce životního prostředí je mj. resortní organizací Ministerstva životního prostředí, která dodržuje pravidla pro centrální nákup státu (systém centralizovaného zadávání veřejných zakázek) a současně je veřejným zadavatelem, který při zadávání veřejných zakázek dodržuje řadu zákonných i vlastních předpisů (podrobně viz webová stránka: <http://www.cizp.cz/Vyberova-rizeni>).

Dodavatelský řetězec

Dodavatelský řetězec organizace představuje především stálý outsourcing:

- servis a opravy automobilů,
- úklidové služby,
- recepční služby,
- správa a údržba budov,
- poskytování právních služeb,
- servis tiskáren,
- IT zakázky, servisní a systémová podpora.

Dále aktuálně potřebné servisní služby, odborná školení a nákup přístrojového či laboratorního vybavení pro jednotlivá oddělení ČIŽP, přispívající ke zkvalitnění vykonávání inspekční činnosti.

V roce 2019 bylo ukončeno uzavřením smlouvy celkem 49 veřejných zakázek nad 50 000 Kč bez DPH v celkovém finančním objemu 28 133 353 Kč bez DPH. Mezi objemově největší investice veřejné zakázky patřily rekonstrukce střech na Oblastním inspektorátu Ústí nad Labem a na Oblastním inspektorátu Havlíčkův Brod. Oblastní inspektorát Hradec Králové prošel rekonstrukcí elektronické požární signalizace (EPS) a elektronického zabezpečovacího systému (EVS). Dále v budově ředitelství proběhla dodávka a realizace strukturované kabeláže LAN a nákup klimatizace do velké zasedací místnosti a chlazení serverovny.

OVĚŘOVÁNÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH VLIVŮ, PRACOVNĚ-PRÁVNÍCH POSTUPŮ A DOPADŮ NA SPOLEČNOST U DODAVATELŮ

ČIŽP se snaží při zadávání veřejných zakázek uplatňovat environmentální požadavky, dělit veřejné zakázky na části tak, aby byla umožněna účast i menším dodavatelům, a co nejčastěji vyhražovat veřejné zakázky pro dodavatele zaměstnávající zdravotně postižené.

Na základě Usnesení vlády ČR ze 14. 6. 2010 č. 465 k Pravidlům uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek nebyli prověřováni žádní dodavatelé, protože v roce 2019 ČIŽP nerealizovala žádná výběrová řízení, kde by tyto požadavky mohly být uplatněny.

Při screeningu dodavatelů v sociální oblasti veřejné zakázky byla vždy u vybraného dodavatele provedena kontrola splnění zákonných požadavků, požadavků zadavatele a dále výše nabídkové ceny.

V podlimitní veřejné zakázce s názvem Poskytování úklidových služeb v budově OI Brno a ve výběrovém řízení s názvem Zajištění recepčních služeb v budově Oblastního inspektorátu ČIŽP v Praze bylo využito právo zadavatele a zakázka byla vyhrazena pouze pro dodavatele, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením - tzv. vyhrazené zakázky, kdy v žádosti dodavatel musí doložit potvrzení od úřadu práce o splnění tohoto kritéria. Ve výše uvedených zakázkách byli prověřováni dva dodavatelé, tj. 4 %.

7 Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje

ČIŽP považuje péči o zaměstnance za zásadní hodnotu a základ své odbornosti. Základním přístupem je bezprostřední kontakt vedení se zaměstnanci ve všech oblastních inspektorátech, důraz na soustavné vzdělávání zaměstnanců a bezpečnost práce. Strategie řízení lidských zdrojů se orientuje zejména na controlling a reporting řízení lidských zdrojů a na profesní růst a rozvoj zaměstnanců.

K 31. 12. 2019 měla ČIŽP 557 zaměstnanců, z toho bylo 317 žen a 240 mužů. Zaměstnanci ČIŽP pracují na inspektorátech v 10 regionech. Většina zaměstnanců působí v odborných profesích (80 %) a má vysokoškolské vzdělání (81,5 %). Zaměstnanci s praxí u ČIŽP vyšší než 10 let tvoří 60,7 % zaměstnanců.

ČIŽP má státní zaměstnance, jejichž pracovní-právní oblast je upravena zákonem o státní službě (ZSS) a zaměstnance v pracovním poměru, jejichž práva a povinnosti upravuje zákoník práce (ZP). Z toho vyplývá nutnost dvou kolektivních smluv: pro státní službu a pracovní poměr.

Počty zaměstnanců /reálné počty/ podle regionu (inspektorátu)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zaměstnanců absolutně k 31.12.	538	539	536	550	557
Praha a Střední Čechy	62	65	57	62	62
České Budějovice	37	39	38	36	39
Plzeň	41	44	43	44	43
Ústí nad Labem	48	47	48	49	50
Hradec Králové	41	42	42	44	44
Havlíčkův Brod	34	35	37	37	38
Brno	53	50	51	54	55
Olomouc	32	34	34	34	36
Ostrava	46	44	47	47	46
Liberec	31	31	32	32	33
Ředitelství (v Praze)	113	108	107	111	111

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2019

Vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
Základní	0	0	0	0
Střední odborné	0	6	6	1,1
Úplné střední	2	11	13	2,3
Úplné střední odborné	9	68	77	13,8
Vyšší odborné	2	5	7	1,3
Vysokoškolské	227	227	454	81,5
Celkem	240	317	557	100

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2019

Doba trvání	počet	%
Do 5 let	167	30
Do 10 let	52	9,3
Do 15 let	115	20,6
Do 20 let	100	18
Nad 20 let	123	22,1
Celkem	557	100

Počty zaměstnanců, rozčleněné dle typu pracovního poměru a pracovních smluv

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zaměstnanců k 31. 12. celkem	538	539	536	550	557
Procento zaměstnanců, na které se vztahuje kolektivní smlouva/dohoda	100	100	100	100	100
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu:					
vedení + ředitelé odborů /státní zaměstnanci/	16	14	14	15	17
z toho žen	3	2	2	2	2
z toho mužů	13	12	12	13	15
Odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	425	431	429	437	446
z toho žen	195	205	205	217	229
z toho mužů	230	226	224	220	217
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	97	94	93	98	94
z toho žen	85	81	81	86	86
z toho mužů	12	13	12	12	8
Pracovní poměr na dobu neurčitou	488	497	493	492	504
z toho plný úvazek	473	489	486	484	490
z toho částečný úvazek	15	8	7	8	14
Pracovní poměr na dobu určitou*	50	42	43	58	53
z toho plný úvazek	47	40	42	53	52
z toho částečný úvazek	3	2	1	5	1
Počet ŽEN k 31.12.	283	288	288	305	317
Pracovní poměr na dobu neurčitou (ženy)	256	260	259	269	278
z toho plný úvazek	245	254	253	262	266
z toho částečný úvazek	11	6	6	7	12
Pracovní poměr na dobu určitou (ženy)	27	28	29	36	39
z toho plný úvazek	26	26	28	33	38
z toho částečný úvazek	1	2	1	3	1
Počet MUŽŮ k 31.12.	255	251	248	245	240
Pracovní poměr na dobu neurčitou (muži)	232	237	234	223	226
z toho plný úvazek	228	235	231	222	224
z toho částečný úvazek	4	2	1	1	2
Pracovní poměr na dobu určitou (muži)	23	14	14	22	14
z toho plný úvazek	21	14	14	20	14
z toho částečný úvazek	2	0	0	2	0

* Doba určitá – dle § 21 ZSS se přijímají státní zaměstnanci, kteří dosud úspěšně nevykonali úřednickou zkoušku, na dobu určitou.

Jakmile státní zaměstnanci složí úřednickou zkoušku, mění se jim doba určitá na dobu neurčitou.

7.1 Personální řízení

Přístup k zaměstnancům ČIŽP se řídí zákoníkem práce a zákonem o státní službě, a je dále upraven interními předpisy. Mezi klíčové interní směrnice patří zejména:

- Kolektivní dohoda a kolektivní smlouva
- Pracovní řád České inspekce životního prostředí (účinnost od 1. 5. 2012)
- Platový řád (účinnost od 1. 6. 2012)
- 5/2012 Směrnice o vzdělávání zaměstnanců ČIŽP (účinnost od 1. 2. 2013)
- 3/2015 Služební předpis k aplikaci pracovního řádu České inspekce životního prostředí na služební poměry státních zaměstnanců podle zákona o státní službě (účinnost od 10. 8. 2015)
- 8/2015 Služební předpis upravující skládání služebních slibů státními zaměstnanci v České inspekci životního prostředí (účinnost dnem podpisu ředitele ČIŽP)
- 10/2015 Služební předpis upravující aplikaci zákona o státní službě v České inspekci životního prostředí (účinnost dnem podpisu ředitele ČIŽP)
- 8/2017 Směrnice k aplikaci ustanovení § 81 zákona o státní službě v České inspekci životního prostředí (jiná výdělečná činnost, účinnost 15. 6. 2017)
- 11/2018 Směrnice o zajištění pracovně lékařských služeb v České inspekci životního prostředí (účinnost 1. 7. 2018)
- 1/2019 Směrnice o odměňování státních zaměstnanců (účinnost 7. 2. 2019)
- 10/2019 Služební předpis, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců zařazených v České inspekci životního prostředí (účinnost 8. 10. 2019)
- 13/2019 Služební předpis, kterým se vydává vnitřní systemizace České inspekce životního prostředí (účinnost od 1. 1. 2020)

V roce 2019 byla činnost personálního oddělení zaměřena na implementaci novely zákona o státní službě. V únoru 2019 byly zavedeny elektronické výplatní pásky. Každý zaměstnanec si svoji výplatní pásku může zobrazit na webovém portálu OK Base. V průběhu prvního pololetí roku 2019 v souladu se služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu číslo 5 ze dne 7. prosince 2018 o charakteristice služebních míst byly zpracovány charakteristiky pro všechny státní zaměstnance, v rámci toho proběhla i revize pracovních náplní pro zaměstnance v pracovním poměru. V průběhu třetího čtvrtletí roku 2019 v souladu se zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě a vyhláškou č. 388/2017 Sb., o vzoru služebního průkazu státního zaměstnance, byly vystaveny všem státním zaměstnancům služební průkazy. Dále se činnost oddělení personálního v roce 2019 zaměřovala na kvalitní a včasnou realizaci legislativních změn v oblasti pracovního práva, mezd a vzdělávání v ČIŽP. Dominantním úkolem

oddělení personálního bylo jako každoročně hospodárné a účelné využívání přidělených mzdových prostředků. Při realizaci všech personálních procesů v rámci činnosti personálního oddělení jsou dodržovány příslušné právní předpisy a je dodržována kolektivní smlouva a kolektivní dohoda.

Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2019 proběhla veřejnoprávní kontrola ČIŽP. Výkonem kontroly byli pověřeni a kontrolu provedli zaměstnanci odboru interního auditu a finanční kontroly Ministerstva životního prostředí. Kontrolovaným obdobím bylo období leden 2018 až červen 2019. Předmětem kontroly bylo: čerpání mzdových nákladů v období 1/2018 až 6/2019, obsazování volných systemizovaných míst v období 1/2018 až 6/2019. Kontrola u ČIŽP byla mimořádně zařazena do plánu činnosti oddělení finanční kontroly Ministerstva životního prostředí na základě požadavku státního tajemníka MŽP. Veřejnoprávní kontrola nealezla žádná závažná pochybení v nastavených procesech.

Zaměstnávání

Vzhledem ke své povaze nabízí ČIŽP především kvalifikovaná pracovní místa. Klíčové je udržení zaměstnanců, které je měřeno ukazatelem dobrovolné fluktuace.

Na konci roku bylo v ČIŽP neobsazeno 47 systemizovaných míst. Aktuálním úkolem vedení ČIŽP zůstává stabilizace a rozvoj klíčových profesí. Průměrné procento dobrovolné fluktuace je v ČIŽP nízké - 6 %.

Proměny stavu zaměstnanců jsou monitorovány pravidelným interním reportingem a vyhodnocovány vedením. Pracovní a služební místa jsou obsazována veřejným výběrovým řízením. Ke stabilizaci zaměstnanců přispívají benefity, na které mají ve stejné míře nárok jak státní zaměstnanci, tak zaměstnanci v pracovním poměru.

Dle zákona o státní službě (ZSS) nelze plánovat kariérní postup zaměstnanců, výběrová řízení musí probíhat na každé systemizované místo.

Celkový počet a poměr nových zaměstnanců a míra fluktuace zaměstnanců**Počty nově přijatých zaměstnanců a zaměstnanců, kteří zaměstnání opustili, míra fluktuace 2015-2019**

	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zaměstnanců přijatých v roce celkem	32	51	49	59	54
z toho žen	17	32	37	33	39
do 30 let	3	8	10	16	9
ve věku 30-50	13	22	23	13	22
ve věku nad 50 let	1	2	4	4	8
z toho mužů	15	19	12	26	15
do 30 let	6	7	2	7	3
ve věku 30-50	5	7	4	10	6
ve věku nad 50 let	4	5	6	9	6
Počet zaměstnanců absolutně k 31.12.	538	539	536	550	557
Celkový počet zaměstnanců, kteří opustili zaměstnání v daném roce	48	43	55	51	50
z toho mužů	22	19	23	25	19
do 30 let	2	1	3	1	2
ve věku 30-50	10	10	7	15	6
ve věku nad 50 let	10	8	13	9	11
z toho žen	26	24	32	26	31
do 30 let	3	3	4	4	5
ve věku 30-50	16	16	18	13	16
ve věku nad 50 let	7	5	10	9	10
% dobrovolné fluktuace *					
(Očišťuje se o nucené odchody vč. důvodů, kterými jsou organizační změny, odchody do důchodu, odchody z důvodu úrazu, úmrtí)	3,49	4,1	7,2	4,8	6
% celkové fluktuace zaměstnanců					
Celkový počet rozvázaných pracovních poměrů v daném období (roce) × 100 / průměrný evidenční stav zaměstnanců v daném roce.	8,81	8	10,2	9,5	9

* Jedná se o ukončené služební, pracovní poměry ze strany zaměstnanců. Nejsou zde zahrnuty dobrovolné odchody do důchodů, ukončené služební, pracovní poměry ze strany zaměstnavatele (ukončení ve zkušební době, odvolání z místa vedoucího), skončení služebního poměru ze zákona, ukončené služební, pracovní poměry uplynutím doby určité.

Přehled ekonomických, zdravotních a sociálních benefitů zaměstnanců (mimo důchodové zabezpečení), které se týkají zaměstnanců na dobu neurčitou s plným pracovním úvazkem 2019)

	Zaměstnanci ve vrcholovém managementu /státní zaměstnanci/	Zaměstnanců – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/
Průměrný měsíční počet zaměstnanců v roce	17	446	94
Kolektivní smlouva	ANO	ANO	ANO
% zaměstnanců, na které se vztahuje kolektivní smlouva	100 %	100 %	100 %
Příspěvek na zdravotní péči	ANO	ANO	ANO
Rodičovské volno	dle ZP	dle ZP	dle ZP
Finanční podpora penzijního připojištění	ANO	ANO	ANO
Indispoziční volno (5 dnů/rok)	ANO	ANO	ANO
Příspěvek na stravování	ANO	ANO	ANO
Příspěvek na dětskou rekreaci	ANO	ANO	ANO
Příspěvek na rodinnou rekreaci	ANO	ANO	ANO
Jubilejní odměny	ANO	ANO	ANO
Příspěvek na kulturní a sportovní činnost	ANO	ANO	ANO
Odměny a dary - peněžní	ANO	ANO	ANO
Sociální výpomoci	ANO	ANO	ANO
Bezüročné půjčky	ANO	ANO	ANO

Rozmanitost a rovnost příležitostí

Česká inspekce životního prostředí je organizace, která respektuje rovné příležitosti mužů a žen. Při výběru zaměstnanců je přihlíženo především k odbornosti uchazečů. Platová transparentnost je zajištěna platovými tarify. Rovnost platů vychází ze služebního hodnocení zaměstnance.

Jednotlivá oddělení jsou v organizaci genderově, věkově i z hlediska získané praxe velmi různorodá. Organizační kultura nepřipouští žádnou formu přímé ani nepřímé diskriminace podporující genderové stereotypy. V pracovním řádu je uveden požadavek pracovní kázně a zachování pravidel zdvořilosti a ohleduplnosti.

ČIŽP podporuje rovné příležitosti v organizaci flexibilní pracovní dobou, případně zkráceným pracovním úvazkem, čímž usnadňuje všem zaměstnancům bez rozdílu možnost sladění soukromého a pracovního života.

V rámci vstupního vzdělávání je tématu rovných příležitostí věnována samostatná prezentace. Absolvování e-learningového kurzu rovné příležitosti bylo v roce 2018 vyžadováno po všech nově přijatých i stávajících zaměstnancích.

Vztahy zaměstnanců a vedení ČIŽP

Státní zaměstnanci a zaměstnanci v pracovním poměru musí mít oddělené kolektivní smlouvu/dohodu, kolektivní smlouva/dohoda se vztahuje na všechny zaměstnance ČIŽP. V kolektivní smlouvě, resp. dohodě v případě státních zaměstnanců, jsou upraveny zejména: ochrana soukromí zaměstnance, poskytování pracovního volna, oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, platová politika, závodní stravování, vzdělávání zaměstnanců při práci, sdílení informací mezi vedením a zástupci odborů, postupy vyjednávání a tvorba a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb. Minimální výpovědní lhůty týkající se organizačních změn se řídí zákoníkem práce.

Rovnocenné odměňování mužů a žen je zajištěno tím, že platová třída je systemizovaná na služební či pracovní místo.

Standardně vedení ČIŽP komunikuje se zaměstnanci především systémem porad, doplňovaným o další komunikační platformy, které usnadňují dostupnost informací, jakými jsou e-mail či intranet, na kterém zaměstnanci najdou např. všechny vnitřní normy ČIŽP či informace o organizačních a personálních změnách.

Složení řídicích orgánů a skladba kategorií zaměstnanců 2019

	muži	ženy	celkem
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu (vedení + ředitelé odborů) /státní zaměstnanci/	15	2	17
Zaměstnanci – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	217	229	446
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	8	86	94
Celkem	240	317	557

7.2 Vzdělávání

V roce 2019 bylo proškolen v rámci prezenčních kurzů, konferencí a e-learningových kurzů celkem 2 016 zaměstnanců. Do uvedeného počtu jsou zahrnuty vzdělávací akce, které členíme na:

- Kurzy interní: Hromadná školení ČIŽP (počet akcí 51, počet účastníků 943, počet hodin 292)
- Kurzy externí: Individuální školení (počet akcí 154, počet účastníků 287, počet hodin 1334)
- Konference (počet akcí 42, počet účastníků 149, počet hodin 596)
- E-learningové vzdělávání (počet akcí 38, počet účastníků 637, počet hodin 512)

Do uvedeného počtu nejsou zahrnuta ze zákona povinná školení, kterých se v uplynulém roce zúčastnilo celkem 876 zaměstnanců. Tato školení členíme na:

- BOZP vedoucí zaměstnanci (počet účastníků 42)
- BOZP zaměstnanci (počet účastníků 144)
- PO vedoucí zaměstnanci (počet účastníků 33)
- PO zaměstnanci (počet účastníků 158)
- První pomoc (počet účastníků 52)
- Řidiči (počet účastníků 447)

V rámci interních vzdělávacích akcí se ČIŽP zaměřuje především na prohlubování znalostí právních předpisů. V roce 2019 proběhla školení ke správnímu a kontrolnímu řádu a přestupkovému zákonu, kterých se zúčastnilo celkem 99 zaměstnanců ve čtyřech termínech. Tyto vzdělávací akce lektorsky zabezpečovali zaměstnanci z právního oddělení ČIŽP, kteří velmi dobře znají problémy, se kterými se zaměstnanci ČIŽP při činnostech v dané oblasti setkávají. K právním předpisům se dále uskutečnila školení k tvorbě správních rozhodnutí a k daňovému řádu.

Z odborné oblasti byla celoinspekčně proškolená témata: Závěry BAT, Vzorkování vody a odpadů, Zkoušky těsnosti v praxi, Nakládání s autovraky, Dřeviny a jejich hodnocení, Vodní právo a Stavební zákon. Celkem se těchto odborných kurzů zúčastnilo 299 zaměstnanců.

V oblasti měkkých dovedností ČIŽP i nadále pokračuje v proškolení komunikačních dovedností vedoucích zaměstnanců a inspektorů. V roce 2019 proběhlo školení na téma „Komunikační dovednosti a problémová jednání“, které bylo zrealizováno v sedmi termínech a zúčastnilo se ho celkem 72 zaměstnanců. Tato vzdělávací akce měla dle hodnocení zaměstnanců pozitivní odezvu. Záměrem ČIŽP je pokračovat v nastaveném trendu vzdělávání v oblasti měkkých dovedností.

V roce 2019 probíhala školení k elektronické spisové službě Athena, která byla realizována jednak externě na MŽP a také interně v rámci ČIŽP. Celkem bylo proškoleny 131 zaměstnanců. Školení byla zaměstnanci velmi dobře hodnocena a podle většiny účastníků splnila jejich očekávání. ČIŽP plánuje v dalších letech zahrnout školení ke spisové službě do úvodního vstupního vzdělávání nových zaměstnanců.

Současně s prezenčním vzděláváním zabezpečuje ČIŽP rovněž e-learningové vzdělávání zaměstnanců. Prostřednictvím vzdělávacího portálu úřadu bylo v roce 2019 zaměstnancům zpřístupněno, vyjma zákonných školení, celkem 45 e-learningových kurzů v sekcích akreditovaného průběžného vzdělávání, celoživotního vzdělávání a ICT vzdělávání. Kurzy jsou neustále přístupné všem zaměstnancům úřadu, primárně jako podpora jejich vzdělávání a naplňování požadavků na splnění vzdělávání na základě předšlého hodnocení a také jako podpora jejich pracovních činností. Portál je rovněž využíván pro nové zaměstnance jako doplnění informací k úvodnímu vstupnímu vzdělávání. Vstupního vzdělávání úvodního se zúčastnilo celkem 42 nových zaměstnanců, vstupní vzdělávání následné pak absolvovalo 24 zaměstnanců v pracovním poměru.

V rámci prohlubování odborného vzdělávání se noví inspektoři účastnili teoretické a praktické specializační přípravy. Specializační zkoušky v oblasti odpadového hospodářství, ochrany ovzduší, lesa, vod, přírody a mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES v roce 2019 úspěšně složilo 20 zaměstnanců.

Školení, studium, výcvik a kurzy 2019

	muži	ženy	celkem
Průměrný počet hodin všech typů školení za rok na 1 zaměstnance z průměrného měsíčního počtu zaměstnanců	29,4	36,5	33,3
Průměrný počet hodin všech typů školení za rok na 1 zaměstnance k 31.12.	30	36	33
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu (vedení + vedoucí odborů) /státní zaměstnanci/	24,5	45	26,9
Zaměstnanci – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	29,8	38,7	34,4
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	39	27,2	28,2

7.3 Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Principy zajišťující bezpečnost práce

Bezpečnost práce a ochrana zdraví patří k zásadním prioritám ČIŽP. V roce 2018 byla vydána směrnice „Organizace a řízení BOZP“, která upravuje zejména činnosti odborných zaměstnanců ČIŽP, kteří pracují ve velmi pestrém a náročném prostředí různých firem a lokalit, kde kontrolují provozy se zdroji znečištění či vyšetřují poškozování nebo ohrožování životního prostředí.

Následující rok projdou novelizací i směrnice „K zajištění autoprovozu“ a směrnice „Pro organizaci a provádění požární ochrany“.

Stav BOZP je prověřován každoroční komplexní prověrkou, kterou zajišťuje externí firma a následně probíhá kontrola plnění směrnic zajišťující bezpečnost práce zaměstnanci ČIŽP.

ČIŽP provádí pravidelná bezpečnostní školení zaměstnanců a všichni zaměstnanci jsou seznamováni s platnými obecnými i interními předpisy bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Všichni zaměstnanci ČIŽP jsou vybaveni ochrannými pracovními pomůckami, které splňují pro jejich pracovní činnost maximální zabezpečení dle norem a při jakémkoliv náznaku poškození jsou vyměňovány za nové.

Otázky bezpečnosti práce jsou součástí kolektivních smluv. Část IV kolektivní smlouvy/dohody obsahuje témata péče o pracovní prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví při práci i téma kontrol pracovního prostředí, požární ochrany a ochrany zdraví při práci. Na bezpečnost práce, dle ustanovení v kolektivní smlouvě, resp. kolektivní dohodě, dohlíží „Výbor odborové organizace ČIŽP“, který zastupuje všechny zaměstnance ČIŽP a řeší otázky BOZP s vedením ČIŽP. Pravidelně se účastní roční komplexní prověrky stavu BOZP, kontroluje evidenci a hlášení pracovních úrazů aj.

Úrazovost, promeškané dny a absence

Vysokou efektivitu řízení BOZP a kázeň zaměstnanců ilustruje nulová úrazovost v roce 2019. Hlavní příčinou pracovních úrazů je nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele. V letech 2014-2019 nedošlo k žádným smrtelným úrazům ani nemocem z povolání. Na všech pracovištích jsou důsledně zaznamenávány všechny úrazy, včetně šetření příčiny jejich vzniku.

Hodnoty úrazovosti, nemocnosti, zameškaných dnů a absencí zaměstnanců ČIŽP

jednotka		2015			2016			2017			2018			2019		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Průměrný měsíční počet zaměstnanců v roce	absolutní číslo	255	283	545	251	288	539	251	289	540	245	294	539	243	310	553
Počet všech pracovních úrazů	absolutní číslo	2	0	2	0	3	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Počet registrovaných pracovních úrazů vedoucích k pracovní neschopnosti v délce minimálně 3 dnů. (GRI Injury)	absolutní číslo	1	0	1	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Celkový počet závažných pracovních úrazů vedoucích k hospitalizaci delší než 5 dní	absolutní číslo	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkový počet dní absence z důvodu úrazu a onemocnění z povolání (GRI lost day)	dny/směny	241	0	24	0	59	59	0	12	12	0	0	0	0	0	0

Hodnoty úrazovosti, nemocnosti, zameškaných dnů a absencí zaměstnanců ČIŽP

	jednotka	2015	2016	2017	2018	2019
Úrazová četnost (Počet registrovaných pracovních úrazů na 100 zaměstnanců.)	relativní číslo	0,18	0,37	0,19	0,00	0,00
Průměrný počet zameškaných kalendářních dnů na jeden registrovaný pracovní úraz	absolutní číslo	24,00	29,50	12,00	0,00	0,00
Absence z důvodu nemoci, pracovního i nepracovního úrazu (0 % z celkového odpracovaného času.)	%	4,58	4,05	4,04	3,65	4,63
Míra neplánované absence Absence z důvodu neplánovaných absencí: nemoci, pracovního i nepracovního úrazu (0 % z plánovaného časového fondu.) (GRI Absentee rate)	%	3,69	3,30	3,39	3,07	3,84
Procento pracovní neschopnosti. Poměr počtu zameškaných kalendářních dnů pracovní neschopnosti krát 100 k počtu kalendářních dnů násobený počtem zaměstnanců. (GRI Lost day rate)	%	0,01	0,03	0,01	0,00	0,00
LTIFR (Lost Time Injury Frequency Rate) Reprezentuje počet úrazů po nejméně 3 dnech pracovní neschopnosti dělený celkovým počtem odpracovaných hodin vyjádřených v milionech hodin.	absolutní číslo	1,09	2,19	1,07	0,00	0,00

8 Energetická a materiálová náročnost činnosti ČIŽP

ČIŽP veškerou spotřebovanou energii nakupuje od dodavatelů, jejichž výběr je prováděn v rámci systému centralizovaného zadávání veřejných zakázek. Dodavatelem elektrické energie byla EP Energy Trading, a.s., zemního plynu Pražská plynárenská a.s.

Cílem ČIŽP je snižování spotřeb jednotlivých energií, jejichž spotřeby jsou ovlivněny klimatickými podmínkami a spotřeba benzínu a nafty je ovlivněna počtem kontrol a vzdáleností kontrolovaných objektů. ČIŽP nepoužívá významné množství žádných surovin ani materiálů.

Pro všechny objekty, kde je ČIŽP majitelem, byly vyhotoveny energetické audity a průkazy energetické náročnosti budovy. Z těchto podkladů vyplynula opatření, jejichž realizací dochází postupně ke snížení odebíraných energií. V roce 2019 byly rekonstruovány výměníkové stanice na OI Liberec a OI Hradec Králové.

Nezávisle na těchto opatřeních ČIŽP provádí dílčí opatření ke snížení energetické náročnosti - například investice do výměn

oken a vstupních dveří, izolaci střešních pláštů budov, instalaci úsporných žárovek a zářivek, nákup úsporných spotřebičů s vyšší energetickou účinností.

V roce 2019 proběhla obměna vozového parku, 9 vozidel s benzinovým a naftovým palivem bylo vyměněno za vozidla s palivem CNG. Touto obměnou se sníží emise CO₂ a hluková zátěž. Spaliny těchto pohonů neobsahují škodlivý oxid siřičitý. Do vozidel s pohonem CNG nejsou přidávána žádná karcinogenní aditiva. V dalších letech předpokládáme postupnou obměnu cca 22 % osobních vozidel používajících paliva ropného původu za vozidla s alternativním pohonem.

Nakládání s odpady je řízeno samostatnou interní směrnicí. Odpadem z činnosti ČIŽP je tříděný (separovaný) odpad, komunální odpad a velkoobjemový odpad - např. vyřazený nábytek. Baterie, elektroodpad, zářivky, žárovky apod. jsou odevzdávány v rámci zpětného odběru oprávněným osobám. Odpady jsou předávány k likvidaci regionálním odběratelským firmám. Odpadní vody jsou vypouštěny do veřejné kanalizace.

Hmotnost odpadu (kg) ČIŽP a způsob likvidace*

	2016		2017		2018		2019	
	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady
Celková produkce	25	60 049	29	42 324	27	43 960	37	85 510

*Vyprodukované odpady byly předány oprávněným osobám v souladu se zákonem o odpadech.

Spotřeba energie, paliv a vody v ČIŽP

	Druh paliva nebo energie	Jednotka	2016	2017	2018	2019
Nakoupené a spotřebované zdroje energie	benzin	l	75 294	68 172	63 165	61 791
	nafta	l	43 709	50 289	51 243	50 120
	elektrina*	kWh	475 838	511 156	462 409	592 471
	zemní plyn	m ³	98 912	93 601	93 397	80 866
	tepelná energie	GJ	1 834	1 589	1 681	2 032
Spotřeba pitné vody z komunální dodávky vody nebo jiné vodárenské služby		m ³	8 145	10 822	6 769	6 840

*Původ elektriny dodávané ČIŽP jako konečnému zákazníkovi od společnosti EP Energy Trading a.s. byl v roce 2019: z uhlí 23,2 %, z jaderných zařízení 15,8 %, ze zemního plynu 1,2 %, ze zdrojů využívající obnovitelné zdroje včetně záruk původu 56,3 %, ze zdrojů využívajících druhotné energetické zdroje 1,5 %, z ostatních zdrojů 2,0 %.

9 Ekonomika

V roce 2019 ČIŽP hospodařila s neinvestičními prostředky ve výši 445 636 800,65 Kč (z toho NNV byly ve výši 44 833 029,95 Kč) a s rozpočtovými investičními prostředky ve výši 63 600 682,17 Kč (z toho NNV 34 077 437,55 Kč). Celkové rozpočtové prostředky tedy činily 509 237 482,82 Kč. ČIŽP také hospodařila s mimorozpočtovými prostředky ve výši 410 870 Kč.

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2019

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	23 383 714,00	20 300 940,00	3 082 774,00
Platy zaměstnanců v pracovním poměru – NNV	16 029 375,00	16 029 375,00	0
Platy státních zaměstnanců – SZ	221 681 156,00	216 702 709,00	0
OOV	2 535 955,00	832 663,00	1 703 292,00
OOV-NNV	1 543 562,00	1 543 562,00	0
Odstupné	500 000,00	99 881,00	400 119,00
Odstupné - NNV	655 405,00	85 052,00	570 353,00
Pojistné SP+ZP	84 343 914,00	79 857 890,00	4 486 024,00
Pojistné SP+ZP-NNV	6 729 225,00	6 729 225,00	0
Celkem mzdové výdaje	357 402 306,00	342 181 297,00	15 221 009,00

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné výdaje	58 400 000,00	39 099 039,71	19 300 960,29
Převod FKSP	4 901 298,00	4 901 298,00	0
Mimorozpočtový zdroj	410 870,00	239 679,85	171 190,15
NNV 2018	17 975 462,95	14 959 989,56	3 015 473,39
Celkem běžné výdaje	81 687 630,95	59 200 007,12	22 487 623,83

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Obnova personální výpočetní techniky	3 496 863,70	3 496 863,70	0
Mobilní telefony	500 000,00	383 328,00	116 672,00
Vícefaktorová identifikace	350 000,00	341 655,60	8 344,40
Technické a netechnické opatření	1 400 000,00	0	1 400 000,00
AM-řízení přístupu	800 000,00	0	800 000,00
Neinvestiční výdaje SMVS	6 546 863,70	4 221 847,30	2 325 016,40
Celkem neinvestiční výdaje	445 636 800,65	405 603 151,42	40 033 649,23

Čerpání investičních výdajů na rok 2019

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Funkcionalita CIS	940 040,00	0	940 040,00
Nový CIS	7 553 000,00	0	7 553 000,00
Intranet ČIŽP	344 500,00	0	344 500,00
Obnova LAN sítě na ŘDT	2 009 636,97	2 009 636,97	0
EIS	1 682 844,00	1 645 600,00	37 244,00
Modernizace střechy OI Ústí nad Labem	3 805 627,27	3 805 627,27	0
Protipožární dveře OI Brno	459 981,50	459 981,50	0
Rekonstrukce EZS a EPS OI Hradec Králové	964 262,31	964 262,31	0

Kanalizační přípojka OI České Budějovice	240 822,67	240 822,67	0
Obnova chodbových tiskáren	2 855 052,92	2 855 052,92	0
Vytvoření WEB stránek	600 000,00	0	600 000,00
Řízení privilegovaných účtů	800 000,00	0	800 000,00
AM-řízení přístupu	400 000,00	0	400 000,00
Vícefaktorová identifikace	1 550 000,00	0	1 550 000,00
IDM správa uživatelských identit	1 400 000,00	0	1 400 000,00
Pořízení diskových polí	2 389 750,00	2 389 750,00	0
Zabezpečení tisku	700 000,00	0	700 000,00
Protipožární dveře ŘDT	200 000,00	0	200 000,00
Obložkové zárubně	265 000,00	0	265 000,00
Kamerový systém OI Havlíčkův Brod	134 084,00	134 084,00	0
Rekonstrukce střechy OI Havlíčkův Brod	537 240,00	537 240,00	0
Výměniková stanice Hradec Králové	519 942,00	519 942,00	0
Výměna oken OI Brno	400 000,00	0	400 000,00
Plynový kotel OI Brno	88 253,00	88 253,00	0
Vzduchotechnika OI Brno	420 000,00	0	420 000,00
Chlazení zasedací místnosti	154 154,00	154 154,00	0
Rekonstrukce EZS ŘDT	217 710,46	217 710,46	0
Rekonstrukce EZS a EPS OI Liberec	1 621 000,00	0	1 621 000,00
Rekonstrukce EZS a EPS OI Ústí nad Labem	1 110 000,00	0	1 110 000,00
Dálkové ovládání vrat OI Ústí nad Labem	225 000,00	0	225 000,00
Výměniková stanice OI Liberec	1 338 149,89	1 338 149,89	0
Nákup GPS Trimble	356 829,00	356 829,00	0
Koncové zařízení EZS OI Hradec Králové	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS OI České Budějovice	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS OI Praha	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS OI Havlíčkův Brod	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS OI Liberec	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS OI Ústí nad Labem	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS OI Plzeň	100 000,00	0	100 000,00
Koncové zařízení EZS ŘDT	100 000,00	0	100 000,00
Dokoupení GPS Trimble	33 759,00	33 759,00	0
Osobní vozidla 2018	5 183 704,37	5 183 704,37	0
Osobní vozidla 2019	1 568 094,00	1 568 094,00	0
Dopravní prostředky SNG	2 992 695,00	2 992 695,00	0
Zakoupení dronu	151 738,01	151 738,01	0,00
Dodávkový automobil	992 615,00	992 615,00	0
Terénní automobily	8 671 000,00	8 671 000,00	0
Zakoupení Trimble R1	699 573,60	699 573,60	0
GPS Trimble Geo 7X	667 895,80	667 895,80	0
Velkoobjemový mrazicí box	498 415,94	498 415,94	0
Fotovybavení	125 883,00	125 883,00	0
Dynamický olfaktometr	2 407 900,00	2 407 900,00	0
Laboratorní váhy	115 289,00	115 289,00	0
Klimatizace serverovny	148 588,00	148 588,00	0
Agregované akce	2 260 651,46	0	2 260 651,46
Celkem investiční výdaje	63 600 682,17	41 974 246,71	21 626 435,46
Celkové výdaje	509 237 482,82	447 577 398,13	61 660 084,69

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotebvaných výdajů

Úspora neinvestičních výdajů ve výši 22 487 623,83 Kč souvisí s rozšířením dozorových povinností (nový zákon o ZPF), dále nebyl v plném rozsahu realizován nákup nábytku ve výši cca 2 000 000 Kč, dalším důvodem úspory je to, že se plánovalo využít finanční prostředky na ostrahu budov společností Securitas, nebylo zcela dokončeno malování kanceláří na ŘDT a výměna koberců, dále nebyly plně dočerpány finanční prostředky v oblasti ICT, a to především z důvodů omezení maintenance u služeb, které souvisejí s novou spisovou službou a z důvodu zrušení podpory na geografický informační systém.

Úspora neinvestičních výdajů EDS/SMVS ve výši 2 325 016,40 Kč je způsobena tím, že investiční akce budou realizovány až v průběhu roku 2020.

K úspoře investičních výdajů ve výši 21 626 435,46 Kč došlo nečerpáním investičních prostředků na investiční akce schválené v roce 2019. Jedná se především o investiční akce z oblasti ICT, a to ve výši 14 287 000 Kč, dále provozní investice ve výši 7 339 000 Kč. Všechny nečerpané investiční akce se převádějí do roku 2020, kdy dojde k jejich realizaci.

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů

V roce 2019 ČIŽP nepoužívala rezervní fond.

Nároky nespotebvaných výdajů minulých let byly čerpány na tyto akce:

- 115V02100D020 Nákup mobilních telefonů – uvolněn nárok ve výši 383 328 Kč, čerpání ve výši 383 328 Kč
- 115V03100D006 Vícefaktorová identifikace – uvolněn nárok ve výši 341 655,60 Kč, čerpání ve výši 341 655,60 Kč
- 115V02100D029 EIS – uvolněn nárok ve výši 1 645 600 Kč, čerpání ve výši 1 645 600 Kč
- 115V02300D032 Modernizace střechy OI Ústí nad Labem – uvolněn nárok ve výši 3 805 627,27 Kč, čerpání ve výši 3 805 627,27 Kč
- 115V02300D033 Protipožární dveře OI Brno – uvolněn nárok ve výši 459 981,50 Kč, čerpání ve výši 459 981,50 Kč
- 115V02300D035 Rekonstrukce EZS a EPS OI Hradec Králové – uvolněn nárok ve výši 964 262,31 Kč, čerpání ve výši 964 262,31 Kč
- 115V02300D036 Kanalizační přípojka OI České Budějovice – uvolněn nárok ve výši 240 822,67 Kč, čerpání ve výši 240 822,67 Kč
- 115V03300D004 Kamerový systém OI Havlíčkův Brod – uvolněn nárok ve výši 134 084 Kč, čerpání ve výši 134 084 Kč
- 115V02100D027 Obnova LAN sítě – uvolněn nárok ve výši 2 009 636,97 Kč, čerpání ve výši 2 009 636,97 Kč

- 115V03100D002 Obnova chodbových tiskáren – uvolněn nárok ve výši 1 800 000 Kč, čerpání ve výši 1 800 000 Kč
- 115V03400D002 Nákup GPS Trimble – uvolněn nárok ve výši 356 829 Kč, čerpání ve výši 356 829 Kč
- 115V03400D013 Dokoupení GPS Trimble – uvolněn nárok ve výši 33 759 Kč, čerpání ve výši 33 759 Kč
- 115V03400D014 Nákup osobních vozidel – uvolněn nárok ve výši 5 183 704,37 Kč, čerpání ve výši 5 183 704,37 Kč
- 115V03400D016 Dopravní prostředky SNG – uvolněn nárok ve výši 2 992 695 Kč, čerpání ve výši 2 992 695 Kč

Mimorozpočtový zdroj

- Pojistné 410 870,00 Kč

NNV neprofilující

3 082 774,00	5011
4 978 447,00	5013
1 703 292,00	5021
970 472,00	5024
3 354 069,00	5031
1 131 955,00	5032
3 445,22	5132
3 988,80	5133
17 543,00	5134
57 893,80	5136
3 980 318,49	5137
921 702,37	5139
3 470,19	5142
105 457,08	5151
201 906,57	5152
381 582,57	5153
98 231,51	5154
603 731,02	5156
700,00	5157
12 568,00	5161
547 924,38	5162
299 619,86	5163
159 149,47	5164
584 313,02	5166
832 040,23	5167
1 470 986,47	5168
9 854 313,47	5169
1 234 642,41	5171
133 147,50	5172

9.3 Celkové zhodnocení příjmů

Celkové příjmy ČIŽP v roce 2019 činily 1 852 933,87 Kč.

Rozpočtové příjmy	Schválený rozpočet	Rozpočet upravený	Skutečnost
2132	350 000,00	350 000,00	346 846,87
2133	3 600,00	3 600,00	0
2310	0,00	0,00	6 665,00
2322	0,00	0,00	438 901,00
2324	1 346 400,00	1 346 400,00	1 044 112,00
4132	0,00	0,00	16 409,00
Celkem	1 700 000,00	1 700 000,00	1 852 933,87

Rozbor příjmů

2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	Jsou zde příjmy z pronájmu kancelářských ploch na OI Havlíčkův Brod a Liberec.
2133	Příjmy z pronájmu movitých věcí	Jsou zde příjmy za pronajímáný movitý majetek na OI Havlíčkův Brod.
2310	Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku	Jsou zde příjmy za odkup osobních ochranných pomůcek.
2322	Přijaté pojistné náhrady	Jsou zde vyplacené pojistky za pojistné události.
2324	Náklady řízení	Jsou zde náklady řízení, exekuce.
4132	Převod z ostatních vlastních fondů	Zde je zaúčtován převod nevyčerpaných mzdových prostředků 12/2018.

10 Účetní závěrka k 31. 12. 2019

Rozvaha

Číslo pol.	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Brutto	Běžné Korekce	Netto	
			1	2	3	4
AKTIVA CELKEM			854 739 598,19	343 264 796,52	511 474 801,67	458 513 445,99
A. Stálá aktiva			789 577 348,88	343 264 796,52	446 312 552,36	421 021 562,22
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		39 661 626,20	35 401 710,01	4 259 916,19	3 270 145,58
3.	Ocenitelná práva	014	183 000,00	177 238,00	5 762,00	11 369,00
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	17 006 938,32	17 006 938,32		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	1 234 200,00		1 234 200,00	1 234 200,00
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		749 915 722,68	307 863 086,51	442 052 636,17	417 751 416,64
1.	Pozemky	031	12 516 935,00		12 516 935,00	12 519 714,00
2.	Kulturní předměty	032	11 491,00		11 491,00	11 491,00
3.	Stavby	021	506 147 380,43	136 478 219,00	369 669 161,43	367 872 931,36
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	133 519 045,94	73 663 997,20	59 855 048,74	37 304 280,28
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	97 720 870,31	97 720 870,31		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042				43 000,00
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053				

Rozvaha

Číslo pol.	Název položky	Syntetický účet	Období		Minulé
			Brutto	Běžné Korekce	Netto
			1	2	3
					4
IV.	Dlouhodobé pohledávky				
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462			
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464			
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465			
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466			
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469			
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471			
7.	Dlouhodobé zprostředkování transferů	475			
B. Oběžná aktiva			65 162 249,31	65 162 249,31	37 491 883,77
I.	Zásoby				
1.	Pořízení materiálu	111			
2.	Materiál na skladě	112			
3.	Materiál na cestě	119			
4.	Nedokončená výroba	121			
5.	Polotovary vlastní výroby	122			
6.	Výrobky	123			
7.	Pořízení zboží	131			
8.	Zboží na skladě	132			
9.	Zboží na cestě	138			
10.	Ostatní zásoby	139			
II.	Krátkodobé pohledávky		33 018 630,24	33 018 630,24	2 236 831,60
1.	Odběratelé	311			18 381,00
2.	Směnky k inkasu	312			
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313			
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 569 187,24	2 569 187,24	2 218 404,60
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	30 448 643,00	30 448 643,00	
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316			
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317			
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	800,00		800,00
10.	Sociální zabezpečení	336			46,00
11.	Zdravotní pojištění	337			
12.	Důchodové spoření	338			
13.	Daň z příjmů	341			
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342			
15.	Daň z přidané hodnoty	343			
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344			
17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346			

Rozvaha

Číslo pol.	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Brutto	Běžné Korekce	Netto	
			1	2	3	4
18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
19.	Pohledávky ze správy daní	352				
20.	Zúčtování z přerozdělování daní	355				
21.	Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	356				
22.	Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
23.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
24.	Pevné termínové operace a opce	363				
25.	Pohledávky z neukončených finančních operací	369				
26.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
27.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
29.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375				
30.	Náklady příštích období	381				
31.	Příjmy příštích období	385				
32.	Dohadné účty aktivní	388				
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377				
III.	Krátkodobý finanční majetek		32 143 619,07		32 143 619,07	35 255 052,17
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245	30 982 738,78		30 982 738,78	33 781 133,02
6.	Účty státních finančních aktiv	247				
7.	Účty řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu		248			
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				
9.	Běžný účet	241				
10.	Běžný účet FKSP	243	1 159 706,29		1 159 706,29	1 472 519,15
14.	Běžné účty fondů organizačních složek státu	225				
15.	Ceniny	263	1 174,00		1 174,00	1 400,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261				

Rozvaha

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
			1	2
PASIVA CELKEM			511 474 801,67	458 513 445,99
C. Vlastní kapitál			449 976 682,89	424 676 702,97
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky			488 643 027,07	488 579 351,07
1.	Jmění účetní jednotky	401	727 056 740,25	726 993 064,25
2.	Fond privatizace	402		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-238 435 713,18	-238 435 713,18
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408	22 000,00	22 000,00
II.	Fondy účetní jednotky		1 159 706,29	1 472 519,15
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 159 706,29	1 472 519,15
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414		
III.	Výsledek hospodaření		-3 502 208 888,65	-3 082 033 541,17
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		-420 175 347,48	-381 076 744,24
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	-2 711 544 994,65	-2 330 468 250,41
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	-370 488 546,52	-370 488 546,52
IV.	Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření		3 462 382 838,18	3 016 658 373,92
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222	-1 852 933,87	-2 070 016,84
2.	Zvláštní výdajový účet	223	447 577 398,13	371 274 194,45
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje předcházejících účetních období	404	3 016 658 373,92	2 647 454 196,31
D. Cizí zdroje			61 498 118,78	33 836 743,02
I. Rezervy				
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
9.	Dlouhodobé zprostředkování transferů	475		
III.	Krátkodobé závazky		61 498 118,78	33 836 743,02
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321		
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	87 705,00	111 184,00

Rozvaha

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
			1	2
8.	Závazky z dělené správy	325	718 827,00	
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331		
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	15 023 085,00	14 222 086,00
12.	Sociální zabezpečení	336	6 091 368,00	5 775 724,00
13.	Zdravotní pojištění	337	2 627 838,00	2 439 973,00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	2 444 326,00	2 221 390,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	22 441 050,60	
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	11 630 550,00	
21.	Přijaté zálohy daní	351		
22.	Přeplatky na daních	353		
23.	Závazky z vratek nepřímých daní	354		
24.	Zúčtování z přerozdělování daní	355		
25.	Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	357		
26.	Ostatní závazky ze správy daní	359		
27.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
28.	Pevné termínové operace a opce	363		
29.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
30.	Závazky z finančního zajištění	366		
31.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
33.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375		
34.	Závazky z řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	248		
35.	Výdaje příštích období	383		
36.	Výnosy příštích období	384		
37.	Dohadné účty pasivní	389		
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	433 369,18	9 066 386,02

Výkaz zisku a ztráty

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1		2	
A. NÁKLADY CELKEM			422 902 590,32		383 805 149,07	
I.	Náklady z činnosti		422 881 060,51		382 985 100,55	
1.	Spotřeba materiálu	501	7 431 477,48		7 633 716,73	
2.	Spotřeba energie	502	5 353 860,87		4 828 446,25	
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	3 910 314,28		4 416 166,38	
9.	Cestovné	512	3 711 375,30		3 681 377,13	
10.	Náklady na reprezentaci	513	198 915,80		187 809,50	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	24 375 815,01		26 051 972,44	
13.	Mzdové náklady	521	256 902 676,00		227 657 701,00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	86 546 230,00		76 936 818,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525				
16.	Zákonné sociální náklady	527	5 215 320,00		5 274 938,00	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532	1 970,00		1 970,00	
20.	Jiné daně a poplatky	538	140 948,00		202 200,00	
21.	Vratky nepřímých daní	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542	1 055 407,68		28 758,00	
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548	4 901 298,00		4 608 561,00	
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	17 119 892,57		15 611 457,82	
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553			475 300,00	
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	6 014 323,98		5 222 801,21	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	1 235,54		165 107,09	
II.	Finanční náklady		821 529,81		820 048,52	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	21 529,81		18 200,02	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564			801 848,50	
5.	Ostatní finanční náklady	569				

Výkaz zisku a ztráty

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
				1		2
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
3.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na předfin.transferů	575				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků					
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků	586				
V.	Daň z příjmů					
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B. VÝNOSY CELKEM			2 727 242,84		2 728 404,83	
I.	Výnosy z činnosti		2 720 577,84		2 715 305,43	
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	970 831,97		881 652,78	
3.	Výnosy z pronájmu	603	347 496,87		195 082,85	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642	908 201,00		788 893,80	
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646			147 127,00	
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648				
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	494 048,00		702 549,00	
II.	Finanční výnosy		6 665,00		13 099,40	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662				
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	6 665,00		13 099,40	

Výkaz zisku a ztráty

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
				1		2
III.	Výnosy z daní a poplatků					
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů					
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
3.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z předfin. transferů	675				
V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků					
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688				
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ						
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-420 175 347,48		-381 076 744,24	
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-420 175 347,48		-381 076 744,24	

11 Přehled plnění indikátorů Standardů GRI

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
GENERAL DISCLOSURES			
Profil organizace			
102-1	Název organizace		Předsádka a Kontakty, Zkratky a vysvětlivky
102-2	Primární značky, produkty a služby		nerelevantní
102-3	Umístění sídla organizace		Předsádka a Kontakty, Zkratky a vysvětlivky
102-4	Země, ve kterých organizace působí		Česká republika
102-5	Povaha vlastnictví a právní forma	1.1 Úloha ČIŽP	Státní organizace, str. 8
102-6	Obsloužené trhy		nerelevantní
102-7	Velikost organizace	Přehledné informace o činnosti v r. 2015-2019, 1.3 Intenzita inspekční činnosti	4-5, 11-12
102-8	Počty zaměstnanců	7. Zaměstnané prostředí a lidské zdroje	78-79
102-9	Dodavatelský řetězec organizace	6. Výběrová řízení a dodavatelský řetězec	77
102-10	Významné změny	Úvodní slovo	1-3
102-11	Princip obezřetnosti-Princip 15 Deklarace z Ria	1.1 Úloha ČIŽP, 4. Činnost ČIŽP za rok 2019 podle složek	Všechny plánované inspekce; a celá prevenční činnost ČIŽP. Str. 8-9, dále kapitola 4. s. 19-73
102-12	Externě vypracované hospodářské, ekologické a sociální charty, soubory zásad	5. Etika a integrita	74-76
102-13	Členství ve sdruženích	3.3 Mezinárodní spolupráce	16-17
Strategie			
102-14	Prohlášení nejvýše postavené osoby odpovědné za rozhodnutí přijatá organizací	Úvodní slovo	1-3
102-15	Popis klíčových dopadů, rizik a příležitostí	Úvodní slovo	(Cíle do budoucna definovány dle zákonů, konkrétně na roční bázi viz Plán Činnosti na www.cizp.cz/ Plany-činnosti) s. 1-3
Etika a integrita			
102-16	Hodnoty, principy, standardy a normy chování organizace	1.1 Úloha ČIŽP: Právní rámec činnosti ČIŽP; 5. Etika a integrita; 6. Výběrová řízení	8-9, 74-76, 77
102-17	Interní a externí mechanismy pro hlášení obav o neetické nebo protiprávní chování	5. Etika a integrita	74-76
Řízení organizace			
102-18	Struktura řízení organizace		10 http://www.cizp.cz/ Organizační-struktura

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
STAKEHOLDER ENGAGEMENT			
102-40	Seznam skupin stakeholderů zainteresovaných na činnosti organizace	3. Jednání se zainteresovanými subjekty	13-17
102-41	Kolektivní smlouva	7. Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje	78-79 a 83
102-42	Podklady pro identifikaci a výběr stakeholderů	3. Jednání se zainteresovanými subjekty	13-17
102-43	Přístup organizace k zapojení stakeholderů	3. Jednání se zainteresovanými subjekty	13-17
102-44	Klíčová témata a problémy vznesené stakeholdery	3. Jednání se zainteresovanými subjekty; Hlavní témata podnětů v roce 2019	13-14
Identifikované závažné aspekty a hranice			
102-45	Všechny subjekty obsažené v konsolidované účetní závěrce organizace		ČIŽP
102-46	Postup pro stanovení obsahu zprávy a hranic témat	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2019 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8-9, dále kapitola 4. s.19-73
102-47	Závažná témata zprávy	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2019 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8-9, dále kapitola 4, s.19-73
102-48	Přepočty informací poskytovaných v předchozích zprávách		Přepočet - oprava chybného součtu údajů za rok 2018: - str. 4 v řádku "Všechna rozhodnutí (pokutová a ostatní rozhodnutí vč. o poplatcích) v právní moci"; z 7 766 na 8 541 - str. 4 v řádku "Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci z 2547 na 2543, totéž číslo v tabulce na str. 11. řádek roku 2018 třetí sloupec; - str. 4 v řádku "Ostatní pravomocná rozhodnutí"; z 427 na 424
102-49	Významné změny od minulého reportovacího období		Nebyly změněny
102-50	Vykazované období poskytovaných informací		2019
102-51	Datum poslední předchozí zprávy		Druhý GRI report ČIŽP, první v květnu 2018
102-52	Uvedte cyklus		roční

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
102-53	Kontaktní místo pro otázky týkající se zprávy nebo jejího obsahu		tel.: 222 860 111, podatelna@cizp.cz
102-54	Tvrzení o souladu reportu s GRI standardy		7
102-55	Obsahový index GRI	11. Přehled plnění indikátorů Standardů GRI	100-103
102-56	Externí ověření zprávy		externě neověřováno
	Management Approach		
103-1	Vysvětlení zásadních témat a jejich hranic	1.1 Úloha ČIŽP, 4. Činnost ČIŽP za rok 2019 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8-9, dále kapitola 4, s. 19-73
103-2	Manažerský přístup – mechanismus stížností	5.3 Řešení stížností	74-76
	SUB-KATEGORIE: SPOLEČNOST/KOMUNITA		
	Protikorupční aktivity		74-75
205-1	Celkový počet a procento operací vyhodnocených pro rizika související s korupcí a zjištěnými významnými riziky	5.2 Protikorupční program	74-75
205-2	Komunikace a školení o protikorupčních politikách a postupech	5.2 Protikorupční program	74-75
205-3	Potvrzené případy korupce a přijatá opatření	5.2 Protikorupční program	74-75
	SPECIFIC DISCLOSURES		
	KATEGORIE: Životní prostředí		
	Materiály		87
301-1	Použité materiály podle hmotnosti nebo objemu	8. Energetická a materiálová náročnost	87
	Energie		87
302-1	Spotřeba energie v rámci organizace	8. Energetická a materiálová náročnost	87
	Voda		87
303-1	Celková spotřeba vody dle zdrojů	8. Energetická a materiálová náročnost	87
	Odpadní vody a odpad		87
306-2	Celková hmotnost odpadů podle druhů a metod likvidace	8. Energetická a materiálová náročnost	87
	Ověřování environmentálních vlivů u dodavatelů		87
308-1	Procento nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu pomocí environmentálních kritérií	6. Výběrová řízení	87
	KATEGORIE: Sociální oblast		
	SUB-KATEGORIE: PRACOVNĚ-PRÁVNÍ POSTUPY A DŮSTOJNÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY		
	Zaměstnávání		80-83
401-1	Celkový počet a poměr nových zaměstnanců a míra fluktuace zaměstnanců	7.1 Personální řízení	81
401-2	Zaměstnanecké benefity	7.1 Personální řízení	83
	Vztahy zaměstnanců a managementu		80, 84
402-1	Minimální výpovědní lhůty týkající se provozních změn, včetně specifikace v kolektivních smlouvách	7.1 Personální řízení	84

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
	Bezpečnost práce a ochrana zdraví		85-86
403-1	Procentní podíl z celkové pracovní síly zastoupený ve formálních komisích pro bezpečnost práce a ochranu zdraví sdružujících zaměstnance a management	7.3 Bezpečnost práce	85 (100 %)
403-2	Druhy úrazů a úrazovost, nemoci z povolání, promeškané dny a absence, a celkový počet souvisejících smrtelných pracovních úrazů	7.3 Bezpečnost práce	85-86
403-4	Témata zdraví a bezpečnosti obsažená ve formálních smlouvách s odbory	7.3 Bezpečnost práce	85-86
	Trénink a vzdělávání		84-85
404-1	Průměrný počet hodin školení na rok	7.2 Vzdělávání	84-85
	Rozmanitost a rovnost příležitostí		80
405-1	Složení řídicích orgánů a skladba kategorií zaměstnanců	7.1 Personální řízení	80
	Rovnocenné odměňování mužů a žen		80
405-2	Podíl základního platu a odměňování žen k mužům podle kategorií zaměstnanců a významných provozních lokalit	7.1 Personální řízení	80
	SUB-KATEGORIE: LIDSKÁ PRÁVA		
	Nediskriminace		75-76
406-1	Celkový počet případů diskriminace a přijaté nápravné kroky	5.3 Řešení stížností	75-76
	Hodnocení dodavatele z hlediska dopadů na společnost		77
414-1	Procento nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu podle kritérií pro dopady na společnost 6. Výběrová řízení		77
	Ověřování postupů dodavatelů v pracovně-právní oblasti		77
414-2	Významné současné a možné nepříznivé dopady na pracovně-právní postupy v dodavatelském řetězci a přijatá opatření	6. Výběrová řízení	75
	SUB-KATEGORIE: ODPOVĚDNOST ZA PRODUKTY A SLUŽBY		
	Ochrana údajů zákazníka		76
418-1	Celkový počet zdůvodněných stížností na porušení soukromí zákazníka a ztráty zákaznických dat	5.4 Ochrana dat a Soulad s legislativou	76
	Soulad s legislativou		76
419-1	Peněžní hodnota významných pokut a nepeněžních sankcí z důvodu nesouladu s legislativou a regulacemi v sociální a ekonomické oblasti	5.4 Ochrana dat a Soulad s legislativou	76

KONTAKTY

Ředitelství:

Česká inspekce životního prostředí
Na Břehu 267/1a
190 00 Praha 9

tel.: 222 860 111
podatelna@cizp.cz
Pohotovost CITES: +420 731 405 056
ID datové schránky: zr5efbb

Oblastní inspektoráty

PRAHA

Wolkerova 40/11
160 00 Praha 6

tel.: 233 066 111
ph.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 313
ID datové schránky: 4dkdztz

PLZEŇ

Klatovská tř. 48
301 22 Plzeň

tel.: 377 993 411
pl.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 350
ID datové schránky: 82bdy9x

HRADEC KRÁLOVÉ

Resslova 1229
500 02 Hradec Králové

tel.: 495 773 111
hk.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 205
ID datové schránky: skvdzan

ČESKÉ BUDĚJOVICE

U Výstaviště 16, P. O. BOX 32
370 21 České Budějovice

tel.: 386 109 111
cb.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 133
ID datové schránky: v3cdzr7

ÚSTÍ NAD LABEM

Výstupní 508/9
400 07 Ústí nad Labem

tel.: 475 246 011
ul.podatelna@cizp.cz
Hlášení havárií: 731 405 388
ID datové schránky: c6vdzus

pobočka KARLOVY VARY

Závodní 152
360 18 Karlovy Vary-Tašovice

tel.: 353 237 330
kv.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 378
ID datové schránky: c6vdzus

HAVLÍČKŮV BROD

Bělohradská 3304
580 01 Havlíčkův Brod

tel.: 569 496 111
hb.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 166
ID datové schránky: htkdzar

BRNO

Lieberzeitova 14
614 00 Brno

tel.: 545 545 111
bn.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 100
ID datové schránky: 6umdzt3

pobočka ZLÍN

Tř. Tomáše Bati 3792
760 01 Zlín

bn.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 100
ID datové schránky: 6umdzt3

OLOMOUC

Tovární 1059/41
779 00 Olomouc

tel.: 585 243 410
ol.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 265
ID datové schránky: k93dzrd

OSTRAVA

Valchařská 72/15
702 00 Ostrava

tel.: 595 134 111
ov.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 301
ID datové schránky: fmwdzsv

LIBEREC

Tř. 1. máje 858/26
460 02 Liberec

tel.: 485 340 888
lb.podatelna@cizp.cz
hlášení havárií: 723 083 437
ID datové schránky: 2kndzy8

SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BAT	Nejlepší dostupné technologie
BČOV	Biologická čistírna odpadních vod
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BPS	Bioplynová stanice
BRO	Biologicky rozložitelné odpady
BSK	Biologická spotřeba kyslíku
CC	Cross Compliance (politický nástroj pro zavedení minimálních standardů v oblastech ochrany veřejného zdraví, zdraví a pohody zvířat, zdraví rostlin a v oblasti životního prostředí (ochrana půdy, vod, biodiverzity apod.))
CIS	Centrální informační systém
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), Washingtonská úmluva
CLP	Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČRS	Český rybářský svaz
ČSO	Česká společnost ornitologická
DPB	Díl půdních bloků
ECA	Sdělení Evropské komise „Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti“
EDS/SMVS	Evidenčně dotační systém a správa majetku ve vlastnictví státu
EEA	European Economic Area (Evropský hospodářský prostor)
EEZ	Elektrická a elektronická zařízení
EFTA	European Free Trade Association (Evropské sdružení volného obchodu)
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EkÚ	Ekologická újma
EL	Emisní limit
EMAS	Systém environmentálního řízení a auditu
EMS	Systémy environmentálního managementu
EO	Ekvivalentní obyvatelé
ES	Emisní strop
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GIOS	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Polská inspekce životního prostředí
GMO	Geneticky modifikované organismy
GMVR	Geneticky modifikované vyšší rostliny
GRI	Standard organizace Global Reporting Initiative
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHSK	Chemická spotřeba kyslíku
IA	Integrované agendy
IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí Evropské unie
IP	Integrované povolení
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
IRI	Impel Review Initiative (Dobrovolné hodnocení jednotlivých organizací zapojených do mezinárodní sítě inspekci a agentur, které se zabývají ochranou životního prostředí)
IRZ	Integrovaný registr znečištění

IS IPPC	Informační systém IPPC
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHS	Krajská hygienická stanice
KIA	Koordinátoři integrovaných agend
KRNAP	Krkonošský národní park
KÚ	Krajský úřad
LČR	Lesy České republiky, s. p.
LHE	Lesní hospodářská evidence
LHP	Lesní hospodářský plán
LHO	Lesní hospodářské osnovy
LS	Lesní správa
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MVE	Malá vodní elektrárna
MZE	Ministerstvo zemědělství
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NNV	Nároky nespotřebovaných výdajů
NO	Nebezpečné odpady
NP	Národní park
NPČS	Národní park České Švýcarsko
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NPŠ	Národní park Šumava
ODP	Potenciál ohrožování ozonové vrstvy
OEZ	Odpadní elektrická a elektronická zařízení
OEREŠ MŽP	Odbor environmentálních rizik a ekologických škod
OI	Oblastní inspektorát
OLH	Odborný lesní hospodář
OI	Oblastní inspektorát
OIA	Oddělení integrovaných agend
OOH	Oddělení odpadového hospodářství
OOL	Oddělení ochrany lesa
OOP	Oddělení ochrany přírody
OOV	Oddělení ochrany vod
ORP	Obec s rozšířenou působností
OVSS	Odbor výkonu státní správy
PCB	Polychlorované bifenylly
PCDD/PCDF	Polychlorované dibenzodioxiny a polychlorované dibenzofurany
PČR	Policie České republiky
PM	Právní moc
PO	Požární ochrana
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
RAPEX	Rapid Alert System of Non-Food Products (Rychlý výstražný informační systém Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru)
REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, ze dne 18. prosince 2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zřízení Evropské agentury pro chemické látky
RL	Regulované látky
rVKP	Registrovaný významný krajinný prvek

ŘDT	Ředitelství ČIŽP
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SEA	Hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí (Strategic Environmental Assessment)
SEZ	Staré ekologické zátěže
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SIŽP	Slovenská inspekce životního prostředí
SKO	Směsné komunální odpady
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TZL	Tuhé znečišťující látky
TZS	Technické zabezpečení skládky
ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
VKP	Významný krajinný prvek
VLS ČR	Vojenské lesy a statky České republiky, s. p.
ZCHD	Zvláště chráněné druhy
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZOPK	Zákon o ochraně přírody a krajiny
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZSS	Zákon o státní službě
ŽP	Životní prostředí

Foto:
Jana Jandová, Radka Nastoupilová, Erik Geuss
Grafický design a produkce KUKLIK.CZ, s. r. o.

